

MTH 127054

การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่องทัศนศิลป์กับการประกอบอาชีพ

โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

นายนัฐกฤต เกตุชาติ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2562

ส่วนลิขสิทธิ์เป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุมัติวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เรื่อง : การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่องทัศนศิลป์กับการประกอบอาชีพโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผู้วิจัย : นายนัฐกุล เกตุชาติ

ได้รับอนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ท.ดร.ณัฐรัชัย จันทชุม)
คณบดีคณะครุศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพบูลย์ วรคำ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต ชูกำแพง)

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองเงิน)

กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ประยงค์ หัตถพรหม)

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทยาณ พันธวงศ์)

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วนิดา ภาระนัด)

ชื่อเรื่อง	: การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่องทัศนศิลป์กับการประกอบอาชีพ โดยการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ผู้วิจัย	: นายนัฐกุล เกตุชาติ
ปริญญา	: ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการเรียนการสอน) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ผศ.ดร.พิทยวัฒน์ พันธุศรี ผศ.ดร.วนิดา ผาระนัด
ปีการศึกษา	: 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75 2) ศึกษาทักษะปฏิบัติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน 3) ศึกษาเจตคติต่อการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนมหาชัยพิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 32 คน ซึ่งได้มาร้อยละ 75 ของนักเรียน จึงหัวดุมมหาสารคาม ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน จำนวน 6 แผน มีความเหมาะสมสมเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทัศนศิลป์ เรื่องทัศนศิลป์กับการประกอบอาชีพ 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.23 ถึง 0.81 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 3) แบบประเมินทักษะปฏิบัติการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ของนักเรียน จำนวน 5 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.76 และ 4) แบบวัดเจตคติที่มีต่อการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.75 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที (One Sample)

ผลการวิจัยมีดังนี้ 1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน มีคะแนนเฉลี่ยที่ 24.03 คิดเป็นร้อยละ 80.10 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 2) นักเรียนมีทักษะปฏิบัติในเรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน มีคะแนนทักษะปฏิบัติเฉลี่ยที่ 13.062 ซึ่งอยู่ในระดับดี 3) นักเรียนมีเจตคติต่อการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$ / S.D. = 0.07)

คำสำคัญ : กิจกรรมการเรียนรู้, โครงงาน, ผลการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Title : Development of visual arts learning and occupational learning results By organizing project-based learning activities, Art Learning Group Secondary Grade 3.

Author : Natthakul Ketchart

Degree : M.Ed. (Curriculum and Instruction)
Rajabhat Maha Sarakham University

Advisors : Assistant Professor Dr.Pittayawat Pantasri
Assistant Professor Dr.Wanida Pharanad

Year : 2019

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to compare learning achievement of Mathayomsuksa 3rd students after studying by organizing project-based learning activities Art Learning Group compared to 75 percent criteria 2) to study practical skills of Mathayomsuksa 3rd students by organizing project-based learning activities 3) to study attitudes towards occupations in the visual arts.

Subjects were 32 students of Mathayomsuksa 3rd Mahachai Pittayakan School, Muang District, Maha Sarakham Province In the second semester of academic year 2018. The sample random sampling was used to select the subject.

The research instruments used in study were; 1) 6 lesson plans of Project-based learning management with an average of 4.52. 2) Visual learning achievement test about visual arts career 30 items with the power of discrimination ranging from 0.23 to 0.81 with the total confidence value of 0.94. 3) The skills assessment of performing visual arts career of 5 student with the whole confidence value equal to 0.76 and 4) attitude test of 5-level visual arts career estimation scale of 20 items with the whole confidence value of 0.75 .The data was statistically analyzed by the percentage, means, standard deviation and t-test for one samples.

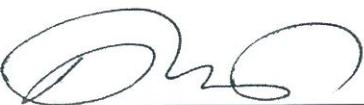
The results shown that; 1)The students who was learned achievement after learning about career management in the visual arts by using project-based learning activities as a base was the mean score of 24.03 with the percentage of 80.10 of all students. which is higher than the 75 percent criteria with statistical significance at .05 level. 2) students practical skills in the field of visual arts careers by organizing project-based learning activities was the mean score 13.062 as a very good level. 3) students as a good attitude towards the career in the visual arts as the best level. ($\bar{X} = 4.52$ / S.D.= 0.07)

Keywords : Learning Activities, Project-Based, Learning Outcome

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

_____
Major Advisor

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยได้รับความอนุเคราะห์ช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทยาัฒน์ พันธุ์ศรี อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วนิดา ภาระนัด อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้ค่อยให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา และการดูแลเอาใจใส่อย่างดีเสมอตลอดระยะเวลาการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิตร บุญทองถิง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ชาลิต ชูกำแพง กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ อาจารย์ ดร.ประยงค์ หัตถพรหม กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ และข้อคิดเห็นในระหว่างการเขียนสอบวิทยานิพนธ์ เพื่อให้การแก้ไขวิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ทุกท่านที่ได้ชี้แนะแนวทางในการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณ ในความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรากานต์ จังหาร รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาท เนื่องเฉลิม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรี ดร.อรัญ ชัยกรະเดิ่อง คุณครูอธิพงศ์ จริยันรุจิชช์ และ พอ.บัณฑิต วิเทียร์ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือและให้คำชี้แนะในการแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบคุณผู้บริหาร คณะครุ และนักเรียนโรงเรียนมหาชัยพิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ปีการศึกษา 2561 รวมถึงเพื่อนนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ทุกคน ที่ค่อยให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจงานวิจัยสำเร็จลุล่วง

ขอขอบคุณครอบครัว “เกตุชาติ” ที่ค่อยช่วยเหลือ ติดตาม และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยเสมอมาตลอดระยะเวลา การทำวิจัย งานนวัตกรรมเสริมสร้างเสริมไปได้ด้วยดี

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณ นักวิชาการ นักวิจัยทุกท่าน บทความ วิจัย หนังสือ ตำราทุกเล่มที่ผู้วิจัยได้นำมาอ้างอิง จนกระทั่งทำให้งานวิจัยเล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

นายนัฐกุล เกตุชาติ

สารบัญ

หัวเรื่อง

หน้า

บทคัดย่อ.....	๑
ABSTRACT.....	๑
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญ	๗
สารบัญตาราง	๘
สารบัญภาพ	๙
บทที่ 1 บทนำ.....	๑
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	๑
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	๔
1.3 สมมติฐานการวิจัย	๕
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	๕
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	๖
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	๗
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๘
2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑	๘
2.2 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	๑๑
2.3 โครงงาน.....	๑๔
2.4 แผนการจัดการเรียนรู้.....	๒๒
2.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	๒๗
2.6 ทักษะปฏิบัติ.....	๒๙
2.7 เจตคติ	๓๘
2.8 บริบทของโรงเรียนมหาชัยพิทยาคาร.....	๔๓
2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๔๘
2.10 ครอบแนวคิดการวิจัย.....	๕๘
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	๕๙
3.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง	๕๙
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๖๐
3.3 การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย	๖๐

หัวเรื่อง

3.4 แบบแผนการวิจัย	71
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	71
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย	71
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย	72
บทที่ 4 ผลการวิจัย	77
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอวิเคราะห์ข้อมูล	77
4.2 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	77
4.3 ผลการวิเคราะห์	78
บทที่ 5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	81
5.1 สรุปผลการวิจัย	81
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	82
5.3 ข้อเสนอแนะ	84
บรรณานุกรม	85
ภาคผนวก	94
ภาคผนวก ก ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินความเหมาะสม และการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ.....	95
ภาคผนวก ข แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินความสอดคล้อง ผลการประเมินความสอดคล้อง และผลการวิเคราะห์	115
ภาคผนวก ค แบบวัดทักษะปฏิบัติการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ แบบประเมิน ความสอดคล้อง และผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ	138
ภาคผนวก ง แบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาทัศนศิลป์แบบประเมิน ความสอดคล้อง และผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ	148
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์	156
ประวัติผู้วิจัย	164

ตารางที่	สารบัญตาราง	หน้า
2.1	ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ^{ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มาตรฐาน ศ 1.1 .....}	12
2.2	ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ^{ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มาตรฐาน ศ 1.2 .....}	14
2.3	โครงสร้างเวลาเรียน ระดับมัธยมศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	47
2.4	ข้อมูลนักเรียน (ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2561).....	48
3.1	วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้ เรื่อง ทัศนศิลป์กับการประกอบอาชีพ	61
3.2	วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ และจำนวนข้อสอบที่ต้องการ	65
3.2	แบบแผนการวิจัย	71
4.1	ผลการเบรี่ยงเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนโดยใช้ กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน กับเกณฑ์ร้อยละ 75	78
4.2	ผลวิเคราะห์ทักษะปฏิบัติการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ โดยใช้กิจกรรม การเรียนรู้แบบโครงงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยเทียบกับเกณฑ์ คะแนนแบบบูรพา (Rubric Score)	78
4.3	ค่าเฉลี่ยคะแนน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ระดับเจตคติของนักเรียน ที่มีต่อการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์	79
ก.1	ผลการประเมินความสอดคล้องของการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องการประกอบ อาชีพทางทัศนศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้เชี่ยวชาญ	113
ก.1	ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยผู้เชี่ยวชาญ	134
ก.2	ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (B) และค่าความเชื่อมั่น ทั้ง ฉบับ (r_{cc}) ของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	136

ข.3	ผลคณ์แผลนทดสอบบัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเรื่องการประกอบอาชีพ ทางทัศนศิลป์.....	137
ค.1	ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างรายการประเมินกับเกณฑ์การประเมิน ทักษะปฏิบัติของนักเรียน ในเรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	146
ค.2	ผลคณ์แผลการประเมินทักษะปฏิบัติของนักเรียน ในเรื่องการประกอบอาชีพ ทางทัศนศิลป์.....	147
ง.1	ผลการประเมินความสอดคล้อง แบบวัดเจตคติของนักเรียน ที่มีต่อการเรียน วิชาทัศนศิลป์ เรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์โดยผู้เชี่ยวชาญ	155

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญภาพ
ภาพที่ หน้า

2.1 ครอบแนวคิดการวิจัย	58
------------------------------	----

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์มีความสัมพันธ์กับทัศนศิลป์อย่างแนบแน่น เพราะทัศนศิลป์ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตในด้านต่าง ๆ ของมนุษย์อย่างมากมาย และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่า มนุษย์นำทัศนศิลป์มาสร้างสรรค์ในการดำเนินชีวิตเพื่อปัจจัย ได้แก่อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยา รักษาโรค รวมทั้งสิ่งที่มีความจำเป็นอื่น ๆ เช่น นาฬิกาหน้าในการเดินทาง การขนส่ง การสื่อสารความบันเทิง และเครื่องใช้สอยในชีวิตประจำวัน เป็นต้น (กิตติพิรุ อุดมศรี, 2558, น. 8)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้อธิบายถึงคุณภาพผู้เรียน ในรายวิชาทัศนศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เมื่อจบขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไว้ว่า จะต้องรู้และเข้าใจ เรื่องทัศนรاثตุและหลักการออกแบบและเทคนิคที่หลากหลายในการสร้างงานทัศนศิลป์ 2 มิติ และ 3 มิติ เพื่อสื่อความหมายและเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างมีคุณภาพ วิเคราะห์รูปแบบเนื้อหาและประเมิน คุณค่างานทัศนศิลป์ของตนเองและผู้อื่น สามารถเลือกงานทัศนศิลป์โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นอย่าง เหมาะสม สามารถออกแบบรูปภาพ สัญลักษณ์ графิกในการนำเสนอข้อมูลและมีความรู้ ทักษะที่ จำเป็นด้านอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ รู้และเข้าใจการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของงาน ทัศนศิลป์ของชาติและท้องถิ่นแต่ละยุคสมัย เท็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่สะท้อนวัฒนธรรมและสามารถ เปรียบเทียบงานทัศนศิลป์ ที่มาจากยุคสมัยและวัฒนธรรมต่าง ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

กิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระศิลปะ (ทัศนศิลป์) เป็นวิชาที่ประกอบด้วยภาคทฤษฎี และ ภาคปฏิบัติที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชม ความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมศิลปะช่วยพัฒนา ผู้เรียนทั้งทาง ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีความเชื่อมั่นในตัวเอง อันเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพได้ โดยมี กระบวนการสร้างสรรค์อย่าง หลากหลาย การเรียนรู้จะเกิดขึ้นโดยสมบูรณ์ได้ต้องขึ้นอยู่กับการจัด เนื้หาสาระและกิจกรรม สอดคล้องกับความสนใจ ความแตกต่างของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการ การคิด การจัดการแข่งขัน สถานการณ์และการประยุกต์ใช้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาให้ผู้เรียน เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น และเกิดการฝักรู้อย่างต่อเนื่อง ผสมผสานระหว่างสาระความรู้ ต่าง ๆ อย่างสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการสอน ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ ทั้ง 8 กลุ่มสาระวิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาศิลปะ (ทัศนศิลป์) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออก อย่างอิสระ มีความรู้ความเข้าใจ องค์ประกอบศิลป์ ทัศนธาตุ สร้างและนำเสนอผลงานทัศนศิลป์ จากจินตนาการ โดยสามารถใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม รวมทั้งสามารถใช้เทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์ คุณค่างานทัศนศิลป์ เข้าใจ ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมเห็นคุณค่างานศิลปะที่เป็นมรดกทาง วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ซึ่งชุม ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, น. 182)

จากการเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตรดังกล่าว ศิลปศึกษาเป็นรายวิชาหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญในการช่วยพัฒนาคุณสมบัติของผู้เรียนให้เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์พัฒนาบุคลิกภาพของตนเอง ปลูกฝังให้มีความประณีตละเอียดอ่อน ทำให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ไม่ก่อให้เกิดปัญหา กับสังคม (เชษฐา พاجันทา, 2541: 4) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เป็นวิชาที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียน ให้มีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางด้านศิลปะ พัฒนาผู้เรียน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนนำไปสู่ การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ จึงมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่าง อิสระในศิลปะแขนงต่างๆ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะประกอบด้วยสาระสำคัญคือ สาระทัศนศิลป์ สาระดนตรี และสาระนาฏศิลป์ ในสาระทัศนศิลป์ คือผู้เรียนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจองค์ประกอบศิลป์ ทัศนธาตุ สร้างและนำเสนอผลงานทางทัศนศิลป์จากจินตนาการ โดยสามารถใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม รวมทั้งสามารถใช้เทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานได้อย่าง มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์ คุณค่างานทัศนศิลป์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานศิลปะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ซึ่งชุมและสามารถประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันได้ (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551)

จากการศึกษาสภาพปัญหา โดยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน รวมไปถึงการสัมภาษณ์นายอธิพงศ์ จริยนริวิชช์ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ รายวิชาทัศนศิลป์ ถึงการเรียน การสอนที่ผ่านมา เกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ และปัญหาที่พบในตัวผู้เรียนในรายวิชา ทัศนศิลป์ ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมหาชัยพิทยาคารนั้น พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ มีปัญหาในเนื้อหาวิชาที่ต้องลงมือปฏิบัติงานทัศนศิลป์ ยังขาดทักษะการปฏิบัติ การคิดวางแผนการคิดแก้ปัญหา และการกล้าคิดกล้าแสดงออกที่ถูกต้อง ขาดการคิดและตัดสินใจในการเลือกอย่างมีเหตุผล ไม่มีความมั่นใจในการคิดค้นหรือคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ขึ้น จึงทำให้เกิดข้อจำกัดและการสร้างสรรค์

ผลงานที่อุ่นมาได้ไม่ดีเท่าที่ควร อีกหนึ่งปัญหาที่สำคัญ จากการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนและ การประเมินผลวิชาศิลปะที่ผ่านมาครูศิลปะส่วนมากจะใช้วิธีสอนแบบ เดิม ๆ เช่น การสอนแบบ บรรยายแบบบอกและการสาธิต ให้นักเรียนทำ ตามแบบที่ครูเป็นผู้กำหนดบางครั้งเน้น การสอนให้ฝึกปฏิบัติมากเกินไปยึดครูเป็นตัวตั้งไม่ยืด นักเรียนเป็นสำคัญ (ประเวศ วงศ์สี, 2543)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เป็นรูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่มี ความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 สอดคล้องกับแนวคิดของ นักการศึกษาหลายท่าน อาทิ John Dewey, Piaget และ Vygotsky ที่มีแนวคิดทางการศึกษา คือ มุ่งเน้นการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติตัวอย่างตนเอง การเรียนรู้แบบโครงงานช่วยฝึกทักษะ พื้นฐานในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนในด้านการคิดอย่างมีระบบ รู้จักวิธีการแสวงหาความรู้จากแหล่งการ เรียนรู้ที่หลากหลาย มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีทักษะการตั้งคำถามและรู้จักวิธีแสวงหาคำตอบ ได้ฝึกทักษะด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ตลอดจนรู้จักคิดและตัดสินใจในการเลือก อย่างมีเหตุผล (วิมลรัตน์ สุนทรโจน์, 2545, น. 213) โดยมีครูเป็นผู้ค่อยกระตุ้น แนะนำและให้ คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด โครงงานจึงเป็นเสมือนสะพานเชื่อมระหว่างห้องเรียนกับโลกภายนอกซึ่งเป็น ชีวิตจริงของผู้เรียนกล่าวคือผู้เรียนต้องนำความรู้ที่ได้จากขั้นเรียนมาบูรณาการเข้ากับกิจกรรม โครงงานที่ กระทำเพื่อนำไปสู่ความรู้ใหม่ ๆ ด้วยการสร้างความหมาย การแก้ปัญหา และการค้นพบ ด้วยตนเอง ผู้เรียนต้องสร้างและกำหนดความรู้จากความคิดและแนวคิดเดิมที่มีอยู่กับความคิดและ แนวคิดใหม่ ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนความรู้ที่เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สิ่งใหม่ การเรียนรู้แบบ โครงงานสามารถ ทำได้ทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ทำได้กับทุกกลุ่มสาระการ เรียนรู้ โดยสามารถบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือบูรณาการข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ สามารถทำได้ ในลักษณะเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม ตามความเหมาะสมและความสนใจของผู้เรียน แต่ละคน ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน จึงเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักการจัด การศึกษาตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และสอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยสามารถนำไปสู่ การพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา

ข้อดีของการเรียนรู้แบบโครงงานคือ ผู้เรียนมีอิสระในการเลือกปฏิบัติโครงงานที่สอดคล้องกับ เนื้อหาที่เรียนตามความถนัดและความสนใจ ได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน เน้นการศึกษา ค้นคว้า ทดลองหรือปฏิบัติจริง ที่สามารถ นำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตจริงได้ เป็นการ พัฒนากระบวนการคิดการวางแผนและการทำ กิจกรรมของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ การเลือกปฏิบัติ โครงงานจึงควรเน้นการเลือกโครงงานที่เป็นงาน อาชีพที่สุจริตที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือเป็นงานอาชีพเป็น ความต้องการของผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนได้ใช้วิธีการ เรียนรู้โดยการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง ปฏิบัติจริง และสรุปผลด้วยตนเองโดยมีครูเป็นผู้แนะนำให้ ความช่วยเหลือในเชิงวิชาการ กระตุ้นให้ผู้เรียนได้

เรียนรู้เต็มศักยภาพ สามารถนำกระบวนการเรียนรู้ แบบโครงการไปใช้ได้ กับทุกวิชาทุกกลุ่ม ประสบการณ์และทุกระดับชั้น (อุดม เซย์กิงค์, 2545 – 96)

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ รายวิชาทัศนศิลป์ ได้เล็งเห็น ความสำคัญของการเรียนรู้แบบโครงการซึ่งผู้เรียนมีอิสระในการเลือกปฏิบัติโครงการที่สอดคล้องกับ เนื้อหาที่เรียนตามความถนัดและความสนใจ ได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน เน้นการศึกษา ค้นคว้า ทดลองหรือปฏิบัติจริง ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตจริงได้ ซึ่งเป็นการ เรียนรู้แบบมุ่งเน้นการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติตัวอย่าง本身 จะเป็นการช่วยให้นักเรียนที่ยัง ขาดทักษะการปฏิบัติ ขาดการคิดวางแผนการคิดแก้ปัญหา การกล้าคิดกล้าตัดสินใจ มีความมั่นใจใน การคิดค้นหรือคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ได้ และตอบสนองถึงคุณภาพผู้เรียน ในรายวิชาทัศนศิลป์ เมื่อ จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งจะต้องรู้และเข้าใจ เรื่องทัศนราศุตและหลักการออกแบบและเทคนิคที่ หลากหลายในการสร้างงานทัศนศิลป์ ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียน ให้มีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ ทางด้านศิลปะ พัฒนาผู้เรียน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนนำไปสู่ การ พัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือ ประกอบอาชีพได้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ มีความสมดุลทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม สามารถพัฒนาตนเองและร่วมมือกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ อันจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความสนใจในการ เรียน มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ทำให้มีผลลัพธ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1.2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียน ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เทียบกับเกณฑ์ ร้อยละ 75
- 1.2.2 เพื่อศึกษาทักษะปฏิบัติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้แบบโครงการ

- 1.2.3 เพื่อศึกษาเจตคติต่อการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3

1.3 สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ
เรื่องทัศนศิลป์กับการประกอบอาชีพ สูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 75

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.1.1 ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมหาชัยพิทยาคาร ภาคเรียนที่ 2
ปีการศึกษา 2561 จำนวน 2 ห้องเรียน นักเรียนทั้งหมด 62 คน ซึ่งนักเรียนมีความรู้ทางศิลปะ¹
ใกล้เคียงกัน

1.4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนมหาชัย²
พิทยาคาร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 32 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster
Random Sampling)

1.4.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1.4.2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ

1.4.2.2 ตัวแปรตาม

- 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รายวิชา³
ทัศนศิลป์ เรื่องทัศนศิลป์กับการประกอบอาชีพ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ
- 2) ทักษะปฏิบัติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
- 3) เจตคติต่อการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี
ที่ 3

1.4.3 เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา เรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
แบบโครงการ วิชาทัศนศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเนื้หาดังนี้

1.4.3.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำโครงการทัศนศิลป์

1.4.3.2 ทัศนศิลป์กับชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์

1.4.3.3 การสร้างสรรค์ชิ้นงานในอาชีพทางทัศนศิลป์ 1

1.4.3.4 การสร้างสรรค์ชิ้นงานในอาชีพทางทัศนศิลป์ 2

1.4.3.5 การสร้างสรรค์ชิ้นงานในอาชีพทางทัศนศิลป์ 3

1.4.3.6 การนำเสนอผลงานในอาชีพทางทัศนศิลป์

1.4.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

1.4.4.1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โดยดำเนินการทดลองระหว่างวันที่ 1

มกราคม 2562 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2562

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

“การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน”หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติตัวอย่าง亲身ผ่านการทำโครงงานการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ มีทั้งหมด 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นให้ความรู้พื้นฐาน โดยให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการทำโครงงานทัศนศิลป์ก่อนการเรียนรู้ 2) ขั้นกระตุ้นความสนใจ โดยเตรียมสื่อภาพและวีดีโอการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์กระตุ้นความสนใจและเป็นแนวทางให้นักเรียนเลือกทำโครงงาน 3) ขั้นจัดกลุ่มร่วมมือ โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสนใจ ใช้กระบวนการกลุ่ม แบ่งหน้าที่รับผิดชอบและความแผนดำเนินกิจกรรม 4) ขั้นแสดงหัวความรู้ โดยนักเรียนร่วมกันแสดงหัวความรู้ ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอน 5) ขั้นสรุปสิ่งที่เรียนรู้และปฏิบัติโดยสรุปสิ่งที่เรียนรู้จากการทำกิจกรรมสรุปปัญหาที่พบ การแก้ไขปัญหา และการพัฒนา และ 6) ขั้นนำเสนอผลงาน นักเรียนนำเสนอผลการเรียนรู้ โดยเสนอสิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้จาก การปฏิบัติงาน และนำเสนอผลงาน เพื่อให้เพื่อนร่วมชั้น ได้ชมผลงานและเรียนรู้กิจกรรมที่ผู้เรียนปฏิบัติในการทำโครงงาน

“ผลการเรียนรู้” หมายถึง ผลคะแนนที่ได้จากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะปฏิบัติของนักเรียน และเจตคติของนักเรียนที่มี หลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่องทัศนศิลป์ กับการประกอบอาชีพ ที่สะท้อนถึงความรู้ ความเข้าใจ โดยวัดจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัยนิตเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

“ทักษะปฏิบัติ” หมายถึง พฤติกรรมการปฏิบัติงาน อย่างเป็นระบบและมีขั้นตอน โดยผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ ถูกต้อง เหมาะสมสวยงาม มีความคล่องแคล่ว ชำนาญ เชี่ยวชาญ และมีประสิทธิภาพ วัดประเมินทักษะปฏิบัติโดยใช้แบบสำรวจรายการ (Checklists) หรือมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมีเกณฑ์การวัด 3 ขั้น คือ 1) ขั้นความรู้ความเข้าใจ ได้แก่ การเตรียมการวางแผน การเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์เหมาะสมกับงาน 2) ขั้นปฏิบัติ ได้แก่ ใช้วัสดุและอุปกรณ์ทำงานได้ถูกต้อง ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจคล่องแคล่ว การขึ้นรูป การวัดລວດลาย การเลือกสี การใช้สี การลงสี มีการตรวจสอบเช็คคุณภาพของงาน จัดเก็บอุปกรณ์ อย่าง

เป็นระเบียบ และ 3) ขั้นชำนาญ ได้แก่ ได้ชิ้นงานตามแผนและมีความสวยงาม สามารถสร้างชิ้นงานแบบเดิมได้อีกครั้ง สังเกตจากความมุ่งมั่นในการทำงานและมีความรับผิดชอบ

“เจตคติ”หมายถึง ความรู้สึก ความเชื่อ หรือความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนในรายวิชาทัศนศิลป์ เรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ โดยใช้แบบวัดเจตคติเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.6.1 สามารถกระตับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทัศนศิลป์ เรื่องทัศนศิลป์กับการประกอบอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1.6.2 ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างผลงานศิลปะเพื่อประกอบอาชีพในอนาคตได้

1.6.3 ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ชิ้นงานได้ เกิดความภาคภูมิใจ และมีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่องหศนศิลป์กับการประกอบอาชีพ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
3. โครงงาน
4. แผนการจัดการเรียนรู้
5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
6. ทักษะปฏิบัติ
7. เจตคติ
8. บริบทของโรงเรียนมหาชัยพิทยาคาร
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
10. กรอบแนวคิดการวิจัย

ราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.1.1 วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะ พื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดย มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตาม ศักยภาพ

2.1.2 หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

2.1.2.1 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

2.1.2.2 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ

2.1.2.3 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

2.1.2.4 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยึดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการเรียนรู้

2.1.2.5 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1.2.6 เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกรอบ นอกรอบ ตามอธิบาย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

2.1.3 จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

2.1.3.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.3.2 มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

2.1.3.3 มีความรักชาติ มีจิตสำนึกรักในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและ การปกครองตามระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.1.3.4 มีจิตสำนึกรักในประเทศญี่ปุ่นและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

2.1.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

2.1.4.1 ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2.1.4.2 ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิด สังเคราะห์ การคิด อย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

2.1.4.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและ อุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

2.1.4.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและ ความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและ สภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

2.1.4.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้ เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้าน การเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

2.1.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

2.1.5.1 รักชาติ ศาสนา กษัตริย์

2.1.5.2 ซื่อสัตย์สุจริต

2.1.5.3 มีวินัย

2.1.5.4 ใฝ่เรียนรู้

- 2.1.5.5 อ่ายอ่านออกเสียง
- 2.1.5.6 มุ่งมั่นในการทำงาน
- 2.1.5.7 รักความเป็นไทย
- 2.1.5.8 มีจิตสาธารณะ

2.2 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะบุนถุพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่าง ๆ ประกอบด้วยสาระสำคัญ คือ

ทัศนศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบศิลป์ ทัศนธาตุ สร้างและนำเสนอผลงาน ทางทัศนศิลป์จากการจินตนาการ โดยสามารถใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม รวมทั้งสามารถใช้เทคนิค วิธีการ ของศิลปินในการสร้างงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานศิลปะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ชื่นชม ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2.2.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 ทัศนศิลป์ มาตรฐาน ศ 1.1 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มาตรฐาน ศ 1.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างาน ทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

2.2.2 คุณภาพของผู้เรียน

เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะต้องมีคุณลักษณะดังนี้

2.2.2.1 รู้และเข้าใจเรื่องทัศนธาตุและหลักการออกแบบและเทคนิคที่หลากหลายในการ สร้างงานทัศนศิลป์ 2 มิติ และ 3 มิติ เพื่อสื่อความหมายและเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างมีคุณภาพ วิเคราะห์รูปแบบเนื้อหาและประเมินคุณค่างานทัศนศิลป์ของตนเองและผู้อื่น สามารถเลือกงานทัศนศิลป์โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นอย่างเหมาะสม สามารถออกแบบรูปภาพ สัญลักษณ์ графิก ในการนำเสนอข้อมูลและมีความรู้ ทักษะที่จำเป็นด้านอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์

2.2.2.2 รู้และเข้าใจการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของงานทัศนศิลป์ของชาติและท้องถิ่น แต่ละยุคสมัย เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่สะท้อนวัฒนธรรมและสามารถเปรียบเทียบงานทัศนศิลป์ ที่มาจากการต่างๆ

2.2.3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

มาตรฐาน ศ 1.1 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตารางที่ 2.1

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

มาตรฐาน ศ 1.1

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ชั้นม.3	1. บรรยายสิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ที่เลือกมาโดยใช้ความรู้เรื่องทัศนธาตุ และหลักการออกแบบใน	● ทัศนธาตุ หลักการออกแบบใน
	2. ระบุ และบรรยายเทคนิค วิธีการ ของศิลปินในการสร้างงาน ทัศนศิลป์	สิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์
	3. วิเคราะห์ และบรรยายวิธีการใช้ทัศนธาตุ และหลักการออกแบบใน	● เทคนิควิธีการของศิลปินในการสร้างงานทัศนศิลป์
	การสร้างงานทัศนศิลป์ของตนเอง ให้มีคุณภาพ	● วิธีการใช้ทัศนธาตุและหลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์
	4. มีทักษะในการสร้างงานทัศนศิลป์อย่างน้อย 3 ประเภท	● การสร้างงานทัศนศิลป์ทั้งไทยและสากล
	5. มีทักษะในการผสมผสานวัสดุต่างๆ ใน การสร้างงานทัศนศิลป์โดยใช้หลักการออกแบบ	● การใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานสื่อผสม

(ต่อ)

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ขั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ชั้นม.3	6. สร้างงานทัศนศิลป์ ทั้ง 2 มิติ และ 3 มิติ เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์และจินตนาการ 7. สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์สื่อความหมาย เป็นเรื่องราว โดยประยุกต์ใช้ทัศนราศีและหลักการออกแบบ 8. วิเคราะห์และอภิปรายรูปแบบ เนื้อหาและคุณค่าในงานทัศนศิลป์ ของตนเอง และผู้อื่น หรือของศิลปิน 9. สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์เพื่อบรยาย เหตุการณ์ต่างๆ โดยใช้เทคนิค หลากหลาย 10. ระบุอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ และทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพนั้น ๆ 11. เลือกงานทัศนศิลป์โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นอย่างเหมาะสม และนำไปใช้ในการศึกษา	● การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ และ 3 มิติ เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ และจินตนาการ ● การประยุกต์ใช้ทัศนราศีและหลักการออกแบบสร้างงานทัศนศิลป์ ● การวิเคราะห์รูปแบบ เนื้อหา และคุณค่า ในงานทัศนศิลป์ ● การใช้เทคนิค วิธีการที่หลากหลาย สร้างงานทัศนศิลป์เพื่อสื่อความหมาย ● การประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ ● การจัดนิทรรศการ

มาตรฐาน ศ 1.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เท็น คุณค่างานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

ตารางที่ 2.2

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

มาตรฐาน ศ 1.2

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.3	1. ศึกษาและอภิปรายเกี่ยวกับงาน ทัศนศิลป์ ที่สะท้อนคุณค่าของ วัฒนธรรม ^{● งานทัศนศิลป์กับการสะท้อนคุณค่า ของวัฒนธรรม} 2. เปรียบเทียบความแตกต่างของ งานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัย ของวัฒนธรรมไทยและสากล ^{● ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทยและสากล}	

2.3 โครงการ

โครงการ เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้เด็กหาคำตอบจากการทำงานเป็นลำดับขั้นตอน เพื่อสร้างกระบวนการแก้ปัญหาให้เกิดการเรียนรู้จากสภาพปัญหาจริง ซึ่งได้มีนักวิชาการหลายคนนิยาม ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

2.3.1 ความหมายของโครงการ

อานันท พัสดร (2560, น. 40) ได้สรุปความหมายของการเรียนรู้แบบโครงการไว้ว่า โครงการเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนรู้ตามความสนใจของผู้เรียนหรือครูเป็นผู้กำหนดประเด็นศึกษาให้ และสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองหรือกระบวนการกลุ่ม รวมทั้งคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมต่าง ๆ ก็จะถูกปลูกฝัง และส่งเสริมในตัวผู้เรียนด้วยเช่นกัน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ ร่วมกันค้นคว้าแก้ปัญหาในการทำโครงการแลกเปลี่ยน ความรู้ข้อคิดเห็นที่ได้ศึกษาค้นคว้ามีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในการทำกิจกรรมโครงการให้บรรลุ เป้าหมาย อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ในอนาคต

ระดมพล พลชื่อ (2559, น. 26) ได้สรุปไว้ว่า การสอนแบบโครงการเป็นฐาน หมายถึง การสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองเป็นรายบุคคลหรือกระบวนการกลุ่มโดยดำเนินการตามกระบวนการทำโครงการโดยเริ่มต้นจากการคิดหัวข้อหรือซื้อเรื่องที่ต้องการ ศึกษาเขียนเค้าโครง วางแผน ลงมือปฏิบัติ การเขียนรายงาน และการนำเสนอผลงานที่ได้จากการทำโครงการ โดยแต่ละกระบวนการจะมีครุเป็นผู้ดูแลให้คำปรึกษาซึ่งและกระตุ้นการเรียนรู้

สายพิณ แก้วชินดวง (2559, น. 11) การเรียนรู้แบบโครงการเป็นกระบวนการสำรวจ ความรู้ หรือการค้นคว้าหาคำตอบ ในสิ่งที่ผู้เรียนอยากรู้หรือสงสัยด้วยวิธีการต่าง ๆ เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้เลือกศึกษา ตามความสนใจของตนเองหรือกลุ่ม เป็นการตัดสินใจร่วมกันจนได้ชิ้นงานที่สามารถผลการศึกษาไปใช้ได้ในชีวิตจริง

Km Chil (2558) กล่าวถึง การเรียนรู้ด้วยโครงการเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญรูปแบบหนึ่งที่เป็นการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในลักษณะของการศึกษาสำรวจค้นคว้า ทดลอง ประดิษฐ์คิดค้น โดยครูเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้ให้ความรู้ (Teacher) เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) หรือผู้ให้คำแนะนำ (Guide) ทำหน้าที่ออกแบบกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียน ทำงานเป็นทีม กระตุ้น แนะนำ และให้คำปรึกษา เพื่อให้โครงการสำเร็จลุล่วง

จากนิยามที่นักวิชาการกล่าวไว้ข้างต้น โครงการ หมายถึง การจัดกิจกรรมที่เน้น ในขั้นตอน กระบวนการ ปัญหาที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรม ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนมีการทำงานเป็นลำดับ ขั้นตอน สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากสิ่งที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรม ส่งผลให้ผู้เรียนได้ลงมือทำ ลง มือปฏิบัติ เกิดการเรียนรู้จริง ตามจุดประสงค์เพื่อหาข้อสรุปในลำดับขั้นสุดท้าย และเกิดเป็นชิ้นงาน โดยครูและผู้เรียนจะเป็นผู้ร่วมกันคิดหัวเรื่อง ในขั้นตอนการปฏิบัติผู้เรียนจะเป็นผู้ลงมือทำ ครูเป็นผู้ สังเกตการณ์และคอยให้คำปรึกษา และค่อยแนะนำ

2.3.2 ขั้นตอนการเรียนการสอนโดยใช้โครงการเป็นฐาน

ขั้นตอนการเรียนการสอนโดยใช้โครงการเป็นฐานเป็นการลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรม ให้ผู้ทำโครงการรู้หลักการขั้นตอนในการทำโครงการลำดับการทำโครงการตั้งแต่ กำหนดปัญหาไปจนถึงการสรุปผลนำเสนอโครงการ ดังจะได้นำเสนอทักษะการวิเคราะห์ ขั้นตอนในการทำโครงการดังนี้

ปราสาท เน่องเฉลิม (2558) กล่าวถึง ลักษณะสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน แบบโครงการ คือต้องเป็นไปตามความสนใจของผู้เรียนแต่ละคน แต่ละกลุ่ม แต่ละระดับขั้นโดยมี ขั้นตอนในการทำโครงการดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นกำหนดปัญหา หรือสำรวจความสนใจ ผู้สอนเสนอสถานการณ์หรือ ตัวอย่างที่เป็นปัญหาและกระตุ้นให้ผู้เรียนหาวิธีการแก้ปัญหาหรือย้ายให้ผู้เรียนมีความต้องการศึกษา ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

ขั้นที่ 2 ขั้นกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน ผู้สอนแนะนำให้ผู้เรียนกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนว่าเรียนเพื่ออะไร จะทำโครงการนั้นเพื่อแก้ปัญหาอะไร ซึ่งทำให้ผู้เรียนกำหนดโครงการได้ตามแนวทางในการดำเนินงานตรงตามจุดมุ่งหมาย

ขั้นที่ 3 ขั้นวางแผนและวิเคราะห์โครงการ ให้ผู้เรียนวางแผนแก้ปัญหา ซึ่งเป็นโครงการเดียวหรือกลุ่มก็ได้ และเสนอแผนการดำเนินงานให้ผู้สอนพิจารณา ให้คำแนะนำช่วยเหลือ และข้อเสนอแนะการวางแผนโครงการของผู้เรียน ผู้เรียนเขียนโครงการตามหัวข้อซึ่งมีหัวข้อสำคัญ (ชื่อโครงการ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมาย เจ้าของโครงการที่ปรึกษาโครงการ แหล่งความรู้ สถานที่ดำเนินการ ระยะเวลาดำเนินการ งบประมาณวิธีดำเนินการเครื่องมือที่ใช้ ผลที่คาดว่าจะได้รับ)

ขั้นที่ 4 ขั้นลงมือปฏิบัติหรือแก้ปัญหา ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติหรือแก้ปัญหาตามแผนการที่กำหนดไว้โดยครูผู้สอนเป็นที่ปรึกษา คอยสังเกต ติดตาม แนะนำให้ผู้เรียนรู้จักสังเกตเก็บรวบรวมข้อมูล บันทึกผลดำเนินการด้วยความมานะอดทน มีการประชุมอภิปรายปรึกษาหารือกันเป็นระยะ ๆ ผู้สอนจะเข้าไปเกี่ยวข้องเท่าที่จำเป็น ผู้เรียนเป็นผู้ใช้ความคิด ความรู้ในการวางแผน และตัดสินใจทำด้วยตนเอง

ขั้นที่ 5 ขั้นประเมินผลระหว่างปฏิบัติงาน ผู้สอนแนะนำให้ผู้เรียนรู้จักระยะเมื่อก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และหลังดำเนินการ คือรู้จักพิจารณาว่าก่อนที่จะดำเนินการมีสภาพเป็นอย่างไร มีปัญหาอย่างไรระหว่างที่ดำเนินการตามโครงการนั้น ยังมีสิ่งใดที่ผิดพลาดหรือเป็นข้อบกพร่องอยู่ ต้องการแก้ไขอะไรอีกบ้าง มีวิธีแก้ไขอย่างไร เมื่อดำเนินการไปแล้วผู้เรียนมีแนวคิดอย่างไร มีความพึงพอใจหรือไม่ ผลของการดำเนินการตามโครงการ ผู้เรียนได้เรียนรู้อะไร ได้ประโยชน์อย่างไร และสามารถนำความรู้นี้ไปพัฒนาปรับปรุงงานได้อย่างดียิ่งขึ้นหรือเอกสารความรู้นี้นำไปใช้ในชีวิตได้อย่างไร โดยผู้เรียนประเมินโครงการของตนเองหรือเพื่อนร่วมประเมิน จากนั้นผู้สอนจะประเมินผลโครงการตามแบบประเมิน ซึ่งผู้ปกครองอาจจะมีส่วนร่วมในการประเมินด้วยก็ได้

ขั้นที่ 6 ขั้นสรุป รายงานผล และเสนอผลงาน เมื่อผู้เรียนทำงานตามแผนและเก็บข้อมูลแล้ว ต้องทำการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปและเขียนรายงานเพื่อนำเสนอผลงาน ซึ่งนอกเหนือจากการรายงานเอกสารแล้ว อาจมีแผนภูมิ แผนภาพ กราฟ แบบจำลอง หรือของจริง ประกอบการนำเสนอ อาจจัดได้หลายรูปแบบ เช่น การจัดนิทรรศการ การแสดงละคร ฯลฯ

ปรัชญันนท์ นิลสุข (2558) กล่าวถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการเป็นฐานประกอบด้วย 5 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นตอนการเตรียมความพร้อม ขั้นตอนการกำหนดหัวข้อ ขั้นตอนการดำเนินการสร้างและทดสอบ ขั้นตอนการนำเสนอผลงาน และ ขั้นตอนการประเมินผลดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อม มีการบูรณาการทักษะในศตวรรษที่ 21 คือสาระวิชาหลักและสมรรถนะสำคัญ 3 ประการ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านข้อมูล

สารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และทักษะด้านชีวิตและอาชีพ บทบาทของผู้สอนต้องให้คำปรึกษา และแนะนำบทบาทของผู้เรียนคือ ศึกษาค้นคว้า การจัดกลุ่มทำงาน ระดมความคิดศึกษาความเป็นไปได้ และสรุปปัญหา

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดหัวข้อ มีการบูรณาการทักษะในศตวรรษที่ 21 คือ สาระวิชาหลักและสมรรถนะสำคัญ 3 ประการ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านข้อมูลสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และทักษะด้านชีวิตและอาชีพ บทบาทของผู้สอนเห็นชอบโครงงานให้คานแนะนำบทบาทของผู้เรียนคือ จัดทำแผนงานโครงงาน นำเสนอหัวข้อโครงงาน

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการสร้างและทดสอบ มีการบูรณาการทักษะในศตวรรษที่ 21 คือ สาระวิชาหลักและสมรรถนะสำคัญ 3 ประการ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมทักษะด้านข้อมูลสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และทักษะด้านชีวิตและอาชีพ บทบาทของผู้สอนติดตามและตรวจสอบการดำเนินงาน บทบาทของผู้เรียนคือ ลงมือสร้างโครงงาน ทดสอบการทำงานของโครงงาน แก้ปัญหาโครงงาน

ขั้นตอนที่ 4 การนำเสนอผลงาน มีการบูรณาการทักษะในศตวรรษที่ 21 คือ สาระวิชาหลักและสมรรถนะสำคัญ 3 ประการ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านข้อมูลสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และทักษะด้านชีวิตและอาชีพ บทบาทของผู้สอนรับฟังและให้ข้อเสนอแนะ ให้กำลังใจและสนับสนุนการทำโครงงาน บทบาทของผู้เรียนคือ นำเสนอผลงานสำเร็จโครงงาน รับฟังข้อเสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไขผลงาน

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล มีการบูรณาการทักษะในศตวรรษที่ 21 คือ สาระวิชาหลักและสมรรถนะสำคัญ 3 ประการ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านข้อมูลสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และทักษะด้านชีวิตและอาชีพ บทบาทของผู้สอนประเมินผลงานตามสภาพจริง บทบาทของผู้เรียนคือ ประเมินผลงานตนเอง

ดุษฎี โยเหลา (2557) แนวคิดที่ปรับจากการศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบ PBL ที่ได้จากโครงงานสร้างชุดความรู้เพื่อสร้างเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของเด็กและเยาวชน จากประสบการณ์ความสำเร็จของโรงเรียนไทยมีทั้งหมด 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นให้ความรู้พื้นฐาน ครูให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการทำโครงงานก่อนการเรียนรู้ เนื่องจากการทำโครงงานมีรูปแบบและขั้นตอนที่ซัดเจนและรัดกุม ดังนั้นผู้เรียนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับโครงงานไว้เป็นพื้นฐาน เพื่อใช้ในการปฏิบัติขณะทำงานโครงงานจริง ในขั้นแสวงหาความรู้

2. ขั้นระดูความสนใจ ครูเตรียมกิจกรรมที่จะกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน โดยต้องคิดหรือเตรียมกิจกรรมที่ดึงดูดให้ผู้เรียนสนใจ ครรช ถึงความสนุกสนานในการทำโครงงานหรือกิจกรรมร่วมกัน โดยกิจกรรมนั้นอาจเป็นกิจกรรมที่ครูกำหนดขึ้น หรืออาจเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมี

ความสนใจต้องการจะทำอยู่แล้ว ทั้งนี้ในการกระตุ้นของครูจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเสนอจากกิจกรรมที่ได้เรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้ของครูที่เกี่ยวข้องกับชุมชนที่ผู้เรียนอาศัยอยู่หรือเป็นเรื่องใกล้ตัวที่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

3. ขั้นจัดกลุ่มร่วมมือ ครูให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มกันแสดงหาความรู้ ใช้กระบวนการกลุ่มในการวางแผนดำเนินกิจกรรม โดยนักเรียนเป็นผู้ร่วมกันวางแผนกิจกรรมการเรียนของตนเองโดยระดมความคิดและหารือ แบ่งหน้าที่เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน หลังจากที่ได้ทราบหัวข้อสิ่งที่ตนเองต้องเรียนรู้ในภาคเรียนนั้น ๆ เรียบร้อยแล้ว

4. ขั้นแสดงหาความรู้ ในขั้นแสดงหาความรู้มีแนวทางปฏิบัติสำหรับผู้เรียนในการทำ กิจกรรมดังนี้ นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมโครงการตามหัวข้อที่กลุ่มสนใจ ผู้เรียนปฏิบัติหน้าที่ของตนเองตามข้อตกลงของกลุ่ม พร้อมทั้งร่วมมือกันปฏิบัติกิจกรรม โดยขอคำปรึกษาจากครูเป็นระยะเมื่อมีข้อสงสัยหรือปัญหาเกิดขึ้นผู้เรียนร่วมกันเขียนรูปเล่ม สรุปรายงานจากโครงการที่ตนปฏิบัติ

5. ขั้นสรุปสิ่งที่เรียนรู้ครูให้ผู้เรียนสรุปสิ่งที่เรียนรู้จากการทำกิจกรรม โดยครูใช้คำถาม ถามผู้เรียนนำไปสู่การสรุปสิ่งที่เรียนรู้

6. ขั้นนำเสนอผลงาน ครูให้ผู้เรียนนำเสนอผลการเรียนรู้ โดยครูออกแบบกิจกรรมหรือจัดเวลาให้ผู้เรียนได้เสนอสิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้ เพื่อให้เพื่อนร่วมชั้น และผู้เรียนอื่น ๆ ในโรงเรียนได้ชมผลงานและเรียนรู้กิจกรรมที่ผู้เรียนปฏิบัติในการทำโครงการ

จากคำนิยามของนักวิชาการที่กล่าวไว้ข้างต้น สรุปได้ว่าขั้นตอนการเรียนการสอนโดยใช้โครงการเป็นฐาน มี 6 ขั้นตอนดังต่อไปนี้ 1) ขั้นเตรียมความพร้อมให้ความรู้ เป็นการให้ความรู้ขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการทำโครงการให้กับผู้เรียน 2) ขั้นกำหนดปัญหา กระตุ้นความสนใจ เป็นการกำหนด วิเคราะห์ หัวข้อประเด็นที่จะศึกษา 3) ขั้นกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย เป็นการกำหนดขอบเขต การวางแผน 4) ขั้นลงมือปฏิบัติ การเขียนเค้าโครง เป็นการเขียนร่างโครงการตั้งแต่ชื่อโครงการจนถึงการนำเสนอผลงาน 5) ขั้นการประเมิน เป็นผลจากการลงมือปฏิบัติและเก็บข้อมูล 6) ขั้นนำเสนอ สิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดจาก ดุษฎี โยเหลา นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.3.3 ประเภทของโครงการ

การเรียนรู้แบบโครงการเป็นฐาน เป็นรูปแบบการสอนประเภทหนึ่งที่ครูผู้สอนสามารถนำมาใช้จัดการเรียนรู้ได้ทุกรอบดับการศึกษา โดยสามารถแบ่งออกได้ในประเภทต่าง ๆ โดยมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงประเภทของการเรียนรู้แบบโครงการไว้ดังนี้

พิรุณพร เหล่าสุวรรณ (2560, น. 49) โครงการมี 4 ประเภท ได้แก่ โครงการประเภทสำรวจ คือ การสำรวจข้อมูลที่มีอยู่แล้ว วิเคราะห์ สรุป นำเสนอข้อมูล โครงการประเภททดลอง คือ การต้องการหาคำตอบ ตั้งสมมติฐาน ทดลอง แปลผล สรุป โครงการประเภทสิ่งประดิษฐ์ คือ การ

นำ สิ่งที่มีอยู่แล้วมาทำให้ดีกว่าเดิมหรือประดิษฐ์ขึ้นใหม่ และโครงงานประเภทการสร้างทฤษฎี คือ การเสนอแนวความคิดใหม่ โดยใช้หลักการทฤษฎี สนับสนุน

ระดมพล พลชื่อ (2559, น. 32) ได้สรุปประเภทของโครงงานออกเป็น 4 ประเภท คือ 1) โครงงานประเภททดลอง 2) โครงงานประเภทสำรวจ รวบรวมข้อมูล 3) โครงงานประเภทพัฒนา หรือประดิษฐ์ 4) โครงงานประเภททฤษฎี ซึ่งแต่ละประเภททำให้ผู้เรียนได้เกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างงานของตนเองให้มีประสิทธิภาพ รู้จักการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อทำให้งานมีคุณภาพยิ่งขึ้น

ศิริวรรณ หะมิงมะ (2557, น. 28) การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานมี 4 ประเภทตามความสนใจได้แก่ โครงงานประเภทสำรวจ โครงงานประเภทการทดลอง โครงงานประเภทสิ่งประดิษฐ์ และโครงงานประเภททฤษฎีหรือการอธิบาย ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานทุกประเภทจะช่วยให้นักเรียนสามารถแสดงความมุ่งมั่นในการเรียน สามารถคิดสร้างสรรค์ในการวางแผนดำเนินการศึกษา ทำการรวบรวมข้อมูล และสรุปผลการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง นักเรียนได้ประสบการณ์จากการเรียนรู้ และได้พัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ เช่น ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการเชื่อมโยงความรู้เก่าและใหม่เข้าด้วยกัน ทักษะการแสดงออก ทักษะการทำงานกลุ่ม ตลอดจนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรในทุกระดับการศึกษา

อมรรัตน์ นามบุญ (2557, น. 25-26) โครงงานสามารถแบ่งได้เป็น 4 ประเภทโดยแบ่งตามลักษณะของกิจกรรมการศึกษาค้นคว้า คือ 1) โครงงานประเภทสำรวจรวบรวมข้อมูล มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วนำมาจำแนกเป็นหมวดหมู่ แล้วนำเสนออย่างเป็นระบบ 2) โครงงานที่เป็นการศึกษาค้นคว้าทดลอง มีจุดประสงค์เพื่อออกแบบโครงงานในรูปของโครงงาน การทดลองเพื่อศึกษาว่าตัวแปรหนึ่งจะมีผลต่อตัวแปรที่ต้องการศึกษาอย่างไร 3) โครงงานที่ศึกษาความรู้ ทฤษฎี หลักการ แนวคิดใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอความรู้ ทฤษฎี หลักการทฤษฎี ใหม่ๆ กับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่ยังไม่มีใครคิดมาก่อนต้องผ่านการพิสูจน์อย่างมีหลักการที่น่าเชื่อถือ ตามปกติ/ข้อตกลงที่กำหนดขึ้นเอง และ 4) โครงงานที่เป็นการประดิษฐ์คิดค้น คือการนำเอาความรู้ ทฤษฎีหลักการ หรือแนวคิดมาประยุกต์ใช้โดยการประดิษฐ์เป็นเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ

จากที่นักวิชาการนิยามไว้ข้างต้น สรุปได้ว่าประเภทของโครงงานแบ่งออกได้ทั้งหมด 4 ประเภท ได้แก่ 1) โครงงานเชิงทดลอง โครงงานที่เป็นการศึกษาค้นคว้าทดลอง มีจุดประสงค์เพื่อออกแบบโครงงานในรูปของโครงงาน การทดลองเพื่อศึกษาว่าตัวแปรหนึ่งจะมีผลต่อตัวแปรที่ต้องการศึกษาอย่างไร 2) โครงงานประเภทสำรวจ รวบรวมข้อมูล มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วนำมาจำแนกเป็นหมวดหมู่ แล้วนำเสนออย่างเป็นระบบ 3) โครงงานประเภทพัฒนาหรือประดิษฐ์ โครงงานที่เป็นการประดิษฐ์คิดค้น คือการนำเอาความรู้ ทฤษฎีหลักการ หรือแนวคิดมาประยุกต์ใช้โดยการประดิษฐ์เป็นเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ 4) โครงงานประเภททฤษฎี โครงงานที่

ศึกษาความรู้ ทฤษฎี หลักการ แนวคิดใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอความรู้ ทฤษฎี หลักการทฤษฎี ใหม่ๆ เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่ยังไม่มีใครคิดมาก่อนต้องผ่านการพิสูจน์อย่างมีหลักการที่น่าเชื่อถือ ตามเกติกา/ข้อตกลงที่กำหนดขึ้นเอง โครงการทั้ง 4 ประเภทมีความแตกต่างขึ้นอยู่กับผู้จัดทำโครงการ และเนื้อหาว่ามีความเหมาะสมกับประเภท

2.3.4 การวัดและประเมินผลโครงการ

การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบโครงการเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครุภัณฑ์สอนต้องประเมินให้ครอบคลุมตั้งแต่ขั้นการเตรียมก่อนลงมือ ขั้นการดำเนินกิจกรรมตามแผนที่วางแผนไว้และการประเมินผลสำเร็จของงาน สามารถประเมินได้ในเรื่องเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลโครงการ ได้มีนักศึกษาหลายท่านกล่าวถึงไว้ ดังนี้

ขัตติยา ยะโภ (2558, น. 16-17) การวัดและการประเมินผลโครงการควรเน้นการประเมินผลตามสภาพจริง โดยครุภัณฑ์สอนสามารถประเมินด้านความรู้ความสามารถและทักษะการทำงานตั้งแต่เริ่มโครงการจนสิ้นสุดโครงการ นอกจากนี้ การประเมินโครงการควรประเมินจากหลักฐานที่สามารถวัดได้จริง เช่น ชิ้นงานรายงาน แฟ้มสะสมงาน เป็นต้น และให้ทุกคนที่มีเกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน

เสาวลักษณ์ วรครบุรี (2559, น. 80) การประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่ค้นหาและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน และยังเป็นสิ่งกระตุ้นส่งเสริม หรือจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ ในการเรียนรู้แบบใช้โครงการเป็นฐาน เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นการประเมินผลที่ให้ความสำคัญกับการต้องการความช่วยเหลือ และการประสบความสำเร็จของนักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นกระบวนการที่ครุภัณฑ์สอนโดยอาศัยการสังเกต บันทึกและรวบรวมข้อมูลจากการที่เด็กทำและวิธีการที่เด็กทำรวมทั้งพฤติกรรมอื่น ๆ ในระหว่างการทำโครงการ แล้วเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ของเด็กไว้ ดังนั้น การประเมินผลจึงเป็นกิจกรรมที่สอดแทรกอยู่ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงการในทุก ๆ วันของการจัดการเรียนการสอน ข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลจะนำไปใช้ในการประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงที่เกิดขึ้นแล้ว ยังเป็นข้อมูลอันสำคัญยิ่งในการใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมของครุภัณฑ์สอนคู่กับลักษณะของเด็กแต่ละบุคคล

จากที่นักวิชาการนิยามไว้ข้างต้น สรุปได้ว่าการวัดและการประเมินผล เป็นกระบวนการที่สำคัญที่สุด ควรเน้นการประเมินผลจากสภาพจริงของการทำงานและการลงมือปฏิบัติ โดยครุภัณฑ์สอนสามารถประเมินด้านความรู้ความสามารถและทักษะการทำงานตั้งแต่เริ่มโครงการจนสิ้นสุดโครงการ ดังนั้นการประเมินผลที่ให้ความสำคัญกับการต้องการความช่วยเหลือ และการประสบความสำเร็จของนักเรียนเป็นรายบุคคล

2.3.5 ประโยชน์และความสำคัญของการเรียนรู้แบบโครงการ

โครงการเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาทั้งความสามารถทางภาษา ทักษะการคิด ทักษะการทำงานผ่านเนื้อหาและการใช้ภาษา เพื่อเป็นสื่อในการทำกิจกรรมตาม โครงการ โดยมีผู้กล่าวถึงประโยชน์ของโครงการไว้วัดนี้

ขัตติยา ยะโภ (2558, น. 18) โครงการช่วยให้นักเรียนมีโอกาสได้เรียนรู้ภาษาได้จริง เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกและตัดสินใจด้วยตนเอง รู้จักยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ช่วยสร้าง แรงจูงใจในการเรียนให้กับนักเรียนได้ นอกจากนี้โครงการภาษาอังกฤษช่วยส่งเสริมทักษะในการ ทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และความเชื่อมั่นกล้าแสดงออก โดยโครงการสามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนในการทำกิจกรรมร่วมกันตามหน้าที่ ความ สนใจและความต้องการของตน ดังนั้นโครงการจึงเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งสร้างสมดุลในการใช้ภาษา อย่างถูกต้องควบคู่กับทักษะการทำการคิดและการทำงานที่เป็นระบบ

ณัฐริกา ก้อนเงิน (2558, น. 73) ได้สรุปว่าการเรียนรู้แบบโครงการเป็นฐานเป็นวิธีการ เรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกทักษะในการปฏิบัติงาน สามารถพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดการ เรียนรู้ และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการวางแผน การจัดการ การคิดอย่าง เป็นระบบ การเป็นผู้นำและผู้ตาม ตลอดจนเกิดทักษะการคิดขั้นสูง เช่น การคิดวิเคราะห์ การคิด สร้างสรรค์ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริง ในเชิงวิธีการทำงานอย่างมีระบบ และผลลัพธ์ ที่ได้จากการทำโครงการ

ดนุพล บุญชอบ (2557, น. 51) การเรียนรู้แบบโครงการเป็นการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนา และเสริมสร้างทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นมากมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อีกทั้งการเรียนรู้แบบ โครงการยังให้ความสำคัญต่อผู้เรียนในการเลือกเรียนสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ทั้งเนื้อหา วิธีการ โดยมีครู เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือให้ประสบความสำเร็จในการเรียนในด้านวิชาการ อีกทั้งการเรียนรู้แบบ โครงการยังส่งเสริมด้านเจตคติต่อตัวผู้เรียนในการกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความสนใจในการศึกษา และ สามารถทำงานร่วมกันในลักษณะกลุ่มร่วมมือกันได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

อมรรัตน์ นามบุญ (2557, น. 11) ได้สรุปว่าการสอนแบบโครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อ กระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นของนักเรียน เลือกเรียนสิ่งที่สอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการและ ความเหมาะสมกับวัย สามารถสร้างองค์ความรู้ขึ้นมาด้วยตนเอง เห็นคุณค่าของการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานการณ์จริง พัฒนาความรับผิดชอบ พัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์และทำงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

จากที่นักวิชาการนิยามไว้ข้างต้น สรุปได้ว่าประโยชน์และความสำคัญของการเรียนรู้แบบ โครงการเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ใช้พัฒนาทักษะของผู้เรียนที่ใช้ค้นหาและพัฒนาศักยภาพ และกระตุ้น ให้ผู้เรียนมีความรู้ทักษะการแก้ปัญหา การคิดขั้นสูง การคิดวิเคราะห์ ให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ได้

จริง โดยโครงงานยังส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านเจตคติต่อผู้เรียนให้เกิดความสนใจ ไฟร์เรียน และสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.4 แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้เป็นแบบแผนที่ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีเพื่อใช้ในกระบวนการจัดการเรียน การสอนเพื่อให้มีประสิทธิภาพและดำเนินไปได้อย่างคล่องตัว ซึ่งประกอบกับเนื้อหาที่ใช้ในการจัดทำ แผนมีความยากง่ายไม่เหมือนกัน ดังนั้นการทำแผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อผู้สอน ถือเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

2.4.1 ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

การกำหนดความหมายของแผนเป็นพื้นฐานในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำไป พัฒนาเทคนิคการสอน รูปแบบการสอนใหม่ ๆ เพื่อให้สอดคล้องและตรงตามวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด ดังนั้นการตีกรอบความหมายของแผนได้มีนักวิชาการหลายท่านเสนอความคิดไว้ดังนี้

นิทรา กลิ่นไกล (2559, น. 66) ได้สรุปความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การกำหนดขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เครื่องมือสำหรับจัดการเรียนรู้โดยดูจาก สภาพท้องถิ่นและความแตกต่างของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อย่างมี ประสิทธิภาพ

กนกอร สะภา (2560, น. 30) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การ เตรียมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า เพื่อเป็นแนวทางการสอนสำหรับครู โดยเขียนเป็น ลายลักษณ์อักษรอย่างเป็นระบบ ซึ่งประกอบไปด้วย จุดประสงค์เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการรับประมີนผลและบันทึกหลังสอน ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดำเนินการ ไปสู่จุดหมายปลายทางอย่างมีประสิทธิภาพ

ปนัดดา เค้าแก้ว (2560, น. 31) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การเตรียมการสอนเป็นลายลักษณ์อักษรโดยกำหนดรูปแบบของบทเรียนแต่ละเรื่อง ซึ่งจะแนวทางใน การดำเนินการจัดการเรียนการสอนแก่ครูให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย ความคิดรวบยอด เนื้อหา และ การวัดผลประเมินผลที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

สมาน เอกพิมพ์ (2560, น. 72) ได้สรุปความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้สอนได้จัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งเป็นการ เตรียมการ เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาได้รายวิชาหนึ่งอย่าง

เป็นระบบสอดคล้องกับเนื้อหาสาระและมาตรฐาน/ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง/ตัวชี้วัด/จุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ

จากที่นักวิชาการนิยามไว้ข้างต้น สรุปความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้สอนกำหนดขึ้นไว้ล่วงหน้าเพื่อเป็นขั้นตอนและแนวทางในการจัดกิจกรรมโดยใช้เครื่องมือที่ผู้สอนทำขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนชั่วโมงนั้น ๆ โดยให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระและมาตรฐานตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4.2 ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ถือเป็นสิ่งสำคัญอีกอย่างที่ครุผู้สอนต้องคำนึงถึงว่าด้วยเหตุผลอะไรทำไว้ เรายังต้องมีแผนการจัดการเรียนรู้ เพราะแผนการจัดการเรียนรู้นั้นจะนำครุผู้สอนไปใช้ในการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ที่ตั้งไว้โดยได้มีนักวิชาการหลายท่านได้นิยามความสำคัญของแผนไว้ดังนี้

ชาลิต ชูกำแพง (2551, น. 95-96) กล่าวว่า ความสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยสรุปได้ ดังนี้

1. ช่วยให้ครุ�ีความรู้ความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของเรื่องที่จะจัดกิจกรรมและเลือกจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับวัยของนักเรียนมีคุณภาพตรงกับเจตนาرمณ์ของหลักสูตรซึ่งส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตามลำดับขั้นตอนและทันเวลา

2. ช่วยให้ครุมีความเชื่อมั่นในตนเองมากยิ่งขึ้นเมื่อได้เตรียมการสอนมาอย่างดีแล้ว การสอนก็จะเป็นไปอย่างเรียบร้อย

3. ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็ว เพราะเมื่อครุเตรียมการสอนดีย่อมทำให้การจัดกิจกรรมเป็นไปตามขั้นตอนจนนักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจเร็วขึ้น

4. ทำให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อกลุ่มประสบการณ์ที่เรียนการที่ครุเตรียมการสอนทำให้ครุมีความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับวัยของนักเรียนทำให้นักเรียนเรียนด้วยความสนุกสนานและเกิดเจตคติที่ดีต่อเรื่องที่เรียน

5. ทำให้นักเรียนเกิดความเลื่อมใสศรัทธาในตัวครุ เพราะครุมีความมั่นใจมีการเตรียมการเรียนการสอนเกิดความเลื่อมใสศรัทธาในตัวครุยิ่งขึ้น

6. ถ้าครุมีความจำเป็นไม่ได้สอนด้วยตนเองผู้มาสอนแทนก็จะมาสอนแทนได้บรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนด

7. ทำให้การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ช่วยให้ครุสามารถวินิจฉัยจุดอ่อนของนักเรียนที่จะได้รับการแก้ไขและทราบจุดเด่นที่ควรได้รับการส่งเสริมต่อไปนอกจานนี้ยังช่วยให้ครุเห็นภาพการทำงานของตนเองได้เด่นชัดยิ่งขึ้น

8. ครูผู้สอนสามารถใช้เป็นข้อมูลที่ถูกต้องเที่ยงตรงเพื่อเสนอแนะแก่บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรรมวิชาการ ศึกษานิเทศและผู้บริหาร เพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

9. ช่วยให้ผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องได้ทราบขั้นตอนกระบวนการต่าง ๆ ในการสอนของครู เพื่อการนิเทศติดตามและประเมินผลการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

10. เป็นการพัฒนาวิชาชีพครูที่แสดงว่าการสอนต้องได้รับการฝึกฝนที่มีความเชี่ยวชาญ โดยเฉพาะมีเครื่องมือและเอกสารที่จำ เป็นสำหรับการประกอบอาชีพ

10. เป็นผลงานทางวิชาการอย่างหนึ่ง ที่แสดงให้เห็นถึงความชำนาญพิเศษหรือความเชี่ยวชาญของผู้จัดทำแผนการสอน ซึ่งสามารถนำไปพัฒนาในหน้าที่และเสนอเลื่อนระดับให้สูงขึ้น

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2554, น. 109) กล่าวว่าการวางแผนการสอนมีความสำคัญดังนี้

1. ทำให้ผู้สอนสอนด้วยความมั่นใจเมื่อเกิดความมั่นใจในการสอนย่อมเกิดความคุ้มค่าและเป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างราบรื่น ไม่ติดขัด เพราะได้เตรียมการทุกอย่างไว้พร้อมแล้ว การสอนจะดำเนินการไปสู่จุดหมายปลายทางอย่างสมบูรณ์

2. ทำให้การสอนมีคุณค่าคุ้มกับเวลาที่ผ่านไป เพราะผู้สอนสอนอย่างมีแผนเป้าหมาย และมีทิศทางในการสอน มิใช่สอนอย่างเลื่อนลอยผู้เรียนก็จะได้รับความรู้ความคิดเกิดเจตคติเกิดทักษะ และประสบการณ์ใหม่ตามที่ผู้สอนวางแผนไว้ทำให้การเรียนการสอนมีคุณค่า

3. ทำให้เป็นการสอนที่ตรงตามหลักสูตรทั้งนี้ เพราะในการวางแผนการสอนผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตร ทั้งทางด้านจุดประสงค์การสอนเนื้หาสาระ กิจกรรมการใช้สื่อการสอนและการวัด ประเมินผลเมื่อผู้สอนสอนตามแผนการสอนก็เป็นการสอนที่ตรงตามจุดหมายและทิศทางของหลักสูตร

4. ทำให้การสอนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพดีกว่าการสอนที่ไม่มีการวางแผน เนื่องจากการวางแผนการสอนผู้สอนต้องวางแผนอย่างรอบคอบในทุกองค์ประกอบของการสอน รวมทั้งการจัดเวลาสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ได้สะดวกและง่ายขึ้น

5. ทำให้ผู้สอนมีเอกสารเดือนความจำ สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการสอน ต่อไปทำให้ไม่เกิดความซ้ำซ้อนและเป็นแนวทางในการบทวนหรือการอภิปรายเพื่อวัดผล ประเมินผลผู้เรียนได้ นอกจากนี้ทำให้ผู้สอนมีเอกสารไว้ให้แนวทางแก่ผู้ที่สอนแทนในกรณีที่จำเป็น เมื่อผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนเองได้ผู้เรียนจะได้รับความรู้และประสบการณ์ที่ต่อเนื่องกัน

6. ทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่เรียนทั้งนี้ เพราะว่าผู้สอนสอนด้วยความพร้อมทั้งทางด้านจิตใจและวัตถุความพร้อมทางด้านจิตใจความมั่นใจในการสอน เพราะผู้สอนได้เตรียมการสอนไว้อย่างพร้อมเพรียง เมื่อเกิดความพร้อมในการสอนย่อมสอนด้วยความ

กระจังแจ้งทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในบทเรียนอันส่งผลให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่จะเรียน

จากที่นักวิชาการได้กล่าวไว้สามารถสรุปได้ว่า ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นการกำหนดแนวทางการสอนด้วยแผนที่จัดทำขึ้นให้ครูผู้สอนสามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนไปได้ตามแผนที่กำหนดไว้ หรือให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางการระบุถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้

2.4.3 รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้

รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้นี้ไม่ได้มีแบบแผนที่ชัดเจนขึ้นอยู่กับครูผู้สอนที่จะกำหนดขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การจัดทำแผนการเรียนรู้นั้นครูผู้สอนจำเป็นต้องทราบถึงเนื้อหา ความยากง่าย และผู้เรียนก่อน เพื่อที่จะสามารถจัดทำแผนที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด

กนกอร สะภา (2560, น. 40) รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้มีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้สอนหรือสถานศึกษาจะเลือกใช้ให้เหมาะสมและสะดวกต่อการนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความมุ่งค์ประสงค์ประกอบคือหัวแผนสาระสำคัญจุดประสงค์การเรียนรู้ (ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง) สาระการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนการสอนสื่อ/แหล่งเรียนรู้การวัดประเมินผลกิจกรรมเสนอแนะความคิดเห็นผู้บริหารบันทึกหลังสอน ซึ่งแผนการสอนมีความสำคัญต่อครูผู้สอนเป็นอย่างมากจะขาดไม่ได้ เพราะเป็นเครื่องมือทำมาหากินของครุครูต้องจัดเตรียมไว้ล่วงหน้าก่อนทำการสอน ทุกครั้งจะได้รู้ปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นในช่วงทำการสอนจะได้แก้ไขปัญหานั้นได้ทันเวลาและยังได้จัดเตรียมสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้สอนไว้ให้พร้อมก่อนทำการสอนจึงจะทำให้การสอนประสบผลสำเร็จผู้เรียนบรรลุตามจุดประสงค์ที่ต้องการ

จากที่นักวิชาการกล่าวไว้ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า แผนจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในปัจจุบันมีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับครูผู้สอนจะออกแบบ หรือนำของครูผู้สอนอื่นมาปรับใช้ให้เข้ากับเนื้อหาของวิชา และถือได้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญที่ครูผู้สอนจำเป็นต้องมี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเสมอ

2.4.4 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

วิมลรัตน์ สุนทรโจน์ (2553, น. 328-330) ได้เสนอแนะส่วนประกอบที่สำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. สาระสำคัญ
2. จุดประสงค์การเรียนรู้
3. สาระการเรียนรู้
4. กระบวนการจัดการเรียนรู้
5. สื่อและแหล่งเรียนรู้

6. การวัดและประเมินผล
7. บันทึกผลหลังการสอน

วัฒนาพร ระงับทุกษ์ (2542) องค์ประกอบสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ อย่างน้อย ต้องมีสิ่งต่อไปนี้

1. สาระสำคัญ
2. จุดประสงค์การเรียนรู้
3. สาระการเรียนรู้
4. กิจกรรมการเรียนรู้
5. สื่อ / อุปกรณ์ / แหล่งการเรียนรู้
6. การวัดและประเมินผล
7. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จากส่วนประกอบสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ส่วนประกอบสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3 ส่วนใหญ่ คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน ของ แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้กุลสาระการเรียนรู้อะไร เรื่องอะไร ใช้สอน ระดับชั้นใด เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เท่าใด ส่วนที่ 2 ตัวแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระสำคัญ สาระ การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรม/กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อ และแหล่งเรียนรู้วิธีวัดและประเมินผล และส่วนที่ 3 คือ บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

2.4.5 ประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้

ประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้ช่วยให้ครุพัสดุสอนสามารถทราบถึงคุณค่าที่เกิดขึ้นจากการใช้ แผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งจะนำมาไปสู่การปรับปรุงแผนในโอกาสต่อไป เพื่อให้แผนการจัดการเรียนรู้มี ประโยชน์มากยิ่งขึ้นได้มีนักวิชาการได้วิเคราะห์ประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

วิมลรัตน์ สุนทรโจน์ (2551, น. 121) ได้เสนอว่า การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำ ขึ้นนั้นย่อมมีคุณค่า ดังนี้

1. ช่วยให้ครุพัสดุสอนมองเห็นลู่ทางของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียนและ มั่นใจในการสอน
2. ช่วยให้ครุสอนได้ดียิ่งขึ้น เพราะเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายของเนื้อหาที่เรียนพร้อมทั้งได้ เตรียมปัจจัยอื่น ๆ ไว้พร้อม เช่น สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนกิจกรรมของนักเรียนตลอดจนการ วัดผลประเมินผลไว้อย่างเหมาะสม
3. ผู้เรียน เรียนรู้อย่างมีความหมายและเกิดความศรัทธาในตัวครุ
4. ครุพัสดุสอนสามารถจัดประสบการณ์ให้เกิดแก่เด็กได้อย่างต่อเนื่อง

5. เป็นการช่วยพัฒนาและยกระดับวิชาชีพครูให้สูงขึ้น

จากที่นักวิชาการกล่าวไว้สามารถสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้นั้นมีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อครุผู้สอนช่วยให้ครุผู้สอนสามารถถูกร้องผลลัพธ์หรือกำหนดผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นได้ หลังการสอนด้วยแผนที่จัดทำขึ้น

2.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นเป็นผลลัพธ์ที่เกิดหลังจากการจัดการเรียนการสอนที่ครุผู้สอนนำมาใช้พัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับวัย ซึ่งผลสัมฤทธิ์ดังนี้ก่อให้ไม่ใช่หลักประกันว่าผู้เรียนจะเรียนได้ดีเพียงอย่างเดียวแต่ยังแสดงออกถึงทักษะการเรียนรู้ในวิชานั้น ๆ ด้วย

2.5.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นการนิยามหลักการว่ามีแนวทาง แนวโน้มในทิศทางใด ซึ่งช่วยให้ครุผู้สอนสามารถสรุปได้ว่าความสามารถของผู้เรียนเป็นไปอย่าง โดยมีนักวิชาการหลายท่านได้นิยามไว้ในหลายประดิษฐ์ดังนี้

ศิริชัย กาญจนวاسي (2556, น. 125) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ คือ ความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือฝึกอบรม ซึ่งสามารถวัดได้อย่างเป็นระบบโดยใช้เครื่องมือวัดต่าง ๆ ที่เหมาะสม

จารวรรณ สิทธิจันทร์ (2558, น. 52) ได้ให้ความหมายของ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการวัดผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียน

เรืองศิลป์ วรรณสัมพัส (2558, น. 72) ได้ประมวลความหมายของ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดจากการกระบวนการเรียนการสอน โดยเกิดจากความรู้ ความสามารถ ทักษะ กระบวนการของผู้เรียนที่ได้รับจากการเรียนการสอน หรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถของสมรรถภาพทางสมอง

นิทรา กลินิก้า (2559, น. 48) ได้สรุปความหมายของ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การวัดสมรรถภาพสมองด้านต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับการเรียนรู้มาแล้วที่จะต้องมีเครื่องมือ การประเมินที่มีประสิทธิภาพทั้งวิธีการประเมินกิจกรรมและเกณฑ์การประเมิน

ปันดดา เค้าแก้ว (2560, น. 44) ได้ให้ความหมายของ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จในด้านความรู้และทักษะตลอดจนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเป็นผลมาจากการจัดการเรียนรู้

จากที่นักการศึกษาได้นิยามไว้ข้างต้น สรุปความหมายของ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการกระบวนการปฏิบัติกรรมการเรียนการสอน ที่เกิดจาก ความสามารถ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทักษะของผู้เรียน โดยครูผู้สอนใช้เครื่องมือที่มี ประสิทธิภาพในประเมินผลเกณฑ์การผ่าน

2.5.2 จุดมุ่งหมายของการวัดและการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จุดมุ่งหมายของการวัดและการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นเป็นการกำหนดขอบเขต หรือข่ายข่ายของครูผู้สอนว่าจะใช้ประเด็นใดในการวัดและประเมินผู้เรียน เพื่อให้เหมาะสมกับแนว การจัดการเรียนการสอน ซึ่งได้มีนักวิชาการหลายท่านได้นิยามจุดมุ่งหมายไว้ดังนี้

นิทรา กลินไกล (2559, น. 48) ได้ให้ความหมายจุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน หมายถึง การวัดพฤติกรรมของผู้เรียนโดยใช้แบบทดสอบ ซึ่งวัดได้ทั้งด้านทักษะปฏิบัติ และวัดด้านเนื้อหาเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพุตกรรมที่ตั้งไว้

ปันดดา เค้าแก้ว (2560, น. 44) ได้นิยามความหมายจุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน หมายถึง การวัดความสามารถของผู้เรียนในแต่ละวิชาซึ่งสามารถวัดได้ 2 แบบ คือ การวัดด้านปฏิบัติและการวัดด้านเนื้อหาตามจุดมุ่งหมายและลักษณะของวิชาที่สอน

โซติกา ภาชีผล, ณัฏฐ์ภรณ์ หลา Yug และกมลวรรณ ตั้งธนกานนท์ (2558, น. 17) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการวัดและประเมินผล ดังนี้ 1) การวัดและประเมินผลเพื่อจัดทำหนังสือ 2) การ วัดและประเมินผลเพื่อคัดเลือก 3) การวัดและประเมินผลเพื่อวินิจฉัย 4) การวัดและประเมินผลเพื่อ เปรียบเทียบ 5) การวัดและประเมินผลเพื่อพยากรณ์ 6) การวัดและประเมินผลเพื่อประเมินค่า

จากรุวรรณ สิทธิจันทร์ (2558, น. 53) ได้นิยามความหมายจุดมุ่งหมายของการวัดผล สัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การวัดผลการเรียนในแต่ละวิชาสามารถวัดได้ 2 แบบ คือ การวัดด้าน การปฏิบัติ ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงและมีผลงานจากการปฏิบัติ การวัดด้านเนื้อหาเป็น วิธีการใช้แบบทดสอบ แบบวัดต่าง ๆ เช่น การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า เป็นต้น

จากที่นักการศึกษาได้นิยามไว้ข้างต้นสรุปความหมายจุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน หมายถึง การกำหนดเป้าหมายของผู้เรียนว่าผลควรออกมาในแนวทางใด โดยครูผู้สอน เป็นผู้กำหนด เพื่อประเมินความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่จะทำการสอน

2.6 ทักษะปฏิบัติ

2.6.1 ความหมายของทักษะปฏิบัติ

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2550, น. 101) ให้ความหมายไว้ว่า ทักษะปฏิบัติ หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนวิธีการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้คิด ผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ผู้สอนเป็นผู้กำกับ ควบคุมให้ผู้เรียนมีการปฏิบัติ ฝึกฝนจนเกิดทักษะ สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้และรับรู้ขั้นตอนทั้งหมด จนสามารถนำไปใช้จริงในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

เดชา จันทดัต (2551, น. 10) ได้ให้ความหมายไว้ว่าทักษะปฏิบัติ หมายถึง แนวทางในการ ดำเนินการอย่างมีขั้นตอนที่ต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนเสร็จสิ้นตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ซึ่งช่วยให้งานนั้น สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

อรจิต ภูแพ (2541, น. 57) ทักษะปฏิบัติหมายถึง แนวทางการดำเนินในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มีขั้นตอน ซึ่งวางไว้อย่างเป็นลำดับตั้งแต่ต้นจนแล้วเสร็จตามจุดประสงค์ที่วางไว้หรือกระบวนการ การทำงาน

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2552, น. 96) ได้ให้ความหมายไว้ว่าทักษะปฏิบัติ หมายถึง การมี ขั้นตอนต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้แสดงออกหรือปฏิบัติโดยใช้ร่างกาย ความคิด การพูด ใน การเรียนรู้เพื่อให้ เกิดผลการเรียนรู้ คือ ได้ความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติหลังจากทำกิจกรรม

วัลลภ กันทรัพย์ (2552, น. 12) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ทักษะปฏิบัติ หรือ กระบวนการ คือ แนวทางการดำเนินในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มีขั้นตอนซึ่งวางไว้อย่างเป็นลำดับตั้งแต่ต้นจนเสร็จตาม จุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือกระบวนการการทำงานนั้นเอง ขั้นตอนดังกล่าวเป็นขั้นตอนที่ผู้สอนอวัย ได้มีการทดลองใช้แล้วและแสดงว่าเป็นขั้นตอนที่ช่วยให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพ และนำไปสู่ ความสำเร็จตามจุดประสงค์ และเป้าหมายได้โดยใช้เวลาและทรัพยากรน้อยที่สุด

สรุปได้ว่า ทักษะปฏิบัติ หมายถึง พฤติกรรมการปฏิบัติงานการออกแบบชิ้นงาน หรือ การสร้าง ชิ้นงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ มีความถูกต้องเหมาะสมตามเงื่อนไขที่กำหนดของผู้เรียน โดย คำนึงถึงความรวดเร็ว แม่นยำและผลงานมีความสวยงาม และมีประสิทธิภาพ

2.6.2 รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติ

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550, น. 8) ได้เสนอการสอนทักษะปฏิบัติ ไว้ 5 ขั้นตอน คือ

1. วิเคราะห์ทักษะที่จะสอน เป็นขั้นแรกของการสอนทักษะ โดยที่ผู้สอนจะต้อง วิเคราะห์ งานที่จะให้ผู้เรียนปฏิบัติก่อนว่างานนั้นประกอบด้วยทักษะย่อยอะไรบ้าง เช่น สอนการคัด

ลายมือ จะ ประกอบด้วยทักษะย่อย ได้แก่ ท่านั่ง การจับดินสอ การวาลงมือ การวาลงมุด ทักษะย่อย เหล่านี้ต้อง อาศัยกลไกส่วนในร่างกายและจะฝึกได้โดยวิธีดังนี้

2. ประเมินความสามารถเบื้องต้นของผู้เรียน ว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถพื้นฐานเพียง พอที่จะเรียนทักษะใหม่หรือไม่ ถ้ายังขาดความรู้ความสามารถที่จำเป็นต่อการเรียนทักษะนั้นก็ต้อง เรียนเสริมให้มีพื้นฐานความรู้เพียงพอเสียก่อน เช่น การเรียนคัดลายมือ ผู้เรียนควร มีความรู้พื้นฐาน เรื่องตัวอักษร พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ สามารถอ่านคำได้ เชียนคำได้ สะกดคำได้ จึง จะเรียนคัดไทย ได้อย่างมีความหมาย

3. จัดขั้นตอนการฝึกให้เป็นไปตามลำดับขั้นจากง่ายไปยาก จากทักษะพื้นฐานไปสู่ ทักษะที่มี ความ слับซับซ้อน จัดให้มีการฝึกทักษะย่อยเสียก่อน และฝึกรวมทั้งหมด เช่น ควรได้ฝึกคัด ตัวอักษรที่ ละตัว จากตัวอักษรที่คัดง่ายไปยาก และจึงคัดเป็นคำ และเป็นประโยคในท้ายที่สุด

4. สาธิตและอธิบายแนะนำ เป็นขั้นให้ผู้เรียนได้เห็นลำดับขั้นตอนการปฏิบัติจาก ตัวอย่างที่ ผู้สอนสาธิตให้ดู หรือจากภพยนตร์ จากวิดีทัศน์ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเห็นรายละเอียด การปฏิบัติใน ขั้นตอนต่างๆ ได้อย่างชัดเจน การใช้ภพยนตร์หรือวิดีทัศน์มีคุณค่าอย่างยิ่ง ในขั้นแรกกับ ขั้นสุดท้าย ของการเรียน เพราะในขั้นสุดท้ายอาจให้ผู้เรียนได้พิจารณารายละเอียดจากภพยนตร์อีก ครั้งหนึ่ง

5. จัดให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง โดยคำนึงถึงหลักการต่อไปนี้

5.1 ความต่อเนื่อง จัดให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติทักษะที่เรียนตามลำดับขั้นตอน อย่าง ต่อเนื่องกัน

5.2 การฝึกหัด ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ เน้นทักษะย่อยที่สำคัญ ปรับปรุงแก้ไข ในส่วนที่ เกิด ในการฝึกนี้ต้องจัดแบ่งเวลาฝึก เวลาพักให้เหมาะสม

5.3 การให้แรงเสริม โดยให้ผู้เรียนได้รู้ผลของการฝึกปฏิบัติ (Feedback) ซึ่งมี 2 ทางคือ การรู้ผลจากภายนอก (Extrinsic Feedback) คือจากคำบอกกล่าวของครูว่าดีหรือ不好 อย่างไรควรแก้ไขอย่างไร พอผู้เรียนเกิดความก้าวหน้าไปถึงขั้นที่จะเพิ่มพูนความชำนาญเข้าจะรู้ได้ โดยการ สังเกตด้วยตนเอง เป็นการรู้ผลจากภัยในตนเอง (Intrinsic Feedback)

ทิศนา แรมมนี (2551, น. 35-40) ได้สรุปรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติไว้ 3 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของชิมพ์ชัน

1.1 ทฤษฎี หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ Simpson (g.d.) กล่าวว่า ทักษะ เป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางกายของ ผู้เรียนเป็นความสามารถในการประสานการ ทำงานของล้านเนื้อหรือร่างกายในการทำงานที่มีความ ซับซ้อน และต้องอาศัยความสามารถในการ ใช้กล้ามเนื้อหลายๆ ส่วนการทำงานดังกล่าวเกิดขึ้นได้ด้วย การฝึกฝน ซึ่งหากได้รับการฝึกฝนที่ดีแล้ว

จะเกิดความถูกต้องความคล่องแคล่ว ความเชี่ยวชาญ ชำนาญการ และความคงทน ผลของพฤติกรรม หรือการกระทำสามารถสังเกตได้จากความรวดเร็ว ความแม่นยำ ความแรงหรือความราบรื่นในการจัดการ

1.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือทำงานที่ต้องอาศัย การเคลื่อนไหวหรือการประสานงานของกล้ามเนื้อทั้งหลายได้อย่างดี มีความถูกต้องและมีความ ชำนาญ

1.3 กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 1 ขั้นการรับรู้ (Perception) เป็นขั้นการให้ผู้เรียนรับรู้ในสิ่งที่จะทำ โดยการให้ ผู้เรียนสังเกตการณ์ทำงานนั้นอย่างตั้งใจ

ขั้นที่ 2 ขั้นเตรียมความพร้อม (Readiness) เป็นขั้นการปรับตัวให้พร้อม เพื่อการทำงาน หรือแสดงพฤติกรรมนั้น ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ โดยการปรับตัวให้พร้อมที่จะทำการ เคลื่อนไหวหรือแสดงทักษะนั้นๆ และมีจิตใจและสภาพอารมณ์ที่ดีต่อการที่จะทำ หรือแสดงทักษะ

ขั้นที่ 3 ขั้นการสอนตอบภัยใต้การควบคุม (Guided Response) เป็น ขั้นที่ให้โอกาส แก่ผู้เรียนในการตอบสนองต่อสิ่งที่รับรู้ ซึ่งอาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนเลียนแบบการกระทำ หรือแสดง ทักษะนั้น หรืออาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนลองผิดลองถูก (Trial and Error) จนกระทั่งสามารถตอบสนอง ได้อย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 4 ขั้นการให้ลงมือกระทำเจนกลไกที่สามารถกระทำได้เอง (Mechanism) เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติ และเกิดความเชื่อมั่นในการทำ สิ่งนั้นๆ

ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างชำนาญ (Complex overt Response) เป็น ขั้นที่ช่วยให้ ผู้เรียนได้ฝึกฝนการกระทำนั้นๆ จนผู้เรียนสามารถทำได้อย่างคล่องแคล่ว ชำนาญเป็นไป อย่าง อัตโนมัติ และด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง

ขั้นที่ 6 ขั้นการปรับปรุงและประยุกต์ใช้ เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนปรับปรุง ทักษะหรือการ ปฏิบัติของตนให้ดียิ่งขึ้น และประยุกต์ใช้ทักษะที่ตนได้รับการพัฒนาในสถานการณ์ ต่างๆ

ขั้นที่ 7 ขั้นการคิดริเริ่ม เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อย่างชำนาญ และสามารถประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่หลากหลายแล้ว ผู้ปฏิบัติจะเริ่มเกิดความคิด ใหม่ๆ ในการ กระทำนั้นให้เป็นไปตามที่ตนต้องการ

1.4 ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบผู้เรียนจะสามารถกระทำหรือ แสดงออกอย่างคล่องแคล่ว ชำนาญในสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้นอกจากนั้นยังช่วยพัฒนาความคิด สร้างสรรค์และความอดทนให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนด้วย

2. รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์

2.1 ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ

Harrow (1972, p. 96-99) ได้จัดลำดับขั้นของการเรียนรู้ทางด้านทักษะปฏิบัติได้ 5 ขั้นตอน โดยเริ่มจากระดับที่ซับซ้อนน้อยไปจนถึงระดับที่มีความซับซ้อนมากดังนี้ การกระทำจึงเริ่ม จากการเคลื่อนไหว กล้ามเนื้อใหญ่ไปถึงการเคลื่อนที่ของกล้ามเนื้อย่อย ลำดับขั้นดังกล่าวได้แก่ การ เลียนแบบ การลงมือทำตามคำสั่ง การกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ การแสดงออก และการกระทำอย่าง เป็นธรรมชาติ

2.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบรูปแบบนี้มุ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสามารถทางด้านทักษะ ปฏิบัติต่างๆ กล่าวคือ ผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ และ ชำนาญ

2.3 กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 1 ขั้นการเลียนแบบ เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนสังเกตการณ์กระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำ ได้ ซึ่งผู้เรียนย่อมจะรับรู้หรือสังเกตเห็นรายละเอียดต่างๆ ได้ไม่ครบถ้วนแต่ อย่างน้อยผู้เรียนจะ สามารถบอกได้ว่า ขั้นตอนหลักของการกระทำนั้นๆ มีอะไรบ้าง

ขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง เมื่อผู้เรียนได้เห็นและสามารถบอกขั้นตอนของ การกระทำที่ต้องการเรียนรู้แล้ว ให้ผู้เรียนลงมือทำโดยไม่มีแบบอย่างให้เห็นผู้เรียนอาจ ลงมือกระทำตาม คำสั่งของผู้สอน หรือทำตามคำสั่งที่ผู้สอนเขียนไว้ในคู่มือก็ได้ การลงมือปฏิบัติตามคำสั่งนี้ แม้ผู้เรียน จะยังไม่สามารถทำได้อย่างสมบูรณ์ แต่อย่างน้อยผู้เรียนก็ได้ประสบการณ์ในการลงมือทำ และค้นพบ ปัญหาต่างๆ ซึ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้และการปรับการกระทำให้ถูกต้องสมบูรณ์ขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ (Precision) ขั้นนี้เป็นขั้นที่ ผู้เรียนจะต้อง ฝึกฝนสามารถทำสิ่งนั้นๆ ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์โดยไม่จำเป็นต้องมีแบบอย่างหรือ มีคำสั่งนำ ทางการกระทำ การกระทำที่ถูกต้องแม่นตรง พอดี สมบูรณ์แบบเป็นสิ่งที่ผู้เรียนจะต้อง สามารถทำได้ ในขั้นนี้

ขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงออก (Articulation) ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนมีโอกาสได้ ฝึกฝนมากขึ้น จนกระทั้งสามารถกระทำสิ่งนั้นได้ถูกต้องสมบูรณ์แบบอย่างคล่องแคล่วรวดเร็วราบรื่น และด้วยความ มั่นใจ

ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ (Naturalization) ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียน สามารถกระทำการสิ่งนั้นๆ อย่างสบายๆ เป็นไปอย่างอัตโนมัติ โดยไม่รู้สึกว่าต้องใช้ความสามารถพิเศษ ซึ่งต้องอาศัยการปฏิบัติบ่อยๆ ในสถานการณ์ต่างๆ ที่หลากหลาย

2.4 ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบผู้เรียนจะเกิดการพัฒนาทางด้าน ทักษะปฏิบัติ จนสามารถกระทำได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์

3. รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์

3.1 ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ

Davies (1973, pp. 50-56) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติไว้ว่า ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อยๆ จำนวนมาก การฝึกผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ เหล่านั้นได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดี และรวดเร็วขึ้น

3.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบมุ่งช่วยพัฒนาความสามารถด้านทักษะปฏิบัติของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะที่ประกอบด้วยทักษะย่อยจำนวนมาก

3.3 กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการ กระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวม โดยการสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบทักษะ หรือการกระทำที่สาธิตให้ผู้เรียนดูนั้น จะต้องเป็นการกระทำในลักษณะธรรมชาติ ไม่ซ้ำหรือเร็วเกิน ปกติ ก่อนการสาธิต ครุครวให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกต ควรซึ่งจะสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกต

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการ กระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนควรแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อยๆ หรือแบ่งสิ่งที่กระทำออกเป็นส่วนย่อยๆ และสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามไปทีละส่วน อย่างช้าๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เมื่อผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อย โดยไม่มีการ สาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู หากติดขัดจุดใด ผู้สอนควรให้คำชี้แนะ และช่วยแก้ไข จนกระทำง่ายขึ้น ได้ เมื่อได้แล้วผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป และให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้น จนทำได้ ทำ เช่นนี้เรื่อยไปจนกระทำทั้งครบหกส่วน

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิคิวิธีการ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนอาจแนะนำ เทคนิคิวิธีการที่ จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้นทำได้รวดเร็วขึ้น ทำได้ง่าย ขึ้น หรือสิ่งเปลืองน้อยลง เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเขื่อมโยงทักษะย่อยๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อผู้เรียนสามารถ ปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้ว จึงให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ และฝึกปฏิบัติ หลายๆ ครั้งจนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างชำนาญ

3.4 ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติทักษะได้ อย่างดี มีประสิทธิภาพ

Fitts (1964) ได้ให้ข้อแนะนำการพัฒนาทักษะการกระทำที่ชำนาญจะเกิดขึ้นภายใต้ ขั้นตอนการพัฒนาทักษะไว้ 3 ขั้นตอนคือ

1. ขั้นความรู้ความเข้าใจ (The Cognitive Phase) เป็นขั้นตอนที่จะบอกถึงทักษะและ ความรู้ทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้องซึ่งผู้สอนควรให้ข้อมูลแก่ผู้เรียนในด้านต่างๆ ได้แก่ ต้องทำอะไรบ้าง ต้อง คุณและหลักเลี้ยงในเรื่องอะไรบ้าง กระบวนการที่ต้องทำงาน อะไรที่จำเป็นที่ต้องรู้ ต้องระมัดระวัง อะไรบ้าง และระดับมาตรฐานที่ต้องการ ผู้เรียนควรจะให้ความสนใจเป็นพิเศษในด้านการวิเคราะห์ ข้อผิดพลาดต่างๆ ขั้นความรู้ความเข้าใจในคราวจะกระทำการในช่วงเวลาสั้นๆ

2. ขั้นปฏิบัติ (The Associative Phase) เป็นการกระทำการเพื่อให้ได้พฤติกรรมใน รูปแบบที่ถูกต้อง ทักษะจะเกิดขึ้นได้เมื่อได้ลงมือปฏิบัติการ ข้อผิดพลาดหรือ พฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง ควรได้รับการจำกัด ขั้นปฏิบัติการนี้ผู้สอนควรจัดให้ผู้เรียนในด้านต่างๆ ได้แก่ การสาธิตทักษะที่จะฝึก เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลียนแบบทักษะ ฝึกหัดทักษะนั้นด้วยสถานการณ์จริง และสถานการณ์จำลอง ให้ความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับผลของทักษะ และให้คำแนะนำและช่วยเหลือตามความจำเป็น ขั้นตอนนี้ ควรจะเริ่มต้นต่อจากขั้นความรู้ความเข้าใจและควรกระทำการติดต่อไปเป็นระยะ

3. ขั้นชำนาญ (The Autonomous Phase) เป็นขั้นที่ปฏิบัติทักษะนั้นรวดเร็วและ ถูกต้อง ตลอดจนโอกาสจังหวะการทำผิดก็จะไม่เกิดขึ้น ทักษะที่เกิดขึ้นเป็นการเพิ่มพูนความชำนาญเป็น อัตราโน้มตัวมากขึ้น ในขั้นนี้เราเรียกว่าขั้นผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งต้องใช้การปฏิบัติตามๆ การฝึกทักษะในขั้นนี้ถือ ว่าได้บรรลุถึงขั้นสุดท้ายของระดับ Taxonomy ในทักษะพิสัย ซึ่งในขั้นนี้ผู้สอนควรจัดให้ผู้เรียนได้ กระทำการในด้านต่างๆ ได้แก่ การฝึกทักษะจนถึงระดับเกินพอ เรียนรู้วิธีการอาชัน ความเครียดและการ สอดแทรกต่างๆ เพิ่มพูนความเร็วและความถูกต้อง และบรรลุถึงประสบการณ์ ในระดับมาตรฐานที่ ต้องการ ในขั้นนี้ผู้เรียนแต่ละคนอาจจะแสดงผลสำเร็จที่แตกต่างกัน ซึ่งความแตกต่างกันนี้มักจะ ขึ้นอยู่กับความสามารถ ความสนใจ นิสัย อารมณ์ และความขยันหมั่นเพียรของผู้เรียน

Woodruff (1961), (Joyce and Well, 1972) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบที่รวมใน กระบวนการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติ ดังนี้ 1) มีขั้นตอนแบบ 2) อธิบายขั้นตอนการปฏิบัติอย่างละเอียดและชัดเจน 3) การสาธิต การปฏิบัติงานอย่างละเอียดและชัดเจน 4) การสาธิต การทำงานฐาน อีกครั้งตั้งแต่ต้นจนจบ 5) การแสดงการปฏิบัติแต่ละขั้นตอนอย่างง่าย ๆ และทำให้ดูอย่างช้า ๆ 6) การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือทำเอง ตั้งแต่ต้นจนจบในสายตาครูและครูเป็นพี่เลี้ยง 7) การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำงานเองตามลำพัง และวันนำผลงานที่ทำได้มาตรวจสอบกับ ขั้นตอน ต้นแบบ

สรุปได้ว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่ง พัฒนาความสามารถของผู้เรียนในด้านการปฏิบัติ การกระทำ หรือการแสดงออกอย่างคล่องแคล่ว ชำนาญ มีประสิทธิภาพอย่างสมบูรณ์ ซึ่งผู้จัดได้เลือกรูปแบบการเรียน การสอนทักษะปฏิบัติตาม แนวคิดของเดวีส์มี 5 ขั้น คือ 1) ขั้นสาธิตทักษะ 2) ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย 3) ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย 4) ขั้นให้เทคนิคหรือการ และ 5) ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยๆ มาใช้ใน การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3

2.6.3 การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน จึงจำเป็นต้องเน้นวัดกระบวนการ สอดแทรกไปกับการวัดพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย (ความรู้ความคิด) จิตพิสัย จริยธรรม คุณธรรม ค่านิยม) และทักษะพิสัย (ทักษะ) เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนของผู้เรียนไปพร้อมๆ กับการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป้าหมายของการวัดและประเมินผลที่เน้นกระบวนการมี 3 ประการ คือ

1. วัดผู้เรียนว่าเข้าใจและรับรู้ขั้นตอนต่างๆ ของกระบวนการ และเกิดการเรียนรู้ทั้งกระบวนการหรือไม่
2. วัดผู้เรียนว่า นำกระบวนการไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้เพียงใด
3. วัดผู้เรียนว่า มีนิสัยในการใช้กระบวนการในชีวิตจริงหรือไม่ การวัดที่เน้นกระบวนการ ควรเป็นการวัดภาคปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบกระบวนการทำงาน ไม่ใช่ดูแลผลผลิตแต่เพียงอย่างเดียว และควรพิจารณาเลือกวัดให้สอดคล้องกับการใช้ผลการวัด เพื่อปรับปรุงผลการเรียนหรือตัดสินผล การเรียน ในเรื่องนี้

สมนึก ภัททิยธนี (2546, น. 50) ได้กล่าวไว้ว่า การวัดผลภาคปฏิบัติเป็นการวัดผล งานที่ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติซึ่งสามารถวัดได้ทั้งกระบวนการและผลงาน ในสภาพตามธรรมชาติ (สถานการณ์จริง) หรือในสภาพที่กำหนดขึ้น (สถานการณ์จำลอง) เหมาะกับวิชาที่เน้นการปฏิบัติ ใน

การสอบวัดภาคปฏิบัติ คือ มากกว่าภาคทฤษฎี และสามารถวัดความคุ้มกับภาคทฤษฎี คือ การใช้แบบทดสอบ ซึ่งสิ่งที่ควรคำนึง คือ

1. ขั้นเตรียมงาน
2. ขั้นปฏิบัติงาน
3. เวลาที่ใช้ในการทำงาน
4. ผลงาน

เหล็กการวัดผลงานภาคปฏิบัติที่ดี มีดังนี้

1. ต้องกำหนดจุดประสงค์ของการวัดทักษะให้ชัดเจน ซึ่งอาจวัดที่กระบวนการหรือผลงานหรือทั้งสองอย่าง

2. เนื้อหาสาระของงานที่ให้นักเรียนปฏิบัติมีลักษณะสอดคล้องกับ สภาพจริง
3. คุณภาพของสิ่งที่จะวัดในครั้งหนึ่งมีจำนวนเพียงพอและสามารถวัดได้โดยตรง 4.

กำหนดเงื่อนไขในการวัดได้อย่างชัดเจน

5. 在การวัดโดยใช้สิ่งเร้าที่จัดขึ้น ต้องเขียนคำชี้แจงอย่างละเอียดชัดเจนและสมบูรณ์

6. แบบฟอร์มที่ใช้วัดมักจะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) หรือมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งสามารถให้คะแนนได้สะดวก แต่ต้องระบุเกณฑ์ การให้คะแนนอย่างชัดเจน

สมนึก ภัททิยรนี (2546, น. 51-52) ยังได้เสนอขั้นตอนในการสร้างแบบวัดผลงานภาคปฏิบัติ ดังนี้

1. วิเคราะห์งานและเขียนรายการ ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

1.1 วิเคราะห์งานหรือเลือกงานที่เป็นตัวแทนโดยวิเคราะห์จุดมุ่งหมายที่ระบุไว้ใน หลักสูตร และรายละเอียดของงานที่มุ่งให้ผู้เรียนฝึก เพื่อค้นหาทักษะและความสามารถที่เกี่ยวข้องใน กิจกรรมนั้น และเนื่องจากการวัดผลงานภาคปฏิบัติต้องใช้การสังเกต ดังนั้น ทักษะที่มุ่งวัดควรเป็นสิ่ง มองเห็นได้ในขณะสอบวัด และควรเป็นทักษะที่ยากๆ มากกว่าทักษะที่ปฏิบัติเป็น กิจวัตร ทั้งนี้ควร คำนึงถึงข้อจำกัดเรื่องเวลา และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินการสอบวัดด้วย

1.2 กำหนดขั้นตอนงานที่จะวัด โดยทั่วไปจะประกอบด้วยขั้นเตรียมงาน ขั้นปฏิบัติงาน ขั้นผลงาน และ/หรือวัดเกี่ยวกับเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติด้วย

1.3 เขียนข้อรายการ จะระบุรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน เช่น ขั้นเตรียมงาน ใช้ อุปกรณ์อะไรบ้าง ขั้นปฏิบัติงานทำอะไรบ้าง ขั้นผลงานจะพิจารณาอย่างไร

1.4 ศึกษาตัวแปรที่ส่งผลทำให้การปฏิบัติงานนั้นมีคุณภาพแตกต่างกันทั้งนี้ เพื่อให้ เกิดความยุติธรรมแก่ผู้เข้าสอบวัดทุกคน

1.5 จัดรูปแบบเครื่องมือ คือ เลือกลักษณะของแบบวัดว่าแต่ละตอนจะมีลักษณะอย่างไร

2. กำหนดคrite และผู้นัก อาจทำเป็น 2 ขั้นตอน คือ

2.1 กำหนดคrite สำหรับแต่ละส่วน เช่น การเตรียม 20 คrite แผนการปฏิบัติงาน 40 คrite แผน เวลา 10 คrite ผลงาน 30 คrite

2.2 กำหนดน้ำหนักแต่ละข้อรายการ โดยให้ผู้นักของทุกๆ ข้อในขั้นตอนหนึ่งๆ รวมกันเท่ากับสัดส่วนคrite ในขั้น 2.1 โดยคำนึงถึงความยากของงาน และความสำคัญของกิจกรรม ที่ต้องปฏิบัติ

3. กำหนดเกณฑ์การตัดสิน ต้องกำหนดเกณฑ์การตรวจสอบพฤติกรรมในการปฏิบัติ หรือคุณภาพของงานในลักษณะที่มองเห็นได้ วัดได้ โดยเฉพาะเกณฑ์การผ่าน ผลงานภาคปฏิบัติใน เรื่องนั้น ส่วนเกณฑ์การผ่านในแต่ละขั้นตอน อาจจะมีด้วยตามความเหมาะสม

4. จัดรูปแบบเครื่องมือ คือเรียบเรียงข้อมูลการต่างๆ ตามขั้นตอน กำหนดเกณฑ์ กำหนดคrite และ/หรือน้ำหนักเข้าเป็นหมู่ จัดรูปแบบให้สะดวกในการใช้ พร้อมทั้งกำหนดคrite กำหนดที่ในการผ่านในเรื่องนั้น ๆ

5. ข้อดีและข้อจำกัดของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ มีดังนี้
ข้อดี

1. เป็นวิธีการที่ให้โอกาสผู้เรียนได้ฝึกทักษะ เทคนิค และกระบวนการต่างๆ

2. เป็นวิธีการที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้สูง

3. ผู้เรียนสามารถนำกระบวนการเรียนรู้ที่ได้รับไปใช้ได้จริงในสถานการณ์ใหม่ ๆ

ข้อจำกัด

1. เป็นวิธีการที่ใช้เวลาค่อนข้างมาก

2. เป็นวิธีการที่ผู้สอนจะต้องดูแลและควบคุมการฝึกปฏิบัติตามขั้นตอนหรือกระบวนการอย่างใกล้ชิดการเรียนรู้จึงจะได้ผลดี

สรุปได้ว่าการวัดและประเมินทักษะปฏิบัติ เป็นการวัดผลงานที่ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ ซึ่งสามารถวัดได้ทั้งกระบวนการและผลงาน ซึ่งผู้วิจัยวัดและประเมินทักษะปฏิบัติ โดยใช้แบบสำรวจ รายการ (Checklists) หรือมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งกำหนดตามเกณฑ์ คือ 1) เลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ได้เหมาะสม 2) ปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน 3) มีความกระตือรือร้นในการทำงาน 4) ปฏิบัติกิจกรรมได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์และ 5) ความตรงต่อเวลา

2.7 เจตคติ

2.7.1 ความหมายของเจตคติ

เจตคติ (Attitude) ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 อ่านว่า เจ - ตะ - ติ มีความหมายว่า ทำที่หรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (ราชบัณฑิตยสถาน 2546, น. 321) นักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของเจตคติ ไว้ดังนี้

Good (1973, p. 217) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความพร้อมที่จะแสดงออกในลักษณะ หนึ่งต่อสถานการณ์บางอย่าง บุคคล หรือสิ่งใด ๆ เช่น รัก เกลียด กลัว หรือความไม่พอใจมากน้อย เพียงใดต่อสิ่งนั้น

Thurstone (1964, pp. 33 - 531) กล่าวว่า เจตคติ เป็นผลรวมทั้งหมดของมนุษย์เกี่ยวกับความรู้สึก อคติ ความคิด ความกลัวต่อสิ่งบางอย่างเจตคติเป็นการแสดงออกทางค้าน การพูด เป็นการคิด (Opinion) และความคิดนี้เป็นสัญลักษณ์ของเจตคติ ดังนั้นถ้าเรารอกรู้เจตคติ เราจะสามารถรู้ได้ โดยรู้ความคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ

Fishbein (1967, p. 8) กล่าวว่า เจตคติ คือ สภาพความพร้อมของการจัดรูปแบบ ของจิตใจและประสาท ตลอดจนประสบการณ์ พฤติกรรมของบุคคลในการตอบสนองต่อวัตถุและสถานการณ์ที่เข้ามาเกี่ยวข้อง

Kandler (1974, p. 671) กล่าวว่า เจตคติ คือ ความพร้อมของแต่ละบุคคลที่จะ แสดงพฤติกรรมในทางที่สนับสนุนหรือต่อต้านประสบการณ์บางอย่างของบุคคล สถานบันหรือ แนวคิด บางอย่าง การแสดงออกในลักษณะพึงพอใจเรียกว่าเจตคติทางบวก และการแสดงออกในลักษณะที่ไม่พึงพอใจเรียกว่า เจตคติทางลบ และเมื่อได้เกิดขึ้นแล้วจะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมอย่าง โดยย่างหนึ่ง

Smith (1978, p. 246) กล่าวว่า เจตคติ เป็นสภาพทางจิตและประสาทเกี่ยวกับความพร้อมซึ่งเกิดโดยอาศัยประสบการณ์เป็นตัวนำ หรือมีอิทธิพลเหนือการตอบสนองของแต่ละบุคคล ที่มีต่อวัตถุ และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

สุชา จันทร์เอม (2541, น. 84) ได้กล่าวถึงความหมายของเจตคติไว้ว่า เจตคติหมายถึง ความรู้สึกหรือทำที่ของบุคคล วัตถุสิ่งของ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ความรู้สึกหรือทำที่นี้จะเป็นไปในทำนองพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ เจตคติไม่ได้ติดตัวมาแต่กำเนิด แต่เกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ของบุคคลและสามารถเปลี่ยนแปลงได้

พร้อมพรมน อุดมสิน (2538, น. 84) ได้กล่าวถึงความหมายของเจตคติไว้ว่าเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งภายหลังจากมีประสบการณ์ในสิ่งนั้น และเป็นตัวกระตุ้นให้

บุคคลแสดงออกในลักษณะพึงพอใจ เห็นด้วยหรือชอบสิ่งนั้น สนับสนุนสิ่งนั้น ๆ อีกลักษณะหนึ่งคือ การแสดงออกในทางไม่พึงพอใจ ไม่ชอบ ไม่เห็นด้วย ไม่สนับสนุนสิ่งนั้น ๆ

เพราพรรณ เปเลี่ยนภู (2540, น. 87) ให้ความหมายของเจตคติ คือ ระดับสภาพหรือ สภาวะจิตใจและของสมองในลักษณะพร้อมที่จะกำหนดแนวทางของการสนองตอบบุคคลหนึ่งต่อสิ่ง ใดสิ่งหนึ่ง

ธีระกุล เอกะกุล (2542, น. 3) ให้ความหมายเจตคติว่า เจตคติเป็นพฤติกรรมหรือ ความรู้สึกทางจิตใจที่มีต่อสิ่งเร้าได้สิ่งเร้าหนึ่งในทางสังคม รวมทั้งเป็นความรู้สึกที่เกิดจากการเรียนรู้ เกี่ยวกับประสบการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

แสงเดือน ทวีสิน (2545, น. 67) ให้ความหมายของเจตคติว่า ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อ สิ่งใดสิ่งหนึ่งความรู้สึกดังกล่าวอาจจะเกี่ยวกับบุคคลสิ่งของสภาพการณ์เหตุการณ์เป็นต้นเมื่อเกิด ความรู้สึกบุคคลนั้นจะมีการเตรียมความพร้อมเพื่อมีปฏิกริยาตอบโต้ตอบในทิศทางใด

นิพนธ์ สินพูน (2545, น. 39) ให้ความหมายว่า เจตคติหมายถึง ความโน้มเอียงหรือ แนวโน้มของบุคคลที่จะตอบสนองต่อสิ่งของ ต่อสถานการณ์หรือค่านิยม โดยปกติจะแสดงออกมา พร้อมกับความรู้สึกทางอารมณ์

เจตคติไม่อาจสังเกตได้โดยตรงแต่จะอ้างอิงได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกทั้งที่เป็นพฤติกรรมทางภาษา และไม่ใช่ภาษาจากความหมายของเจตคติข้างต้น

รัววรรณ อังคันธรักษ์พันธุ์ (2533, น. 12) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง สุภาพทางจิตใจที่ เกิด จากประสบการณ์อันทำให้บุคคลที่มีท่าทีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง อาจแสดง ท่าทีอกรมาในทางที่พอใจ เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย

สรุงค์ โค้ตรักษ์ (2533, น. 246) กล่าวว่า เจตคติเป็นอัชณาสัย หรือความโน้มเอียงที่ มี อิทธิพลต่อพฤติกรรมสนองตอบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้า ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งคน วัตถุ สิ่งของ หรือ ความคิด และอาจเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ คือถ้ามีเจตคติในทางบวกก็จะเชิญกับสิ่ง นั้น ถ้ามีเจตคติในทางลบ ก็จะหลีกเลี่ยง

งามตา วนินทานนท์ (2535, น. 215) กล่าวว่า เจตคติ คือ จิตลักษณ์ประเภทหนึ่งของ บุคคล เกิดจากการรู้คิดเชิง ปริมาณค่าเกี่ยวกับสิ่งหนึ่งสิ่งใด ในทำนองประโยชน์หรือโทยทำให้มี ความรู้สึกโน้มเอียงไปในทางชอบพอใจมากน้อยต่อสิ่งนั้นๆ หรืออาจกล่าวได้ว่า เจตคติเป็นความ คิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าต่างๆ โดยมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า เจตคติหมายถึง ความรู้สึก ความเชื่อ ของ บุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่มีต่อสิ่งที่ได้พบหรือได้รับประสบการณ์ต่อสิ่งนั้น โดยมีการแสดงออกด้าน การเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยต่อสิ่งนั้น โดยอาศัยประสบการณ์ที่จะแสดงออกในลักษณะหนึ่งต่อ

สถานการณ์ บางอย่าง แสดงออกที่บ่งชี้สภาพจิตใจสามารถเปลี่ยนแปลง ได้โดยมี อารมณ์เป็น ส่วนประกอบ

2.7.2 ลักษณะของเจตคติ

Shaw & Wright (1967, อ้างถึงใน ล้วน สายiyศและอังคณา สายiyศ, 2543, น. 57 - 58) ได้กล่าวเกี่ยวกับลักษณะของเจตคติ ซึ่งพอกสรุปได้ ดังนี้

1. เจตคติเป็นผลมาจากการที่บุคคลประเมินผลจากสิ่งเร้าแล้วแปรเปลี่ยนมาเป็น ความรู้สึก ภายใต้ที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรม
2. เจตคติของบุคคลจะแปลงค่าได้ทั้งด้านคุณภาพและความเข้ม ซึ่งมีทั้งทางบวก และ ทางลบ

3. เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้มากกว่าจะมาตั้งแต่เกิด หรือเป็นผลมาจากการสร้าง ภายใต้บุคคลหรืออุณหภูมิภาวะ

4. เจตคติขึ้นอยู่กับสิ่งเร้าเฉพาะอย่างทางสังคม
5. เจตคติที่บุคคลมีต่อสิ่งเร้าที่เป็นกลุ่มเดียวกัน จะมีความสัมพันธ์ระหว่าง กัน

กัน 6. เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วเปลี่ยนแปลงได้ การเกิดเจตคติ

ล้วน สายiyศ และอังคณา สายiyศ (2543 , น. 57-58) ได้สรุปลักษณะของเจตคติดังนี้

1. เจตคติขึ้นอยู่กับการประเมินมโนภาพของเจตคติ แล้วเกิดพฤติกรรมแรงจูงใจเจต คติเป็นเพียงความรู้สึกโน้มเอียงจากการประเมินยังไม่ใช่พฤติกรรม ตัวเจตคติเองไม่ใช่แรงจูงใจแต่เป็น ตัวการทำให้เกิดแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรมแต่ถ้าแสดงออกเป็นพฤติกรรมแล้วจะเป็น 4 กลุ่ม คือPositive Approach เช่นความเป็นเพื่อนความรัก ฯลฯ Negative Approach เช่นการ โ久มตีด่าว่าต่อสู้ฯลฯNegative Avoidance เช่นความกลัวความเกลียดฯลฯและPositive Avoidance เช่นการอยู่เบื้องหลังเดียวเมื่อเป็นทุกข์เป็นต้น

2. เจตคติเปลี่ยนแปรความเข้มข้นตามทิศทางตั้งแต่บวกจนถึงลบนั่นคือเป็นการ แสดงความรู้สึกว่าไปทางบวกมากหรือน้อยไปทางลบมากหรือน้อยความเข้มข้นศูนย์คือไม่มีความรู้สึก หรือเป็นกลางระหว่างบวกกับลบแต่จุดที่เป็นกลางนั้นเป็นปัจจัยต่อการแปลง

3. เจตคติเกิดจากการเรียนรู้มากกว่าการมีมาเองแต่กำเนิดเจตคติเกิดจากการ เรียนรู้สิ่งที่มีปฏิสัมพันธ์รอบตัวซึ่งเป็นเป้าเจตคติทั้งหลายถ้าเรียนรู้ว่าสิ่งนั้นมีคุณค่าก็จะเกิดเจตคติทาง ดีถ้าเรียนรู้สิ่งนั้นไม่มีคุณค่าก็จะเกิดเจตคติไม่ดีสิ่งใดเรามิ่งเคยรู้จักไม่เคยเรียนรู้เลยจะไม่เกิดเจตคติ เพราะไม่ได้ศึกษารายละเอียดของสิ่งนั้นการเรียนรู้เป้าเจตคติอาจผ่านตัวจริงหรือผ่านสื่อทั้งหลายที่มี ต่อเป้าเจตคติตัวจริงก็ได้สามารถเกิดเจตคติขึ้นได้

4. เจตคติที่เกิดขึ้นกับเป้าเจตคติหรือกลุ่มสิ่งเร้าเฉพาะอย่างสิ่งเร้าทั้งหลายอาจเป็นคนสัตว์สิ่งของสถาบันในภาพอุดมการณ์อาชีพหรือสิ่งอื่น ๆ ก็ได้เจตคติจะมีลักษณะอย่างไรจึงขึ้นอยู่กับเป้าเจตคติที่ได้สัมผัสเรียนรู้มากน้อยแตกต่างกันเป็นสำคัญเป้าเจตคติที่มีลักษณะเป็นกลุ่มใกล้เคียงกันจะมีเจตคติแตกต่างจากเป้าเจตคติที่มีลักษณะของกลุ่มแตกต่างกันมาก

5. เจตคติมีค่าสหสัมพันธ์ภายในเปลี่ยนแปลงไปตามกลุ่มนั้นคือกลุ่มที่มีลักษณะเดียวกันเจตคติจะมีความสัมพันธ์กันสูงกลุ่มที่มีลักษณะต่างกันเจตคติจะมีความสัมพันธ์กันต่างแสดงให้เห็นว่ากลุ่มที่มีเจตคติต่อสิ่งเดียวกันย่อมมีความสัมพันธ์กัน

6. เจตคติมีลักษณะมั่นคงและหนทางเปลี่ยนแปลงยากนั้นคือการเปลี่ยนแปลง จะช้าและทำได้ยาก

โดยพื้นฐาน เจตคติเกิดจากประสบการณ์หรือการเรียนรู้ ไม่ได้ติดตัวมาแต่กำเนิด มีกระบวนการซับซ้อนมาก การที่ครูจะสร้างเจตคติที่ดีให้แก่เด็ก จำเป็นต้องพิจารณาจากหลายสิ่งหลายอย่าง ส่วนเจตคติมีแหล่งกำเนิดหรือมีต้นเหตุที่มาหลายทาง ดังนี้

1. เจตคติเกิดจากประสบการณ์ตรงและประสบการณ์ทางอ้อม (Direct & Indirect Experience) ประสบการณ์ที่รู้สึกพอใจย่อมจะก่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้น แต่ถ้าเป็นประสบการณ์ที่ไม่เพิงพอใจก็ย่อมจะเกิดเจตคติที่ไม่ดี บุคคลจะวิเคราะห์ประสบการณ์และสังเคราะห์แนวความคิดแล้วสรุปลงเป็นเจตคติ

2. การศึกษาเล่าเรียน การอบรมสั่งสอน ทั้งการสอนที่เป็นแบบแผน (Informal) สถาบันที่ ทำหน้าที่สอน เพื่อปลูกเจตคติมีมากมาย เช่น บ้าน โรงเรียน วัด สิ่งแวดล้อม สื่อมวลชน เด็กที่อยู่ ภายในสถาบันใกล้จะได้รับความคิด ความนิยมมาเป็นเจตคติของตน

3. สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม รวมทั้งการเลี้ยงดูของครอบครัว มืออธิพลที่จะสร้างภาพพจน์ หล่อหลอมเป็นเจตคติไปได้ ความกดดันของกลุ่ม (Group Pressure) วัฒนธรรมภายในสังคม ความเชื่อทางศาสนา โน้มนำให้เกิดแนวคิดหรือหลักในการดำรงชีวิต

4. รับถ่ายทอดหรือเลียนแบบเจตคติจากคนอื่น คนรายอื่มแพร่พฤติกรรมของคนอื่น อกมาเป็นเจตคติ ถ่ายทอดรับนับถือหรือเครฟิครีมัคจะยอมรับแนวคิดและยึดเป็นแบบอย่าง (Model) การกระทำตัวให้เข้ากับคนที่นิยมรักใคร่ (Identification) เป็นการถ่ายแบบทำตัวให้เหมือนทั้งความรู้สึกนึกคิดด้วย

5. ความก้าวหน้าทางวิชาการ เครื่องมือสื่อสาร และเทคโนโลยี ช่วยให้ความรู้สึกนึกคิด ของคนเปลี่ยนแปลงไป เพราะได้รับการถ่ายทอด ข้อมูลมาใหม่ๆ อะไรที่ดีกว่าก็จะรับไว้เจตคติใหม่ก็เกิดขึ้น

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าเจตคติจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อบุคคลได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ และอิทธิพลต่าง ๆ ของสิ่งแวดล้อม และสามารถเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาได้เมื่อยู่ในสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

2.7.3 เจตคติกับการเรียนรู้

เจตคติมีอิทธิพลมาก พฤติกรรมของบุคคลจะโน้มเอียงไปตามเจตคติ ในเบื้องของการเรียน การสอน เจตคติมีผลต่อการเรียน ดังนี้

1. เจตคติมีผลต่อวิชาเรียนและครู ถ้าของวิชาใดหรือครุคนใดก็จะไม่ขาดเรียนวิชานั้น หรือในชั่วโมงของครุคนนั้น จะพยายามเรียนให้ได้ผลที่สุด
2. เจตคติมีผลต่อการใส่ใจในการเรียนและเข้าใจในบทเรียน ถ้ามีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพ ครู โรงเรียน จิตใจก็จะไม่ร่องรับ จึงเรียนไม่รู้เรื่อง
3. เจตคติมีผลต่อการรับรู้ถ้าไม่ชอบครูเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ครุซักถามด้วยประณญาต ก็เข้าใจว่าครูเข้มงวด จับผิด

สรุปได้ว่า เจตคติกับการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กัน เพราะเมื่อนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ก็จะสามารถเรียนรู้ในเรื่องนั้นๆ หรือวิชานั้นๆ ได้ดี เช่นเดียวกัน ดังนั้นในการจัดการเรียน การสอน ครุจึงควรสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนให้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.7.4 ความสำคัญและประโยชน์ของเจตคติ

นักวิชาการและนักจิตวิทยาได้เสนอแนวคิดที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของเจตคติตั้งนี้

สุชา จันทร์อม (2541, น. 252) ได้กล่าวถึงความสำคัญของเจตคติไว้ว่า เจตคติมีความสำคัญต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นอย่างมาก บุคคลต้องมีเจตคติที่ดีต่อบุคคลได้ วัตถุได เหตุการณ์ใดหรือเรื่องใด บุคคลนั้นก็จะไม่รังเกียจสิ่งเหล่านั้น เช่น นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อกฎผู้สอน นักเรียนคนนั้นก็จะชอบเรียนกับครู ครุก็จะสอนด้วยความสาด瓜 ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์เป็นอันมาก ต่อการเรียนการสอน

อัจฉรา วงศ์โสธร (2539, น. 167) กล่าวถึงความสำคัญของเจตคติว่า เจตคติและแรงจูงใจมีอิทธิพลต่อการเรียน และอาจเป็นตัวกำหนดสัมฤทธิผล ในการเรียนเท่ากับองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น ความสนใจในการใช้ภาษา ความเฉลี่ยวฉลาด หรือประสบการณ์ภูมิหลังของนักเรียน

สันติพร ภู่พงษ์ (2537, น. 256) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเจตคติไว้ 3 ประการคือ

1. เจตคติจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้บุคคลได้บรรลุเป้าหมายบางอย่างที่ต้องการ จะเห็นได้จากการนี้ที่บุคคลต้องการจะทำงานซึ่นหนึ่งให้สำเร็จด้วยดีมีประสิทธิภาพ ก็จะต้องสร้างเจตคติที่ดีต่อ

การงานขึ้นนั้น จึงมีโอกาสทำงานได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ ดังนั้นเจตคติบางอย่างจึงมีประโยชน์ใน การช่วยให้บุคคลได้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

2. เจตคติช่วยให้บุคคลมีหลักการและมีกฎเกณฑ์ในการแสดงพฤติกรรม เจตคติช่วย พัฒนาค่านิยมให้กับบุคคล การที่บุคคลมีเจตคติต่อผู้คน เหตุการณ์ สถานการณ์และสิ่งต่าง ๆ ใน สังคม จะเป็นสิ่งที่ช่วยให้บุคคลสามารถประเมินและตัดสินใจได้ว่าตนจะเลือกและยึดถือหลักการ การ ประพฤตินอย่างไร จึงจะเป็นที่ถูกต้องเหมาะสมเป็นประโยชน์กับตนเองและผู้อื่น

3. เจตคติเป็นสื่อหรือช่องทางที่จะช่วยให้บุคคลได้พัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ผู้คนและสิ่งต่าง ๆ ถ้าบุคคลไม่มีเจตคติต่อผู้คน เหตุการณ์ หรือสถานการณ์ใด ก็จะไม่ได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งนั้น ๆ

Triandis (1971, น. 4-5) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเจตคติไว้ว่า

1. เจตคติช่วยทำให้บุคคลเข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบตัวโดยการจดจำแบบหรือจดระบบ สิ่งของต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา

2. เจตคติช่วยให้มีการเข้าข้างตัวบุคคล โดยช่วยให้บุคคลนั้นหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ดีและ ช่วยปกปิดความจริงบางอย่าง

3. เจตคติช่วยบุคคลในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่ซับซ้อน ซึ่งมีปฏิกริยา ตอบโต้หรือกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกเป็นนั้น ส่วนมากจะนำไปสู่ที่น้ำ化合物ให้

4. เจตคติช่วยให้บุคคลแสดงออกถึงค่านิยมพื้นฐานของตนเอง

จากแนวคิดดังกล่าวจะเห็นได้ว่าเจตคติมีความสำคัญต่อชีวิตของคนเรา เพราะเจตคติช่วย ให้บุคคลประเมินตนเองและตัดสินใจได้ว่าจะประพฤติปฏิบัติ อย่างไรจะเหมาะสมกับสถานการณ์ ถ้า บุคคลมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งใดก็จะทำให้บุคคลนั้นเกิดความรู้สึกเชื่อที่จะกระทำสิ่งนั้น ๆ และเป็นผลดีต่อ ตนเองและผู้อื่น

2.8 บริบทของโรงเรียนมหาชัยพิทยาคาร

โรงเรียนมหาชัยพิทยาคาร ตั้งอยู่ ถนนมหาสารคาม-โภสุมพิสัย ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เปิดสอนตั้งแต่ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เนื้อที่ 61 ไร่ 300 ตารางวา มีเขตพื้นที่บริการ 16 หมู่บ้าน (ได้แก่ 1)บ้านท่าสอง คอน 2)บ้านอุปราช 3)บ้านหนองเขื่อนช้าง 4)บ้านโนนตาล 5)บ้านบ่อน้อย

6) บ้านหนองจันน้อย 7) บ้านสว่าง 8) บ้านดอนโถ 9) บ้านหินลาด 10) บ้านโนนแต้ 11) บ้านดอนหัน 12) บ้านดงเค็ง 13) บ้านดอนตุม 14) บ้านโนนสะอาด 15) บ้านหนองกุงเต่า 16) บ้านหนองใหญ่

2.8.1 ประวัติโรงเรียนโดยย่อ

โรงเรียนมหาชัยพิทยาคาร ตั้งเมื่อวันที่ 10 เมษายน พ.ศ.2528 ในระยะ 2 ปีการศึกษาแรก ได้รับความอนุเคราะห์จากวิทยาลัยครุภัณฑ์มหาสารคาม (ปัจจุบันคือ มหาวิทยาลัยราชภัณฑ์มหาสารคาม) ให้ใช้อาคารบ้านบุรีเป็นอาคารเรียน ต่อมาได้รับบริจาคที่ดินจาก นายจิระศักดิ์ คงสวัสดิ์ ผู้อำนวยการ วิทยาลัยคงสวัสดิ์ จำนวน 30 ไร่ อยู่ต壤ข้ามสถานีวิทยุกระจายเสียง กรมการรักษาดินแดน เอฟ. อี. ม. มหาสารคาม แต่เนื่องจากมีปัญหาเรื่องการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดิน จึงต้องหาที่ดินแปลงใหม่

จังหวัดมหาสารคามได้จัดหาที่ดินแปลงใหม่มีเนื้อที่ประมาณ 61 ไร่ 3 งาน อยู่ต壤ข้ามสถานี ทดลองพีชไร่จังหวัดมหาสารคาม (ปัจจุบันคือ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรมหาสารคาม) และวัดป่า สันติวนพันชาติ ติดกับ สำนักงานพัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้เพื่อพัฒนาส่วนภูมิภาคจังหวัดมหาสารคาม เป็นสถานที่จัดตั้งโรงเรียน และได้ย้ายออกมาจัดการเรียนการสอนในสถานที่ดังกล่าว เมื่อวันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2530 จนถึงปัจจุบันเปิดสอนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 ปรัชญาของโรงเรียน

ปัญญา โลกสมิ™ ปช.โซ. “ปัญญาเป็นแสงสว่างในโลก”

คติพจน์/คำขวัญประจำโรงเรียน

ขยัน อดทน ฝึกฝนวิชาการ สมานสามัคคี

วิสัยทัศน์ (Vision)

จัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้คุณธรรม มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน นำหลักธรรมาภิบาล ทางพระพุทธศาสนาโดยเน้นไตรสิกขาคือ ศีล สมาริ ปัญญา และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางดำเนินกิจกรรมการเรียน หลากหลายแหล่งเรียนรู้ ใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เหมาะสม ประสานงานกับชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

พันธกิจ (Mission)

1. พัฒนาการศึกษาการเรียนรู้ตามแนวโน้มเรียนวิถีพุทธเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย

2. พัฒนาครุและบุคลากรทางการศึกษาให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

นำสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3. พัฒนาระบบบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่มีข้อมูลเพียงพอสูงต้อง

4. ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

เป้าหมาย (Goals)

1. ผู้เรียนมีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของชาติ

2. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีศักยภาพตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ และใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

3. โรงเรียนมีระบบบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่มีข้อมูลเพียงพอถูกต้อง อัตลักษณ์ของสถานศึกษา

ศีล สมาริ ปัญญา

เอกลักษณ์ของสถานศึกษา

โรงเรียนวิถีพุทธ

2.8.2 ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวม

2.8.2.1 สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะ เป็นชุมชนเกษตรกรรมอยู่ร่วมกัน เป็นหมู่บ้าน ค่อนข้างหนาแน่น ตำบลท่าสองคอนเป็นตำบลใหญ่เมืองพี่ส่วนใหญ่เป็นที่ลุ่มสลับดอน แบ่งเขตการปกครองเป็น 23 หมู่บ้าน ประกอบด้วย หมู่ 1 บ้านท่าสองคอน หมู่ 2 หนองกุงเต่า หมู่ 3 อุปราช หมู่ 4 บ้านโนนแต้ หมู่ 5 บ้านหนองจัน้อย หมู่ 6 บ้านบ่อں้อย หมู่ 7 บ้านหนองเขื่อนช้าง หมู่ 8 บ้านหินลาด หมู่ 9 บ้านดอนหัน หมู่ 10 บ้านคงเค็ง หมู่ 11 บ้านสว่าง หมู่ 12 บ้านท่าสองคอน หมู่ 13 บ้านหนองเขื่อนช้าง หมู่ 14 บ้านโนนตาล หมู่ 15 บ้านโนนสะอาด หมู่ 16 บ้านโนนแต้ หมู่ 17 บ้านท่าสองคอน หมู่ 18 บ้านท่าสองคอน หมู่ 19 บ้านโนนตาล หมู่ 20 บ้านหนองเขื่อนช้าง หมู่ 21 บ้านดอนหัน หมู่ 22 บ้านหนองกุงเต่า และหมู่ 23 บ้านหินลาด มีจำนวน 3,233 ครัวเรือน ประชากรชาย 6,513 คน หญิง 6,808 คน รวม 13,321 คน

ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน บริเวณใกล้เคียงโดยรอบโรงเรียน ได้แก่ สำนักงานพัฒนาและเผยแพร่พลังงานส่วนภูมิภาคจังหวัดมหาสารคาม ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร มหาสารคามและวัดป่าสันติวันพันชาติ อาชีพหลักของชุมชน คือ เกษตรกรรม ส่วนใหญ่นับถือศาสนา พุทธ ประเพณี/ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป คือ บุญเข้ากรรม บุญคุณลาน (บุญเบิกฟ้า) บุญข้าวจี บุญพระเหวด บุญสูงกรานต์ บุญบั้งไฟ บุญทำายะ บุญเข้าพรรษา บุญข้าวประดับดิน บุญข้าวสาก บุญออกพรรษา บุญกฐิน

2.8.2.2 ผู้ปกครองส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับประถมศึกษา อาชีพหลัก คือ เกษตรกร ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ฐานะทางเศรษฐกิจ/รายได้โดยเฉลี่ยต่อครัวต่อปี 6,000 บาท จำนวนคนเฉลี่ยต่อครอบครัว คือ 5 คน

2.8.2.3 โอกาสและข้อจำกัดของโรงเรียน

โอกาส ชุมชนให้การยอมรับในการจัดการศึกษา นักเรียนแต่ละห้องมีจำนวนพอเหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ ครูดูแลทั่วถึง มีแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่พร้อมและใกล้โรงเรียน มีคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถให้ข้อเสนอแนะที่ดี ได้รับการสนับสนุนจากวัดและองค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองคอน รวมทั้งโรงเรียนตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีการคมนาคมสะดวก

ข้อจำกัด ฐานะทางเศรษฐกิจของชุมชนมีรายได้น้อย ส่วนใหญ่ยากจน มืออาชีพทำงานและรับจ้าง ส่วนมากไปทำงานที่ต่างจังหวัด เด็กนักเรียนบางส่วนไม่ได้อาชญาอยู่กับพ่อแม่ แต่จะอาศัยอยู่กับปู่ย่า ตายาย ลุง ป้า ผู้ปกครองไม่มีเวลาว่างมาร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียน

2.8.3 โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

โรงเรียนมหาชัยพิทยาคารจัดสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับหลักสูตรสถานศึกษา จัดตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โรงเรียนได้จัดสัดส่วน สาระการเรียนรู้และเวลาเรียน ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 2.3

โครงสร้างเวลาเรียน ระดับมัธยมศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กลุ่มสาระการเรียนรู้/กิจกรรม	เวลาเรียน			
	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น		ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	
	ม.1	ม.2	ม.3	ม.4-6
กลุ่มสาระการเรียนรู้				
ภาษาไทย	120 (3 นก)	120 (3 นก)	120 (3 นก)	240 (6 นก)
คณิตศาสตร์	120 (3 นก)	120 (3 นก)	120 (3 นก)	240 (6 นก)
วิทยาศาสตร์	120 (3 นก)	120 (3 นก)	120 (3 นก)	240 (6 นก)
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	120 (3 นก)	120 (3 นก)	120 (3 นก)	240 (6 นก)
- ประวัติศาสตร์	40 (1 นก)	40 (1 นก)	40 (1 นก)	80 (2 นก)
สุขศึกษาและพลศึกษา	80 (2 นก)	80 (2 นก)	80 (2 นก)	120 (3 นก)
ศิลปะ	80 (2 นก)	80 (2 นก)	80 (2 นก)	120 (3 นก)
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	80 (2 นก)	80 (2 นก)	80 (2 นก)	120 (3 นก)
ภาษาต่างประเทศ	120 (3 นก)	120 (3 นก)	120 (3 นก)	240 (6 นก)
รวมเวลาเรียน (พื้นฐาน)	880 (22 นก)	880(22 นก)	880(22 นก)	1,640 (41 นก)
● รายวิชาเพิ่มเติม	ปีละไม่น้อยกว่า 200 ชม.		ไม่น้อยกว่า 1,600 ชม.	
- หน้าที่พลเมือง	40 (1 นก)	40 (1 นก)	40 (1 นก)	80 (2 นก)
● กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				
- กิจกรรมแนะแนว				
- กิจกรรมนักเรียน	120	120	120	360
- กิจกรรมเพื่อสังคมสาธารณะ				
ประโยชน์				
รวมเวลา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120	120	120	360
กิจกรรมเพิ่มเวลาชั้น	240	240	240	-
รวมเวลาเรียนทั้งหมด	ไม่น้อยกว่า 1,200 ชม./ปี		รวม 3 ปี ไม่น้อยกว่า 3,600 ชม.	

2.8.4 ข้อมูลนักเรียน

ข้อมูลนักเรียน (ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2561) จำนวนนักเรียนในโรงเรียนทั้งสิ้น 285 คน
จำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน

ตารางที่ 2.4

ข้อมูลนักเรียน (ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2561)

ระดับชั้นเรียน	จำนวนห้อง	เพศ		รวม	เฉลี่ย ต่อห้อง
		ชาย	หญิง		
ม.1	2	30	16	46	23
ม.2	3	43	38	81	27
ม.3	2	44	24	68	34
รวม	7	117	78	195	
ม.4	1	15	20	35	35
ม.5	1	8	8	16	16
ม.6	2	17	22	39	20
รวม	4	40	50	90	
รวมทั้งหมด	12	157	128	285	

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ด้านนี้ สอนرمย์ (2558, น. 100) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง ชีวิต กับสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาผลลัพธ์ทางการเรียนความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์และ ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลลัพธ์ทางการเรียน เรื่อง ชีวิต กับสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนและหลัง เรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานและหลังเรียน เพื่อเปรียบความสามารถในการ แก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยจัด กิจกรรมการเรียนรู้ แบบโครงงาน เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 32 คน ที่ได้มากจากการสุ่มแบบกลุ่ม โรงเรียนบึงของหลังวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีผลลัพธ์

ทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์หลังเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

นฤมล จันทร์ศรีโคตร (2560, น. 75-86) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนแบบเน้นทักษะกระบวนการ เรื่องการคาดภาพเคลื่อนไหวในโปรแกรมผลิตสื่อมัลติมีเดีย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนแบบเน้น ทักษะกระบวนการ ที่มีประสิทธิภาพ (E/E) กำหนดเกณฑ์ 80/80 2) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนแบบเน้นทักษะกระบวนการ 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนแบบเน้น ทักษะกระบวนการกับเกณฑ์ร้อยละ 80 4) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะกระบวนการกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนแบบเน้น ทักษะกระบวนการ และ 5) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนแบบเน้นทักษะกระบวนการ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/8 โรงเรียน โภสุมวิทยาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เขต 26 ภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 35 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนแบบเน้นทักษะ กระบวนการ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ร้อยละ (96) และค่าวิกฤตที่ (t -test แบบ Dependent Sample) ผลวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนแบบเน้นทักษะกระบวนการ มีประสิทธิภาพเท่ากับ $85.17/82.50$ เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้โดยการใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนแบบเน้นทักษะกระบวนการ เท่ากับ 0.5020 คิดเป็นร้อยละ 50.20 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนแบบเน้น ทักษะกระบวนการ สูงกว่าร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ทักษะกระบวนการกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนแบบเน้นทักษะ กระบวนการ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 5) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนแบบเน้นทักษะกระบวนการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63 / S.D. = 0.07$)

นริศรา เคนแสง (2560, น. 51-54) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน ในรายวิชาคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้เพื่อออกแบบและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน ในรายวิชาคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ เพื่อประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน และเพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน รายวิชาคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ แบบประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ และแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานในรายวิชาคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ มีคุณภาพดีมาก 2) ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบโครงงานเป็นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ธีรารัตน์ พรหมดวงดี (2554) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระทัศนศิลป์ เรื่องวรรณกรรมสินไซ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบโครงงาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนจำนวนร้อยละ 86.36 มีคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 และนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 83.22 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ด้านทักษะการปฏิบัติงานทัศนศิลป์ นักเรียนจำนวนร้อยละ 84.09 มีคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 และนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 83 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ด้านทักษะการทำโครงงานทั้ง 6 ขั้น นักเรียนมีทักษะการทำโครงงาน อยู่ในระดับมาก ด้านความพึงพอใจต่อวิชาศิลปะ สาระทัศนศิลป์ เรื่องวรรณกรรมสินไซ โดยใช้รูปแบบโครงงาน อยู่ในระดับ พึงพอใจมาก ทุกด้าน

พรพรรณ ภูคัスマាស (2554) ศึกษาผลการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะสาระทัศนศิลป์ เรื่อง การสร้างสรรค์งานศิลป์จากเศษวัสดุ โดยใช้รูปแบบโครงงาน พ布ว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่องการสร้างสรรค์งานศิลป์จากเศษวัสดุ มีคะแนนหลังเรียนเฉลี่ย เท่ากับ 16.36 คิดเป็นร้อยละ 81.82 ผลการประเมินโครงงานด้านความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหาของโครงงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 อยู่ในระดับดีคิดเป็นร้อยละ 76.67 ผลการประเมินด้านกระบวนการทำงาน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.00 อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 80.00 และผลการประเมินด้านการนำเสนอโครงงานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 81.00

เกษสุดา จันทร์เจริญ (2553) ศึกษาผลการสอนแบบโครงงาน เรื่องการประดิษฐ์ของใช้จากวัสดุธรรมชาติ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการสอนแบบโครงงานพบว่า

นักเรียนมีเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนมีเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมในระดับ ดีมาก ความสามารถในการทำโครงงาน เกี่ยวกับ การประดิษฐ์ของใช้จากเศษวัสดุธรรมชาติมีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 70 ขึ้นไป โดยมี ค่าเฉลี่ยร้อยละ 92.51

มหาวิทยาลัย หาญชัน (2546) ศึกษาผลการใช้กิจกรรมโครงการวิทยาศาสตร์ประกอบการ สอน วิชาวิทยาศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนเห็นว่าการเรียนการสอนโดยโครงการวิทยาศาสตร์ ๒๘ กองการสอนวิชาวิทยาศาสตร์เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้วิธีการทำงานทางวิทยาศาสตร์ นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มจากการประเมินการทำโครงงาน ๕. ศาสตร์ของ นักเรียน ปรากฏว่า นักเรียนทำได้อยู่ในเกณฑ์ดี นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยของ نمทดสอบบัวดผลลัพธ์ที่ ทางการเรียน คิดเป็นร้อยละ 94.80 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 70

เพียงพร จินดามาตย์ (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ การปั้นรูป รายวิชาประติมกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ พบร่วม แผนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ เรื่องการปั้นรูป รายวิชาประติมกรรม ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๖ กลุ่ม สาระการเรียนรู้ศิลปะ ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการที่มี ประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีความพึงพอใจ ในกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงการ มากที่สุด เนื่องจาก ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีการเรียนรู้แบบโครงการ และเข้าใจวิธีการทำโครงงาน มากขึ้น ช่วยฝึกทักษะ การแสดงความรู้ด้วยตนเองให้แก่ผู้เรียนโดยผู้เรียนสามารถใช้สื่อและ แหล่งเรียนรู้ ที่มีอยู่ในห้องถิน ของตนได้มากที่สุด มีความสะดวก และมีความหลากหลาย ฝึกทักษะ การคิดสร้างสรรค์ สร้างผลงาน ตามความถนัดและความสนใจ ฝึกปฏิบัติงานร่วมกัน แบบกลุ่ม อย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอน ผู้เรียนมี ความพึงพอใจและเรียนรู้อย่างมีความสุข ส่งผลให้ผู้เรียนมี ผลลัพธ์ที่ทางการเรียนสูงขึ้นทั้งในระดับ กลุ่มสาระและระดับสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวทาง ปฏิรูปการศึกษา ที่เน้นการจัดกระบวนการ เรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนา ตนเองได้ตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

สุธิดา นามี (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อ ความเข้าใจโดยใช้กล่าววิธีอ่านแบบร่วมมือของนักเรียนระดับประถมศึกษานิยบัตรวิชาชีพ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กล่าววิธีการ อ่านแบบร่วมมือของนักเรียนระดับประถมศึกษานิยบัตรวิชาชีพ ก่อนเรียนและหลังเรียน และศึกษาเจตคติ ที่มีต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจโดยใช้กล่าววิธีการอ่านแบบร่วมมือของนักเรียนระดับ ประถมศึกษานิยบัตรวิชาชีพกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียน ระดับประถมศึกษานิยบัตรวิชาชีพ ชั้นปี ที่ ๓ วิทยาลัยเทคโนโลยีสานหนึ่งอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ จำนวนนักเรียน ๓๐ คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม แบบแผนของการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบ

กลุ่มเดียวทดสอบก่อนเรียนและ หลังเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษา อังกฤษเพื่อความเข้าใจ และแบบวัดเจตคติต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ การดำเนิน การทดลองใช้ระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวมทั้งหมดจำนวน 24 ชั่วโมง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที่แบบไม่อิสระ (t-test for Dependent Samples) พบร่วมกัน 1) นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ก่อนเรียนเฉลี่ย 19.30 คิดเป็นร้อยละ 48.25 และหลังเรียนเฉลี่ย 28.90 คิดเป็นร้อยละ 72.25 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย พบร่วมกันว่าร้อยละ 70 2) นักเรียนมีเจตคติต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมืออยู่ในระดับตีมาก

เบญจพร แก้วสา (2559, น. 41) ได้ทำการศึกษาการจัดการเรียนรู้ทฤษฎีกราฟโดยโครงงาน เป็นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ทฤษฎีกราฟโดยโครงงานเป็นฐาน ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/7 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนสา จังหวัดน่าน จำนวน 23 คน ใช้เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ทฤษฎีกราฟโดยโครงงานเป็นฐาน จำนวน 15 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ทฤษฎีกราฟโดยใช้โครงงานเป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เรื่องทฤษฎีกราฟของนักเรียนในกลุ่มเป้าหมายทุกคนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องทฤษฎีกราฟโดยโครงงานเป็นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด จากผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยโครงงานเป็นฐานส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกการแก้ปัญหาและนำความรู้ไปใช้กับสถานการณ์ในชุมชนสิ่งแวดล้อมรอบตัว นอกจากนี้ยังได้ใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้โดยโครงงานเป็นฐานส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกการเรียนรู้ท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของนักเรียนโดยมีการประยุกต์ใช้ความรู้ทฤษฎีกราฟเพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นรูปธรรมและเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างเต็มที่ ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนเกิดองค์ความรู้ที่ยั่งยืนทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ

พกายมาศ เชวงชุติรัตน์ (2559, น. 89-92) ได้ทำการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาเรื่องการเสริมสร้างและการดูแลสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาเรื่องการเสริมสร้างและการดูแลสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้โครงงานเป็นฐานกับเกณฑ์ร้อยละ

75 เปรียบเทียบพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียนวิชา สุขศึกษาเรื่องการเสริมสร้างและการดูแลสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน และศึกษาความพึงพอใจต่อการสอนวิชาสุขศึกษาเรื่องการเสริมสร้างและการดูแลสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี จำนวน 41 คน ได้มาโดย การสุ่มแบบกลุ่มเครื่องมือในการวิจัยได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การสอนวิชาสุขศึกษาเรื่องการเสริมสร้างและการดูแลสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยโครงงานเป็นฐาน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินพฤติกรรมสุขภาพด้วยตนเองของนักเรียน และแบบสอบถามวัดความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้โครงงานเป็นฐาน ผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาเรื่องการเสริมสร้างและการดูแลสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้โครงงานเป็นฐานหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนหลังเรียนวิชาสุขศึกษาเรื่อง การเสริมสร้างและการดูแลสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้โครงงานเป็นฐานสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ระดับความพึงพอใจในภาพรวมของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาสุขศึกษา เรื่องการเสริมสร้างและการดูแลสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.54

พิทยา ภูล้อก (2556, น. 45-54) ได้ทำการศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระทัศนศิลป์ เรื่องการสร้างสรรค์ทัศนธาตุด้วยวัสดุจากธรรมชาติ โดยการสอนแบบโครงงาน สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ เรื่อง การสร้างสรรค์ทัศนธาตุด้วยวัสดุจากธรรมชาติโดยการสอน แบบโครงงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยให้มีจำนวนนักเรียนร้อยละ 75 ขึ้นไป มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป 2) เพื่อศึกษาทักษะการทำโครงงานกลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ เรื่องการสร้างสรรค์ทัศนธาตุด้วยวัสดุจากธรรมชาติโดยการสอน แบบโครงงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยให้มีจำนวนนักเรียนร้อยละ 75 ขึ้นไป มีทักษะการทำโครงงาน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 และมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับดี ขึ้นไปกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 43 โรงเรียนน้ำพอง อำเภอ้น้ำพอง จังหวัด ขอนแก่น สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2555 จำนวน 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง สร้างสรรค์ทัศนธาตุด้วยวัสดุจากธรรมชาติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการสอนแบบโครงงาน จำนวน 6 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ 3) แบบประเมินทักษะการทำโครงงาน สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละ ผลการศึกษาอิสระใน

ครั้งนี้พบว่า นักเรียนมีคะแนนทดสอบบัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนเฉลี่ย (X) เท่ากับ 20.28 คิดเป็นร้อยละ 81.11 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 86.56 ซึ่งคะแนนทดสอบหลังเรียน และจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ที่กำหนดไว้ คือไม่น้อยกว่า ร้อยละ 75 และนักเรียนมีทักษะการทำโครงการเฉลี่ย (X) เท่ากับ 4.05 อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 81.00 และมีจำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 100 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ มาตรฐานที่กำหนดไว้ คือไม่น้อยกว่าร้อยละ 75

พุฒิธร ชุมนิตย์ (2558, น. 67) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสารการเรียนรู้คณิตศาสตร์ระหว่างการสอนโดยใช้รูปแบบโครงงานกับการสอนแบบปกติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้เพื่อสร้างแผนการสอนโดยใช้รูปแบบโครงงานกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสารการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาระคน ระหว่างการสอนโดยใช้รูปแบบโครงงานกับการสอนแบบปกติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และเพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีการเรียนโดยใช้รูปแบบโครงงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดใน) เทศบาลนครสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2558 ใช้เทคนิคการสุ่มแบบเชิงชั้น (Stratified Random Sampling) สุ่มได้ 2 ห้องเรียน จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน ที่สอนโดยใช้รูปแบบโครงงาน และกลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน ที่สอนแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการสอนโดยใช้รูปแบบโครงงาน แผนการสอนแบบปกติ แบบทดสอบบัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสารการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาระคน และแบบสอบถามระดับความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้รูปแบบโครงงาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพการสอนโดยใช้รูปแบบโครงงาน กลุ่มสารการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาระคน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.00/84.30 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสารการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาระคน ที่สอนโดยใช้รูปแบบโครงงานสูงกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบโครงงาน กลุ่มสารการเรียนรู้คณิตศาสตร์ อยู่ในระดับมาก

พิรุณพร เหล่าสุวรรณ (2560, น. 108-112) ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง แหล่งอาหารธรรมในทวีปเอเชีย โดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง แหล่งอาหารธรรมในทวีปเอเชีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง แหล่งอาหารธรรมในทวีปเอเชีย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน กับเกณฑ์ร้อยละ 80 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง แหล่งอาหารธรรม

ในทวีปเอเชีย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี ที่ 2/10 โรงเรียนสารคามพิทยาคม ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2558 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาห้าสารคาม เขต 26 จำนวนนักเรียน 52 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง แหล่งอารยธรรมในทวีปเอเชีย กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี ที่ 2 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ $86.67/82.31$ ซึ่งตามเกณฑ์ ที่ตั้งไว้ ($80/80$) 2) นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบแบบโครงงาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเรื่อง แหล่งอารยธรรมในทวีปเอเชีย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, $S.D. = 0.10$)

ระدمพล พลชื่อ. (2559, น. 88) ได้ทำการศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การเลี้ยงจิงหรีด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาภารกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การเลี้ยงจิงหรีด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ใหม่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $80/80$ เพื่อเปรียบเทียบผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การเลี้ยงจิงหรีด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อศึกษาทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียน ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง การเลี้ยงจิงหรีด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การเลี้ยงจิงหรีด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 41 คน แบบคลุมความสามารถโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษาปี การศึกษา 2556 โรงเรียนเมยวดีพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผลการวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง การเลี้ยงจิงหรีด กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยใช้กิจกรรมแบบโครงงาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ $82.78/81.54$ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนมีทักษะการปฏิบัติงานด้านการเลี้ยงจิงหรีดของนักเรียนอยู่ในระดับ ดีมาก ($\bar{X}=2.57$, $S.D.=0.40$)

สุดารัตน์ บับบูญ จำมา (2555, น. 84-89) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาภารกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ เรื่องรำวงมาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาดูนประชาสรรพ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย โดยการใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้น

ทักษะปฏิบัติ จำนวน 6 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติการขั้นร่อง แบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติท่ารำ และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบียงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test (Dependent Sample) พบว่าประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติเรื่อง รำงมาตรฐานกลุ่มสารการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 87.08/82.58 มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 นักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติท่ารำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงและนักเรียนมีความพึงพอใจต่อ กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

Ardaiz-Villanueva (2011, pp. 700-701) ได้ศึกษาการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์โดยการเรียนรู้ด้วยโครงงาน มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการสร้างความคิดและความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัย เรื่อง "การคิดสร้างสรรค์ทางสังคม" โดยใช้เครื่องมือและวิธีการการเรียนรู้ด้วยโครงงาน (Project - Based Learning = PBL) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ จำนวน 34 คน ใช้ระยะเวลาทดลอง 15 สัปดาห์ โดยนักศึกษาออกแบบนวัตกรรมโดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อประยุกต์ใช้นวัตกรรม ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการ 8 ขั้นตอนตามวิธีการของ "Think Actively in a Social Context" (TASC) เพื่อบูรณาการนวัตกรรมและเข้มต่อความคิดสร้างสรรค์ วิธีการที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าคือ การสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ผลการศึกษา พบว่าเครื่องมือที่สร้างขึ้นมีส่วนช่วยในการสร้างความคิดสร้างสรรค์ โดยวิธีการที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์มากที่สุดคือการเรียนรู้โดยโครงงาน นอกจากนี้ยังพบว่าด้ชนีประสิทธิภาพทางความคิดสร้างสรรค์มีนัยสำคัญ บรรลุผลการเรียนอยู่ในระดับดีที่สุดในการปฏิบัติงานและความคิดสร้างสรรค์ สามารถเรียนรู้ต่อด้วยวิธีการ "Think Actively in a Social Context" สร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียนที่เรียนรู้ด้วยโครงงาน

Duran และ Şendag (2012, pp. 241-250) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้โปรแกรม IT/STEM ซึ่งเป็นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) ในบริบทของวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมและคณิตศาสตร์ (STEM) กลุ่มตัวอย่างมีทั้งหมด 47 คน ใช้เวลาในการเก็บข้อมูล 18 เดือน ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ในครั้งแรกของการเก็บข้อมูล คะแนนเฉลี่ยการคิดอย่างมีวิจารณญาณอยู่ที่ 15.77 คะแนน และเมื่อสิ้นสุดโปรแกรมข้างต้น คะแนนเฉลี่ยการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพิ่มขึ้นจากเดิมเป็นที่ 20.07 คะแนน

Mihardi (2013, pp. 188-200) ได้ทำการศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานร่วมกับผู้สอน การอ่านแบบรู้-ต้องการรู้-ได้เรียนรู้ (KWL Worksheet) ต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนในการแก้ปัญหาทางฟิสิกส์ กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาฟิสิกส์ระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยแห่งรัฐเมดาน ในปีการศึกษา 2012/2013 โดยเลือกแบบสุ่มและแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบการเขียนเรียงความเพื่อวัดความคิดขั้นสูง จำนวน 5 ข้อ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่า อีกนักเรียนอีกกลุ่มที่เรียนด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ

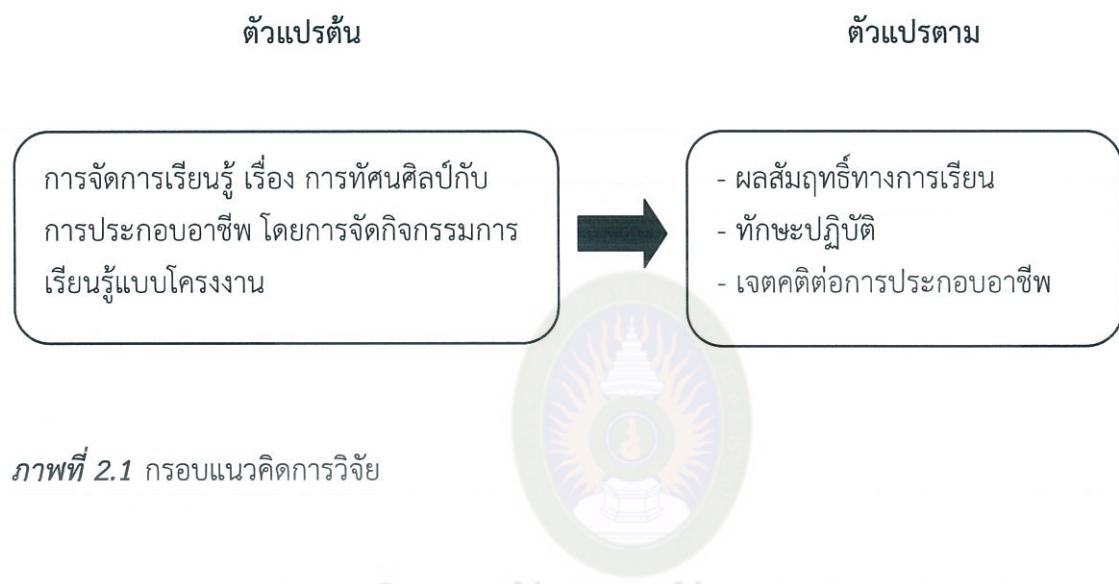
Han (2014, pp. 1089-1113) ได้ทำการศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมและคณิตศาสตร์ ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน เป็นฐาน ว่า ส่งผลต่อนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาคณิตศาสตร์แตกต่างกันอย่างไร โดยตลอดระยะเวลาการศึกษาวิจัย โรงเรียนแต่ละแห่ง มีการใช้การบูรณาการสะเต็มผ่านการเรียนรู้ โดยใช้โครงงานเป็นฐานมาก่อนหน้านี้ และมีการปรับปรุงทุก ๆ 6 เดือนตลอดระยะเวลา 3 ปี อีกทั้ง ครูผู้สอนยังได้เข้าร่วมรับการพัฒนาสู่การเป็นครูมืออาชีพทางด้านสะเต็มอีกด้วย ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า กิจกรรมการเรียนการสอนแบบสะเต็มร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน ส่งผลให้ ผลสัมฤทธิ์ในรายวิชาคณิตศาสตร์เพิ่มสูงขึ้น และมีอัตราการเพิ่มขึ้นสูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มี ผลสัมฤทธิ์ต่ำ และยังส่งผลให้ช่วยลดช่องว่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอีกด้วย

Corcorun และ Sim (2008, pp. 1-16) ได้ทำการวิจัยโดยใช้วิธีสอนแบบกระบวนการผลิต-ผลผลิต (Process – Prodoct) เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนในรัฐควินส์แลนด์ ที่เรียนวิชาทัศนศิลป์

ตามแนวหลักสูตรของรัฐควินส์แลนด์ ซึ่งผู้เรียนจะได้รับการประเมินความสามารถในการสร้างสรรค์ ซึ่ง ในการวิจัยนี้จะใช้รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ เพื่อช่วยในการสร้างสรรค์งานศิลปะของผู้เรียน วิเคราะห์ข้อมูลจากชิ้นงานที่เก็บรวมได้ และใช้การประเมินของ Corcorun และ Sim ในการ ประเมินกระบวนการสร้างสรรค์ชิ้นงานของผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่าวิธีการสอนโดยการใช้เหตุผลและ การเรียนรู้แบบร่วมมือ ช่วยให้การเรียนการสอนเรื่องการสร้างสรรค์ประสบผลสำเร็จ

2.10 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ทำการสร้างกรอบแนวคิดการวิจัยในครั้งนี้ขึ้น ดังแผนภาพที่ 2.1

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่องทัศนศิลป์กับการประกอบอาชีพ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย
4. แบบแผนการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนมหาชัยพิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 62 คน ซึ่งจัดห้องเรียนแบบคละความสามารถ

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนมหาชัยพิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งผู้วิจัยได้มาโดยการสุ่มแบบกุล์ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 32 คน ซึ่งนักเรียนมีความรู้ทางศิลปะ ใกล้เคียงกัน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 แผนการเรียนรู้แบบโครงการ

แผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ เรื่อง การประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง

3.2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบโครงการ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ คัดเลือกไว้ 30 ข้อ

3.2.3 แบบวัดทักษะปฏิบัติ

ประเมินทักษะปฏิบัติการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ ควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบประเมินทักษะปฏิบัติ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบrikic (Rubric Score) จำนวน 3 ระดับ

3.2.4 แบบวัดเจตคติ

วิเคราะห์เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาทัศนศิลป์ เรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับคะแนน (Rating Scales) จำนวน 20 ข้อ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือตามลำดับดังต่อไปนี้

3.3.1 การสร้างและหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

3.3.1.1 ศึกษาหลักการ วิสัยทัศน์ คุณภาพของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้ แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.3.1.2 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาชั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับความสำคัญ ธรรมชาติและลักษณะเฉพาะ วิสัยทัศน์ คุณภาพ ผู้เรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งผู้วิจัยเลือกในการทำวิจัย

3.3.1.3 ศึกษาวิธีการ หลักการ หลักทฤษฎี และเทคนิคการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน จากหนังสือแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของ (พิศนา แซมมณี, 2560, น. 138-140)

3.3.1.4 เลือกสาระที่เป็นองค์ความรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 1 ทัศนศิลป์ เรื่อง ทัศนศิลป์กับการประกอบอาชีพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง

3.3.1.5 วิเคราะห์เนื้อหา โครงสร้าง สาระ จุดประสงค์ และเวลาที่ดำเนินการสอน ใน การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ การพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทัศนศิลป์กับการประกอบอาชีพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตารางที่ 3.1

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้ เรื่อง ทัศนศิลป์กับการประกอบอาชีพ

แผนที่	เนื้อหา/เวลาเรียน	จุดประสงค์การเรียนรู้
1	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ การทำโครงงาน ทัศนศิลป์ (2 ชั่วโมง)	1) นักเรียนอธิบายความหมายและขอบข่ายวิธีการเรียนรู้แบบ โครงงานได้ 2) นักเรียนบอกประเภท และขั้นตอนการจัดทำโครงงานได้ 3) นักเรียนทราบถึงจุดมุ่งหมายและประโยชน์ ของการเรียนรู้ แบบโครงงาน
2	ทัศนศิลป์กับ ชีวิตประจำวันและ การประกอบอาชีพทาง ทัศนศิลป์ (2 ชั่วโมง)	1) นักเรียนอธิบายถึงทัศนศิลป์ที่พบและเกี่ยวข้องใน ชีวิตประจำวันได้ 2) นักเรียนสามารถบอกอาชีพที่เกี่ยวข้องทางทัศนศิลป์ และ บอกทักษะที่จำเป็นในอาชีพนั้น ๆ ได้ 3) นักเรียนเห็นความสำคัญของอาชีพทางทัศนศิลป์ และ มีความสนใจ กระตือรือร้น

(๗๐)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

แผนที่	เนื้อหา/เวลาเรียน	จุดประสงค์การเรียนรู้
3	การสร้างสรรค์ชิ้นงาน ใน อาชีพทางทัศนศิลป์ 1 (2 ชั่วโมง)	1) นักเรียนสามารถเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ได้เหมาะสมกับงานของตนเองและบอกเหตุผลและประโยชน์ของชิ้นงานที่กลุ่ม ตนเองเลือก 2) นักเรียนใช้วัสดุ อุปกรณ์ แต่ละชนิดได้ถูกต้อง เหมาะสม ตามลักษณะของงานและสามารถสร้างสรรค์ชิ้นงานในการ ประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ได้ 3) นักเรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นในการทำงาน และมี ความรับผิดชอบและเห็นคุณค่าในผลงานทางทัศนศิลป์
4	การสร้างสรรค์ชิ้นงาน ใน อาชีพทางทัศนศิลป์ 2 (2 ชั่วโมง)	1) นักเรียนสามารถอธิบาย ขั้นตอนและวิธีการ ในการผลิต ชิ้นงานตามแผนงานที่วางไว้ได้ 2) นักเรียนสามารถประดิษฐ์ชิ้นงานที่วางแผนได้อย่าง เหมาะสม และสามารถใช้วัสดุอุปกรณ์ได้อย่างคล่องแคล่ว 3) นักเรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจในการสร้างผลงาน ทัศนศิลป์ และมีความต้องการปรับปรุงผลงานให้ดียิ่งขึ้น
5	การสร้างสรรค์ชิ้นงาน ใน อาชีพทางทัศนศิลป์ 3 (2 ชั่วโมง)	1) นักเรียนเข้าใจ ขั้นตอนและวิธีการ ในการผลิตชิ้นงานตาม แผน 2) นักเรียนสามารถประดิษฐ์ชิ้นงานแบบเดิมที่วางแผนได้ ภายใต้เวลาที่กำหนด 3) นักเรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจในการสร้างผลงาน ทัศนศิลป์และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาเรียน
6	การนำเสนอผลงาน โครงการประกัน อาชีพทางทัศนศิลป์ (2 ชั่วโมง)	1) มีความสามารถอธิบายแนวคิดและวิธีการทำโครงงาน ทัศนศิลป์กับการประกอบอาชีพเพื่อให้ได้ชิ้นงานตามแผนที่ วางไว้ได้ 2) นักเรียนสามารถนำเสนอผลงานของกลุ่มตนเองได้อย่าง น่าสนใจ 3) นักเรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญต่อการเรียนทัศนศิลป์ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพทางทัศนศิลป์

3.3.1.6 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ทัศนศิลป์กับการประกอบอาชีพ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มี ความสัมพันธ์กับมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ และการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 6 แผน รวม 12 ชั่วโมง โดยเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยดังนี้

- 1) มาตรฐานการเรียนรู้
- 2) สาระการเรียนรู้
- 3) สาระสำคัญ
- 4) ตัวชี้วัด
- 5) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 6) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 7) สื่อและแหล่งเรียนรู้
- 8) การวัดและประเมินผล
- 9) กิจกรรมเสนอแนะ
- 10) บันทึกข้อเสนอแนะของครูพี่เลี้ยงและผู้บริหารสถานศึกษา
- 11) บันทึกผลหลังการสอน

3.3.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอ ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความ เหมาะสมของหัวเรื่อง รูปแบบการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรม สื่อ และแหล่งเรียนรู้ การวัดและการประเมินผลเครื่องมือ เกณฑ์ที่ใช้วัดและประเมินผล แล้วนำกลับมาปรับปรุงแก้ไข

3.3.1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้แบบ เรื่อง ทัศนศิลป์กับการประกอบอาชีพ กลุ่ม สาระการเรียนรู้ศิลปะ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 6 แผน เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมการ เรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านหลักสูตรและการสอน ดังนี้

1) ผศ.ดร.สุรภานต์ จังหาร วุฒิการศึกษา วุฒิการศึกษา ค.อ.ด. วิจัยและ พัฒนาหลักสูตร ตำแหน่งอาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และภาษา

2) รศ.ดร.ประสาท เนื่องเฉลิม วุฒิการศึกษา การศึกษาดุษฎี บัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ทัน สค.) ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน

3) ผศ.ว่าที่ร.ต.ดร.อรัญ ชัยยะเดื่อง ตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม วุฒิการศึกษาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

4) นายธิติพงศ์ จริยันรุจิรช์ วุฒิการศึกษา ศศ.ม. ไทยคดีศึกษา ตำแหน่งครุชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โรงเรียนมหาชัยพิทยาคาร ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

5) นายบัณฑิต วิเท呃์ วุฒิการศึกษา กศ.ม. จิตวิทยาการศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการโรงเรียนมหาชัยพิทยาคาร ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา เมื่อได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญแล้ว นำมาหาค่าเฉลี่ยมีเกณฑ์การประเมินโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert (1932, บุญชุม ศรีสะอด, 2545, น. 100) ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

เหมาะสมมากที่สุด ให้ 5 คะแนน

เหมาะสมมาก ให้ 4 คะแนน

เหมาะสมปานกลาง ให้ 3 คะแนน

เหมาะสมน้อย ให้ 2 คะแนน

เหมาะสมน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายเป็นค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51-5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51-4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.51-3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.51-2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00-1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

3.3.1.9 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินแล้วมาหาค่าเฉลี่ย ได้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความเหมาะสมสมตั้งแต่ 4.20 ถึง 5.00 เฉลี่ยเท่ากับ 4.52 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ประเมินแล้วเหมาะสมมากที่สุด (ดังภาคผนวกที่ 1 หน้า 120)

3.3.1.10 จัดพิมพ์แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง การสร้างและหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทัศนศิลป์กับการประกอบอาชีพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนของ (บุญชุม ศรีสะอด, 2551, น. 103) ซึ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนเป็นแบบอิงเกณฑ์ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ คัดเลือกไว้ 30 ข้อ

1. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนมหาชัยพิทยาคาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา สาระสำคัญ ตัวชี้วัด เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ

2. ศึกษาทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (บุญชุม ศรีสะอาด, 2554, น. 65-74) ศึกษาการประเมินการเรียนรู้ ด้านพุทธิพิสัย (ชาลิต ชูกำแพง, 2551, น. 89-100) วิธีการสร้างแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ และการสร้างข้อสอบแบบเลือกตอบ (สมนึก ภัททิยธนี, 2551, น. 82-97)

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และจำนวนข้อสอบ ที่สร้างขึ้น/ข้อสอบที่ต้องการ โดยสร้างเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกจำนวน 40 ข้อ คัดเลือกไว้ 30 ข้อ (ชาลิต ชูกำแพง, 2553, น. 98)

ตารางที่ 3.2

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ และจำนวนข้อสอบที่ต้องการ

แผนที่	สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนข้อสอบที่สร้าง	
			ทั้งหมด	ต้องการ
1	ความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับการทำ โครงงาน ทัศนศิลป์ (2 ชั่วโมง)	1) นักเรียนอธิบายความหมาย และขอบข่ายวิธีการเรียนรู้แบบ โครงงานได้ 2) นักเรียนบอกประเภท และขั้นตอน การจัดทำโครงงานได้ 3) นักเรียนทราบถึงจุดมุ่งหมายและ ประโยชน์ ของการเรียนรู้แบบ โครงงาน	7	5

(ต่อ)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

แผนที่	สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนข้อสอบที่สร้าง	
			ทั้งหมด	ต้องการ
2	ทักษณศิลป์กับชีวิตประจำวัน	1) นักเรียนอธิบายถึงทักษณศิลป์ที่พึ่งและเกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันได้ 2) นักเรียนสามารถบอกอาชีพที่เกี่ยวข้องทางทักษณศิลป์ และบอกทักษะที่จำเป็นในอาชีพนั้น ๆ ได้ 3) นักเรียนเห็นความสำคัญของอาชีพทางทักษณศิลป์ และ มีความสนใจกระตือรือร้น	7	5
3	การสร้างสรรค์ชิ้นงานในอาชีพทางทักษณศิลป์ 1 (2 ชั่วโมง)	1) นักเรียนสามารถเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ ได้เหมาะสมกับงานของตนเอง และบอกเหตุผลและประโยชน์ของชิ้นงานที่กลุ่มคนเองเลือก 2) นักเรียนใช้วัสดุ อุปกรณ์ แต่ละชนิด ได้ถูกต้อง เหมาะสมตามลักษณะของงานและสามารถสร้างสรรค์ชิ้นงานใน การประกอบอาชีพทางทักษณศิลป์ได้ 3) นักเรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นในการทำงาน และมีความรับผิดชอบ และเห็นคุณค่าในผลงานทางทักษณศิลป์	7	5
4	การสร้างสรรค์ชิ้นงานในอาชีพทางทักษณศิลป์ 2 (2 ชั่วโมง)	1) นักเรียนสามารถอธิบาย ขั้นตอนและวิธีการ ใน การผลิตชิ้นงานตามแผนงานที่วางไว้ได้	7	5

(ต่อ)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

แผนที่	สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนข้อสอบที่สร้าง	
			ทั้งหมด	ต้องการ
		2) นักเรียนสามารถประดิษฐ์ชิ้นงานที่วางแผนได้อย่างเหมาะสม และสามารถใช้วัสดุอุปกรณ์ได้อย่างคล่องแคล่ว		
		3) นักเรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจในการสร้างผลงานทัศนศิลป์ และมีความต้องการปรับปรุงผลงานให้ดียิ่งขึ้น		
5	การสร้างสรรค์ชิ้นงานในอาชีพทางทัศนศิลป์ 3 (2 ชั่วโมง)	1) นักเรียนเข้าใจ ขั้นตอนและวิธีการ ใน การผลิตชิ้นงานตามแผน ²⁾ 2) นักเรียนสามารถประดิษฐ์ชิ้นงานแบบเดิมที่วางแผนได้ภายในเวลาที่กำหนด 3) นักเรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจในการสร้างผลงานทัศนศิลป์ และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาเรียน	6	5
6	การนำเสนอผลงาน โครงงานการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ (2 ชั่วโมง)	1) มีความสามารถอธิบายแนวคิดและวิธีการทำโครงงานทัศนศิลป์กับการประกอบอาชีพเพื่อให้ได้ชิ้นงานตามแผนที่วางไว้ได้ 2) นักเรียนสามารถนำเสนอผลงานของกลุ่มตนเองได้อย่างน่าสนใจ 3) นักเรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญ ต่อการเรียนทัศนศิลป์และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพทางทัศนศิลป์	6	5
รวม			40	30

4. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการประกอบอาชีพทางหัศนศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ เพื่อใช้เป็นแบบทดสอบฉบับจริง 30 ข้อ

5. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้งหมดเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมด้านภาษา และแก้ไขตามคำแนะนำ

6. นำแบบทดสอบที่แก้ไขแล้วพร้อมแบบประเมินคุณภาพของข้อสอบที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่า วัดได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้และครอบคลุมเนื้อหาหรือไม่ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (Index of Item Object Congruence, n. IOC) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของแบบทดสอบ โดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ดังนี้ (ขวัญ ชูกำแพง. 2553, n. 98)

ให้ +1 เมื่อแนวโน้มที่ข้อสอบข้อนั้นวัดได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้ 0 เมื่อไม่มีแนวโน้มที่ข้อสอบข้อนั้นวัดได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้ -1 เมื่อแนวโน้มที่ข้อสอบข้อนั้นวัดได้ไม่ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

7. นำผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มาวิเคราะห์มาค่าตัดชนิดความสอดคล้อง โดยใช้สูตร IOC (เพศาล วรคำ, 2558, n. 285) เลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00 จำนวน 30 ข้อ ผลปรากฏว่าแบบทดสอบที่ได้มีค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 เฉลี่ยที่ 0.76 ถือว่าข้อสอบมีคุณภาพสามารถนำไปใช้ได้ (ดังภาคผนวกที่ 2 หน้า 141)

8. นำแบบทดสอบที่ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่อง จำนวน 30 ข้อ จัดพิมพ์และนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนมหาชัยพิทยาคาร จำนวน 35 คน ซึ่งได้ผ่านการเรียนในรายวิชานี้มาแล้ว ได้ค่าอำนาจจำแนก (B) ระหว่าง 0.23 ถึง 0.81 ค่าความยากง่าย (P) ระหว่าง 0.25 ถึง 0.70 และค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งฉบับที่ 0.94 (ดังภาคผนวกที่ 3 หน้า 143)

9. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จัดพิมพ์ให้เป็นฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3.2 การสร้างและหาคุณภาพแบบวัดทักษะปฏิบัติ

การสร้างแบบวัดทักษะปฏิบัติการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ ผู้จัดได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.2.1 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือแบบวัดทักษะภาคปฏิบัติจากหนังสือพื้นฐานการวิจัยการศึกษาของ (บุญชุม ศรีสะอาด, 2552, น. 106-107)

3.3.2.2 ศึกษาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สร้างเครื่องมือวัดผลภาคปฏิบัติ เรื่อง การประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ โดยยึดตัวชี้วัดของหลักสูตร

3.3.2.3 กำหนดรายการต่าง ๆ ที่จะวัดในแต่ละขั้นตอนวางแผนไว้มี 5 ขั้นคือ ขั้นการเตรียมงาน ขั้นการปฏิบัติงาน ขั้นระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ขั้นการประเมินผลงาน ขั้นกิจกรรม กำหนดสัดส่วนคะแนนในแต่ละขั้นตอน และเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละรายการอย่าง จำกแบบวัดทักษะปฏิบัติที่สร้างขึ้น

3.3.2.4 สร้างแบบวัดทักษะปฏิบัติ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เป็นระดับการปฏิบัติเป็น 3 ระดับ คือ ดี พอใช้ ปรับปรุง จำนวน 5 ข้อ กำหนดคะแนนตามระดับโดยปรับปรุงจากเกณฑ์แปลความหมาย (บุญชุม ศรีสะอาด, 2552, น. 71-73) ดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย แปลความหมาย

2.51 - 3.00 ดี

1.51 - 2.50 พอใช้

1.00 - 1.50 ปรับปรุง

3.3.2.5 นำแบบวัดภาคปฏิบัติที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไข และตรวจสอบความถูกต้องของข้อคำถาม

3.3.2.6 นำแบบวัดภาคปฏิบัติที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อพิจารณาความสอดคล้องของเกณฑ์การให้คะแนนภาคปฏิบัติเลือกแบบวัดที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00 ได้ค่าความสอดคล้องเท่ากับ 0.60 ถึง 1.00 (ดังภาคผนวกที่ 5 หน้า 144)

3.3.2.7 จัดพิมพ์แบบวัดทักษะปฏิบัติฉบับจริงเพื่อนำไปใช้ กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนมหาชัยพิทยาคาร จำนวน 32 คน

3.3.3 การสร้างและหาคุณภาพของแบบวัดเจตคติ

การสร้างแบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาทัศนศิลป์ เรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้จัดได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

3.3.3.1 ศึกษาทฤษฎี เนื้อหาสาระแนวคิด เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวของกับเจตคติ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดเจตคติ

3.3.3.2 สร้างแบบวัดเจตคติของนักเรียน ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนเรื่อง การประกอบอาชีพทางทักษศิลป์ โดยกำหนดเกณฑ์การวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอด, 2545, น. 69-70)

ระดับคะแนนเฉลี่ย แปลความหมาย	
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	น้อย
1.00-1.50	น้อยที่สุด

3.3.3.3 นำแบบวัดเจตคติ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของข้อคำถาม โดยอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะเรื่องข้อคำถามให้สอดคล้องกับเนื้อหา ที่ต้องการวัด ทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.3.3.4 นำแบบวัดเจตคติ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อ ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรง (Validity) โดยพิจารณาความเหมาะสมและความสอดคล้อง ของแบบวัดเจตคติแต่ละข้อกับเนื้อหาที่ต้องการวัด ความเข้าช้อนของข้อคำถาม เป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า หรือแบบวิเคราะห์ค่า IC เลือกข้อคำถามที่มีค่า IC ตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00 ซึ่งเป็นข้อคำถาม ที่อยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ (บุญชุม ศรีสะอด. 2551, น. 60-63) พบร่วมกันกับข้อมูลที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 จึงถือว่าเป็นแบบวัดเจตคติที่สอดคล้องมีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ได้ (ดังตาราง ภาคผนวกที่ 7 หน้า 161)

3.3.3.5 จัดพิมพ์แบบวัดเจตคติ ฉบับสมบูรณ์ จำนวน 20 ข้อเพื่อนำไปใช้กับนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนมหาชัยพิทยาคาร หลังจากการจัดกิจกรรมตามแผนการ จัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ครบทุกแผน

3.4 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น แบบกลุ่มเดียววัดผล หลังการทดลอง (One – Shot Case Design) (อรัญ ชัยกระเดื่อง, 2557, น. 33)

ตารางที่ 3.3

แบบแผนการวิจัย

ตัวแปรต้น	ส่วนหลัง
X	○

เมื่อ X แทน ตัวแปรสาเหตุที่จัดกระทำ (Treatment)

○ แทน เป็นผลที่ได้จากการทดสอบหลังการทดลอง (Posttest)

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.5.1 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้แผนการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่องทัศนศิลป์กับการประกบอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น จำนวน 6 แผนเวลา 12 ชั่วโมง ระหว่างการจัดกิจกรรมต้องทำการสังเกตพฤติกรรมการเรียน พร้อมทั้งบันทึกคะแนนเก็บไว้

3.5.2 ทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 เพื่อนำคะแนนไปเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เน้นใช้ทั้งการวิเคราะห์เชิงปริมาณโดยการหาเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ ร่วมกับการวิเคราะห์เชิงคุณภาพจากสังเกต/สอบถาม/สัมภาษณ์เพื่อการสะท้อนผลการจัดกิจกรรม โดยมีลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์หลักของ การวิจัยดังนี้

3.6.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน เรื่อง การประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 75 โดยใช้สถิติ t-test (One Samples)

3.6.2 วิเคราะห์ทักษะปฏิบัติการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ โดยเทียบกับเกณฑ์คะแนนแบบรูบrikic (Rubric Score)

3.6.3 วิเคราะห์เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนเรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับคะแนน (Rating Scales)

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.7.1 สถิติพื้นฐานที่ใช้

3.7.1.1 ค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ย (P) (บุญชุม ศรีสะอาด, 2554, น. 102-103)

$$P = \frac{f}{N} \times 100 \quad (3-1)$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
 N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

3.7.1.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด, 2554, น. 102-103)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad (3-2)$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มเป้าหมาย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนที่ได้ของกลุ่มเป้าหมาย
 N แทน จำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

3.7.1.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น. 103)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}} \quad (3-3)$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน คะแนนแต่ละตัว
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม
 $\sum$ แทน ผลรวม

3.7.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.7.2.1 การหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ หากค่าความเที่ยงตรงโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องความถูกต้อง เหมาะสม เนื้อหาสาระ และระยะเวลาของแผนการจัดการเรียนรู้ (IOC, น. Index of Consistency) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 63)

$$IOC = \frac{\sum R}{N} \quad (3-4)$$

เมื่อ IOC แทน ความสอดคล้อง ความถูกต้อง เหมาะสม เนื้อหาสาระ และระยะเวลาของแผนการจัดการเรียนรู้
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

3.7.2.2 การหาคุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (แบบอิงเกณฑ์)

1) หากค่าความเที่ยงตรงโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC, น. Index of Consistency) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 63)

$$IOC = \frac{\sum R}{N} \quad (3-5)$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา
 ΣR แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2) การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ Brennan Index ดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด, 2554, น. 90)

$$B = \frac{U}{n_1} - \frac{L}{n_2} \quad (3-6)$$

เมื่อ B แทน ค่าอำนาจจำแนก
 n_1 แทน จำนวนคนรอบรู้ หรือสอบผ่านเกณฑ์
 n_2 แทน จำนวนคนไม่รอบรู้ หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์
 U แทน จำนวนคนรอบรู้ หรือสอบผ่านเกณฑ์ ตอบถูก
 L แทน จำนวนคนไม่รอบรู้ หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์ ตอบถูก

3) หาค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตรของ Lovett ดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด, 2554, น. 90)

$$r_{cc} = 1 - \frac{k\sum x - \sum x_i^2}{(k-1)\sum (x_i - C)^2} \quad (3-7)$$

เมื่อ r_{cc} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอิงเกณฑ์
 x_i แทน คะแนนสอบของนักเรียนแต่ละคน
 k แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบทั้งฉบับ
 C แทน คะแนนจุดตัด

3.7.2.3 การหาคุณภาพแบบวัดทักษะปฏิบัติ

1) วิเคราะห์ความเที่ยงตรงของข้อคำถาม โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (IOC, น. Index of Consistency) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด, 2545, น. 63)

$$\text{IOC} = \frac{\sum R}{N} \quad (3-8)$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

3.7.2.4 การหาคุณภาพของแบบวัดเจตคติ

1) วิเคราะห์ความเที่ยงตรงของข้อคำถาม โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (IOC, น. Index of Consistency) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด, 2545, น. 63)

$$\text{IOC} = \frac{\sum R}{N} \quad (3-10)$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

3.7.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

การเปรียบเทียบแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยใช้ t-test (One Sample) (บุญชุม ศรีสะอาด, 2553, น. 63)

$$\text{ใช้สูตร t-test} \quad \text{สูตร } t = \frac{\bar{x} - \mu_0}{\frac{s}{\sqrt{n}}} \text{ โดยมี } df = n-1 \quad (3-11)$$

เมื่อ $\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
μ_0	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากร หรือ เกณฑ์ที่ตั้งขึ้น
S	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freed)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่องทศนศิลป์กับการประกอบอาชีพ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมายของข้อมูลผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน จำนวนนักเรียน
$\bar{x}$	แทน ค่าเฉลี่ย
S.D	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
T	แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตเพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
Sig	แทน มีนัยทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

4.2.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน เรื่อง การประกอบอาชีพทางทศนศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 75 โดยใช้สถิติ t-test (One Samples)

4.2.2 วิเคราะห์ทักษะปฏิบัติการประกอบอาชีพทางทศนศิลป์ โดยเทียบกับเกณฑ์คะแนนแบบรูบrikic (Rubric Score)

4.2.3 วิเคราะห์เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับคะแนน (Rating Scales)

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 4.1

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน กับเกณฑ์ร้อยละ 75

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	%	t	Sig. (1-tailed)
หลังเรียน	32	30	24.03	2.36	80.10	3.67*	0.0005

จากตารางที่ 4.1 พบว่า การทดสอบหลังเรียนของนักเรียน มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 24.03 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.10 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง การประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.2

ผลวิเคราะห์ทักษะปฏิบัติการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยเทียบกับเกณฑ์คะแนนแบบรูบริค (Rubric Score)

รายการ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	%	แปลผล
ทักษะปฏิบัติ	32	15	13.062	87.08	ระดับดี

จากตารางที่ 4.2 พบว่า นักเรียนมีคะแนนทักษะปฏิบัติ เฉลี่ย 13.062 คะแนน จากคะแนนเต็ม 15 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 87.08 ซึ่งอยู่ในระดับทักษะดี ตามเกณฑ์รูบริค (Rubric Score) ที่กำหนดขึ้น

ตารางที่ 4.3

ค่าเฉลี่ยคะแนน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ระดับเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับเจตคติ
1	ข้าพเจ้าเข้าใจขั้นตอน ตลอดจนการคิด และลงมือปฏิบัติ สร้างสรรค์ขึ้นงาน	4.56	0.50	มากที่สุด
2	วิชาทัศนศิลป์เป็นวิชาที่สามารถพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ได้	4.38	0.61	มาก
3	ข้าพเจ้ามีความรู้เกี่ยวกับทักษะสำคัญของการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์หลายหลายอาชีพเพิ่มมากขึ้นจากเดิม	4.50	0.51	มาก
4	การเรียนรู้เรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ทำให้เกิด การพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.59	0.50	มากที่สุด
5	วิชาทัศนศิลป์เป็นวิชาที่ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็นคนกล้าคิด กล้าทำและกล้าแสดงออกถึงความแตกต่าง	4.63	0.49	มากที่สุด
6	ข้าพเจ้าได้รับความรู้ในกระบวนการการทำงานอย่างเป็นขั้นเป็นตอน	4.59	0.50	มากที่สุด
7	หลังจากได้ลงมือปฏิบัติตัวชิ้นงานทำให้ได้รับรู้ถึงปัญหาและ หน้าแนวทางแก้ไข	4.50	0.57	มาก
8	เข้าใจหลักการใช้วัสดุอุปกรณ์ ให้เหมาะสมกับชิ้นงานที่แตกต่างกัน	4.50	0.51	มาก
9	ข้าพเจ้าได้รับความรู้เรื่องการวางแผน การตลาดจากที่ไม่เคยรู้มาก่อน	4.56	0.50	มากที่สุด
10	การเรียนการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ ทำให้เกิดทักษะ ในการคิดการวางแผนและความต้องการที่จะพัฒนา ตนเองให้ดียิ่งขึ้นไป	4.56	0.50	มากที่สุด
11	การเรียนเรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ ทำให้ ข้าพเจ้ามองเห็นซ่องทางในการประกอบอาชีพในอนาคต ได้	4.59	0.50	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับเจตคติ
12	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าอาชีพทางทัศนศิลป์เป็นอาชีพที่มีความมั่นคง	4.31	0.59	มาก
13	วิชาทัศนศิลป์เป็นวิชาที่เรียนรู้ได้ไม่ยากสำหรับข้าพเจ้า	4.50	0.51	มาก
14	ข้าพเจ้ามีความมั่นใจในการสร้างสรรค์ผลงานทางทัศนศิลป์มากขึ้นจากเดิม	4.53	0.51	มากที่สุด
15	ข้าพเจ้าเชื่อว่าการเรียนเรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์จะมีประโยชน์ชีวิตในอนาคตได้	4.56	0.62	มากที่สุด
16	การเรียนเรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ทำให้ข้าพเจ้าค้นพบตัวตนว่าชอบในงานศิลป์	4.66	0.48	มากที่สุด
17	ข้าพเจ้ามีความมั่นใจในการสร้างสรรค์ชิ้นงานมากขึ้นหลังจากได้ลงมือปฏิบัติ	4.53	0.51	มากที่สุด
18	ข้าพเจ้ามีความต้องการที่อยากรู้เรื่องทัศนศิลป์กับการประกอบอาชีพอีกหกมื้อโอกาส	4.56	0.50	มากที่สุด
19	หลังจากเรียนรู้เรื่องนี้แล้วข้าพเจ้ามีความต้องการอย่างจะสร้างสรรค์ผลงานเพื่อสร้างรายได้	4.53	0.51	มากที่สุด
20	ข้าพเจ้ามีความสุขมากเมื่อได้เรียนวิชาทัศนศิลป์เรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์	4.50	0.51	มาก
ภาพรวม		4.53	0.08	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการนเรื่อง การประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ โดยภาพรวมมีเจตคติต่อการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53 / S.D. = 0.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักเรียนมีระดับเจตคติมากที่สุด คือ การเรียนเรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ทำให้ข้าพเจ้าค้นพบตัวตนว่าชอบในงานศิลป์ ($\bar{X} = 4.66 / S.D. = 0.48$) รองลงมา คือ วิชาทัศนศิลป์เป็นวิชาที่ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็นคนกล้าคิดกล้าทำและกล้าแสดงออกถึงความแตกต่าง ($\bar{X} = 4.63 / S.D. = 0.49$) และมีเจตคติน้อยที่สุด คือ ข้าพเจ้ารู้สึกว่าอาชีพทางทัศนศิลป์เป็นอาชีพที่มีความมั่นคง ($\bar{X} = 4.31 / S.D. = 0.59$)

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่องทัศนศิลป์กับการประกอบอาชีพ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ร้อยละ 75 ศึกษาทักษะปฏิบัติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน และศึกษาเจตคติที่มีต่อการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเรื่อง การประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.2 นักเรียนมีทักษะปฏิบัติการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ คิดเป็นร้อยละ 87.08 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก ตามเกณฑ์รูบริค (Rubric Score) ที่กำหนดขึ้น

5.1.3 นักเรียนมีเจตคติต่อการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ โดยการกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53 / S.D. = 0.08$)

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องทัศนศิลป์กับการประกอบอาชีพโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

5.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ เรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ ของนักเรียนขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็น เพราะผู้วิจัยได้จัดการเรียนการสอนในรูปแบบโครงการ ทำให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ คิดค้น แก้ปัญหา โดยมี 6 ขั้นตอนดังนี้ 1) ขั้นให้ความรู้ พื้นฐาน โดยให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการทำโครงการก่อนการเรียนรู้ 2) ขั้นกระตุ้นความสนใจ โดยเตรียมกิจกรรมที่จะกระตุ้นความสนใจของนักเรียน 3) ขั้นจัดกลุ่มร่วมมือ โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกัน แล้วหาความรู้ ใช้กระบวนการกลุ่มในการวางแผนดำเนินกิจกรรม 4) ขั้นแสดงหาความรู้ จะมีแนวทางปฏิบัติสำหรับนักเรียนในการทำกิจกรรม 5) ขั้นสรุปสิ่งที่เรียนรู้โดยให้นักเรียนสรุปสิ่งที่เรียนรู้ จากการทำกิจกรรม โดยครูใช้คำถาม ถามผู้เรียนนำไปสู่การสรุปสิ่งที่เรียนรู้ และ 6) ขั้นนำเสนอผลงาน โดยให้นักเรียนนำเสนอผลการเรียนรู้ โดยครูออกแบบกิจกรรมหรือจัดเวลาให้ผู้เรียนได้เสนอ สิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้ ตามแนวความคิดของ ดุษฎี โยเหลา (2557) แนวคิดที่ปรับจากการศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบ PBL ที่ได้จากโครงการสร้างชุดความรู้เพื่อสร้างเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของเด็กและเยาวชน จากประสบการณ์ความสำเร็จของโรงเรียนไทยมีทั้งหมด 6 ขั้นตอน โดยจัดการเรียน การสอนด้วยแผนการเรียนรู้แบบโครงการที่เน้นทักษะ กระบวนการ จำนวนห้องสิ้น 6 แผน 12 ชั่วโมง ซึ่ง pragkwana กเรียนมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถจัดทำโครงการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ พรพรรณ ภูคัสามาส (2554) ศึกษาผลการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะสาระทัศนศิลป์ เรื่อง การสร้างสรรค์งานศิลป์จากเศษวัสดุ โดยใช้รูปแบบโครงการ พบร่วม นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบโครงการ เรื่องการสร้างสรรค์งานศิลป์จากเศษวัสดุ มีคะแนนหลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 16.36 คิดเป็นร้อยละ 81.82 ผลการประเมินโครงการด้านความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหาของโครงการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 อุปนัยระดับดีคิดเป็นร้อยละ 76.67 ผลการประเมินด้านกระบวนการทำงาน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.00 อุปนัยระดับดี คิดเป็นร้อยละ 80.00 และผลการประเมินด้านการนำเสนอโครงการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 อุปนัยระดับดี คิดเป็นร้อยละ 81.00

5.2.2 นักเรียนมีทักษะปฏิบัติ ในการเรียนเรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ คิดเป็นร้อยละ 87.08 ซึ่งอยู่ในระดับดี ตามเกณฑ์รูบrik (Rubric

Score) ที่กำหนดขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานนั้น สามารถพัฒนาทักษะกระบวนการ ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี เพราะเป็นการเรียนที่เน้นให้นักเรียน ได้ลงมือปฏิบัติจริง ซึ่ง สอดคล้องกับ สุดารัตน์ บัวบุญ จำมา (2555, น. 84-89) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาภารกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่างมาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาดูนประชาสรรพ อำเภอหาดูน จังหวัดมหาสารคาม พบว่าประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติเรื่อง ร่างมาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 87.08/82.58 มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 นักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติท่ารำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงและนักเรียนมีความพึงพอใจต่อ กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับ Corcoran และ Sim (2008) ซึ่งได้ทำการวิจัยโดยใช้วิธีสอนแบบกระบวนการผลิต-ผลผลิต (Process – Product) เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เรียนขั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนในรัฐควินส์แลนด์ ที่เรียนวิชาทัศนศิลป์ ตามแนวทางลักษณะของรัฐควินส์แลนด์ ซึ่งผู้เรียนจะได้รับการประเมินความสำเร็จในการสร้างสรรค์ ซึ่งในการวิจัยนี้จะใช้รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ เพื่อช่วยในการสร้างสรรค์งานศิลปะของผู้เรียน วิเคราะห์ข้อมูลจากชิ้นงานที่เก็บรวบรวมได้ และใช้การประเมินของ Corrorun และ Sim ในการประเมินกระบวนการสร้างสรรค์ชิ้นงานของผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่าวิธีการสอนโดยการใช้เหตุผลและการเรียนรู้แบบร่วมมือ ช่วยให้การเรียนการสอนเรื่องการสร้างสรรค์ประสบผลสำเร็จ

5.2.3 นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ โดยการกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53 / S.D. = 0.08$) ทั้งนี้อาจเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ซึ่งมุ่งเน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง พัฒนาทักษะกระบวนการในการทำงาน ทำให้นักเรียนได้ลงมือทำ ตลอดจนการวางแผนการทำงาน การแก้ไขปัญหา การคิดค้น ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการการทำงาน จนเกิดชิ้นงานที่นักเรียนได้ตั้งใจสร้างสรรค์ขึ้นมา จึงทำให้นักเรียนภาคภูมิใจกับผลงานของตนเอง มีความมั่นใจในตัวเองมากขึ้น และมีความสุขเมื่อได้ชื่นชมความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับ Krashen, S.D. (1987) เกี่ยวกับสมมติฐานด้านอารมณ์และความรู้สึกของผู้เรียนที่กล่าวว่าผู้เรียนวิตกกังวลน้อยจะประสบผลสำเร็จในการเรียน และสอดคล้องกับ อีกหนึ่งแนวคิดของ สุธิดา นามี (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กล่าววิธีอ่านแบบร่วมมือของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กล่าววิธีการ อ่านแบบร่วมมือของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ก่อนเรียนและหลังเรียน และศึกษาเจตคติที่มีต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจโดยใช้กล่าววิธีการอ่านแบบร่วมมือของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พบว่า 1) นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการ

อ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ก่อนเรียนเฉลี่ย 19.30 คิดเป็นร้อยละ 48.25 และหลังเรียนเฉลี่ย 28.90 คิดเป็นร้อย ละ 72.25 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย พบว่าความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อน เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีคะแนนความสามารถในการภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 2) นักเรียนมีเจตคติต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมืออยู่ในระดับดีมาก

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ครุภาระจัดทำสื่อข้อมูลที่เป็นรูปภาพ หรือวิดีโอ เรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ และการใช้วัสดุ อุปกรณ์ มาไว้เป็นตัวอย่างให้กับนักเรียน เพื่อง่ายในการตัดสินใจเลือกอาชีพในการทำงาน

5.3.1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ในขั้นการปฏิบัติ ครุภาระซึ่งแนะ คอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา ไม่สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง และไม่มีความชำนาญในสิ่งที่ทำในบางขั้นตอน เพื่อให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

5.3.1.3 ใน การจัดกิจกรรมที่ต้องทำงานกันเป็นกลุ่ม ครุจะต้องคอยกระตุ้น และเสริมแรงนักเรียนอย่างทั่วถึง เพื่อให้นักเรียนเกิดความมั่นใจ กล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในกลุ่ม ตลอดจนกล้าลงมือปฏิบัติ

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการในเรื่องอื่น ๆ อย่างหลากหลาย โดยเฉพาะเรื่องศิลปะ หรือเอกลักษณ์ความเป็นท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ปรับปรุง และอนุรักษ์ศิลปะให้คงอยู่

5.3.2.2 ควรมีการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ กับวิธีสอนอื่น เพื่อเป็นการส่งเสริมและหาแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

5.3.2.3 ควรพัฒนาและศึกษาผลการเรียนรู้เรื่อง ทัศนศิลป์กับการประกอบอาชีพโดย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ ในระดับขั้นอื่น ๆ

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

กนกอร สะภา. (2559). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของการเยี่ยงกอกับที่เรียน
บนเว็บรายวิชางานธุรกิจ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.

(วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาราชภัฏ
มหาสารคาม.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาชั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.
กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กิตติพันธ์ อุดมเศรษฐ์. (2558). เนื้อหาตัวสอบวิชาทั่วคนคิลป์ O-NET ปีการศึกษา 2557.
โรงเรียนปริญัติร้อยแยลล์วิทยาลัย เชียงใหม่.

เกริก ท่อมกลาง และจินตนา ท่อมกลาง. (2555). การพัฒนาสื่อนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อเลื่อน
วิทยฐานะ. กรุงเทพฯ : เยลโล่การพิมพ์.

เกษตรฯ จันทร์เจริญ. (2553) ผลของการสอนแบบโครงงาน เรื่องการประดิษฐ์ของใช้จาก
วัสดุธรรมชาติ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). ขอนแก่น :
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ขัตติยา ยะໂໂກ. (2558). ผลของการเรียนการสอนโดยใช้โครงงานที่มีต่อความสามารถในการ
เขียนภาษาอังกฤษและความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนบ้านจะแลเกะ จังหวัดราชบุรี. (วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต).
อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

งามตา วนิทนันท์. (2535). จิตวิทยาสังคม. เอกสารประกอบการสอน. กรุงเทพฯ :
สถาบันวิจัยพุทธกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

จากรุรณ สิทธิจันทร์. (2558). การพัฒนาบทเรียนบนเว็บแบบโครงงานเบื้องฐาน
วิชา เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม.

ชวลิต ชูกำแพง. (2551). การพัฒนาหลักสูตร. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ชวลิต ชูกำแพง. (2553). การวิจัยหลักสูตรและการสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม :
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- เชษฐา ผาจันทा. (2541). ปัญหาการจัดการเรียนการสอนคิลปศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โภติกา ภาณุผล, ณัฐกรณ์ หลวงทอง และกมลวรรณ ตั้งธนาณท์. (2558). การวัดและประเมินผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันธริกา ก้อนเงิน. (2558). ผลการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานโดยใช้เครื่องมือการเรียนรู้ร่วมกัน ออนไลน์ด้วยเทคนิคตอบบ้วยที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียน ระดับปัจจัยนักเรียน ภาษาไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต).
- กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดนุพล บุญชอบ. (2557). การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้โครงงาน ระหว่างกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้แบบผสมผสานและกลุ่มปกติ รายวิชาโครงงานคอมพิวเตอร์ของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางลีวิทยา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต).
- กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดัชนี สอนรมย์. (2558). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาผลลัพธ์ทางการเรียนความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์และ ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต).สกળนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกળนคร.
- ดุษฎี โยเหลา และคณะ. (2557). การจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning). ค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2560.
<https://candmbsri.wordpress.com/2015/>
- เดชา จันทคต. (2546). การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน เอกสารประกอบการสอนวิชา การงานอาชีพและเทคโนโลยี. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธีรวุฒิ เอ่องกุล. (2542). เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการวัดเจตคติ. อุบลราชธานี :
- ธีรารัตน์ พรหมดวงดี. (2554). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระทัศนคิลป์ เรื่องวรรณกรรม ลิฟซี โดยใช้รูปแบบการสอนแบบโครงงาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นริศรา เคนแสง. (2560). รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานในรายวิชา คอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาออกแบบนิเทศศิลป์. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

- นฤมล จันทร์ครีโโคตร. (2560). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนแบบเน้นทักษะกระบวนการ เรื่องการวางแผนภาพเคลื่อนไหวในโปรแกรมผลิตสื่อมัลติมีเดีย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นิทรา กลินิก้า. (2559). การประเมินประสบการณ์และผลการเรียนรู้ กลุ่มสารการงานอาชีพ และเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนรู้แบบโครงงาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นินพนธ์ สินพูน. (2545). ความสัมพันธ์ระหว่างความกันดองการเรียนความรู้พื้นฐานเดิม บุญชุม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวิรยาสาส์น.
- บุญชุม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ : สุวิรยาสาส์น.
- เบญจพร แก้วสา. (2559). การจัดการเรียนรู้ทฤษฎีกราฟโดยโครงงานเป็นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปนัดดา เค้าแก้ว. (2560). การพัฒนาผลลัมภ์ทางการเรียนและการคิดวิเคราะห์ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มสารการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ประเวศ วงศ์. (2543). การปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภากาดพร้าว.
- ประสาท เนื่องเฉลิม. (2556). วิจัยการเรียนการสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประสาท เนื่องเฉลิม. (2558). การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร : บริษัท แอคทีฟ พริ้นท์ จำกัด.
- ปรัชญนันท์ นิลสุข. (2558). *The 21st Century teacher* (ครุอาชีวะแห่งศตวรรษที่ 21). กรุงเทพฯ : ฐานการพิมพ์.
- พกายมาศ เชวงชูติรัตน์. (2559). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาเรื่องการเสริมสร้างและการดูแลสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยบูรพา.

พรพรรณ ภูคสماส. (2554). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะสาระทัศนศิลป์ เรื่อง การสร้างสรรค์งานศิลป์จากเศษวัสดุ โดยใช้รูปแบบโครงงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านหนองแสงแก้ว. (การศึกษาอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

พิทยา กุลอักษ. (2556). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระทัศนศิลป์ เรื่องการสร้างสรรค์ทัศนราศีตัวอย่างจากธรรมชาติ โดยการสอนแบบโครงงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. (การศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). ขอนแก่น : มหาวิทยาลัย ขอนแก่น.

พิรุณพร เหล่าสุวรรณ. (2560). การพัฒนาผลลัมภ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง แหล่งอารยธรรมในทวีปเอเชีย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

พุฒิธร ชุมนิตย์. (2558). การเปรียบเทียบผลลัมภ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ระหว่างการสอนโดยใช้รูปแบบโครงงานกับการสอนแบบปกติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เพราพรรณ เปเลี่ยนภู่. (2540). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ.

เพียงพร จินดามาตย์. (2551). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การบัน្តอ รายวิชาประติมกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ไฟศาล วรคำ . (2558). การวิจัยทางการศึกษา. มหาสารคาม: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

มะลิวัลย์ หาญชนะ. (2546) ผลการใช้กิจกรรมโครงงานวิทยาศาสตร์ประกอบการสอน วิชาวิทยาศาสตร์. (การศึกษาอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต).

ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ร่วรรณ อังคงรักษ์พันธุ. (2533). การวัดทัศนคติเบื้องต้น. ชลบุรี : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

ระดุมพล พลชื่อ. (2559). การศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานกลุ่มสาระการเรียนรู้
การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การเลี้ยงจังห์หรีด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.

(วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม.

เรืองศิลป์ วรรณสัมพัส. (2558). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนแบบโครงงาน
เรื่อง การผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพจากหอยเชอรี่ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ
เทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต).

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. แรงจูงใจ ไฝล้มฤทธิ์เจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์
พฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์และพฤติกรรมการสอนคณิตศาสตร์กับผลลัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิชา คณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดมุกดาหาร.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต).

มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). เทคนิควิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 5).

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2552). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. (พิมพ์ครั้งที่ 2).

กรุงเทพฯ : แอล ที เพลส.

วัลวัลลภ กันทรพย. (2552). แนวคิดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3).

กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต).

ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วิมลรัตน์ สุนทรโจน์. (2545). เอกสารประกอบการสอนวิชา 0506703 พัฒนาการเรียน

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2556). ทฤษฎีการทดลองแบบดึงเดิม. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์แห่งจุฬลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริวรรณ อะมิงมะ. (2557). ผลการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่มีต่อผลลัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิทยาศาสตร์ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้
ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในสังคมพหุวัฒนธรรม. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

สมนึก ภัททิยนี. (2546). การวัดผลการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). ภาควิชาวิจัยและพัฒนา

การศึกษาคณิตศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม :

ประสานการพิมพ์.

สมาน เอกพิมพ์. (2560). การจัดการเรียนรู้ สิงแวดล้อมและการจัดการชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21.

(พิมพ์ครั้งที่ 1). มหาสารคาม : ตักศิลาการพิมพ์.

สันติพร ภู่พงษ์. (2537). การศึกษาเจตคติต่อกิจกรรมลูกเสือของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3

สังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการแนะแนว).

มหาวิทยาลัยเรศวร : จังหวัดพิษณุโลก.

สายพิน แก้วชินดวง. (2559). การศึกษาผลลัมภ์ทางการเรียนในรายวิชาลัมนานาสิงแวดล้อม

โดยใช้โครงการเป็นหลัก. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

สุชา จันทร์เอม. (2541). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพาณิช.

สุดารัตน์ บัวบุญ จำมา. (2555). พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ เรื่องร่วง

มาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาดูน

ประชาสรรพ์ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม. (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต).

มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

สุธิดา นามี. (2559). การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กล

การวิธีอ่านแบบร่วมมือของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6.

วิทยานิพนธ์ การสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้พูดภาษาอื่น บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย

ราชภัฏอุดรธานี. อุดรธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

สุรవاث ทองบุ. (2550). การวิจัยทางการศึกษา. มหาสารคาม : อภิชาตการพิมพ์.

สุรังค์ โค้ตระกูล. (2533). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิทย์ มูลคำ. (2551). การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิด. (พิมพ์ครั้งที่ 3).

กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์

เสาวลักษณ์ วรครburี. (2559). โปรแกรมพัฒนาการเรียนรู้ที่ยึดโครงงานเป็นฐานสاحรับห้องเรียน

ศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่สังกัดสถานศึกษาคณะกรรมการ

การศึกษาชั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิตศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต).

มหาวิทยาลัยมหาภูราชนิเวศวิทยาลัย.

แสงเดือน ทวีสิน. (2545). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยสีลม.

อมรรัตน์ นามบุญ. (2557). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานวิทยาศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองสาหร่าย จังหวัดนครราชสีมา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.

อรจิต ภูแฟ. (2551). การสอนวิชาเกษตรกรรม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อัจฉรา วงศ์สิงห์. (2539). “ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังและแรงจูงใจของนักศึกษาต่อผลสัมฤทธิ์ในวิชาภาษาอังกฤษ” วารสารภาษา. ปีที่ 3 ฉบับที่ 5 (พฤษภาคม 2539) 115-116 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษาระรื่นทัศน์.

อานันท์ พัสดร. (2560). การพัฒนาบทเรียนบนเว็บโดยใช้โครงงานเป็นฐานที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ วิชาระบบจัดการฐานข้อมูล สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

Ardaiz-Villanueva, O., Nicuesa-Chacón, X., Brene-Artazcoz, O., Sanz de Acedo

Lizarraga,M.L. and Sanz de Acedo Baquedano, M.T. (2011). *Evaluation of computer tools for idea generation and team formation in project-based learning*. Computers& Education, 56(3), 700-711.

Cororun , K. & Sim, C. (2008). *Pedagogical Reasoning, Creativity and Cooperative Learning in the Visual Art Classroom* : Cannon Hill Anglican College and Griffith University, Brisbane Australia.

Davis, F. B. (1981). *Education Measurement and Their Interpretation*.

California : Wadsworth .

Duran, M. and Şendağ, S. (2012). *A Preliminary Investigation into Critical Thinking Skills of Urban High School Students : Role of an IT/STEM Program*. CreativeEducation, 3, 241-250.

Fitts, P.M. (1964). Perceptual-motor Skill Learning, in A. W. Melton (ed.), Categories of Human Learning. London: Academic Press.

- Good, C.V. (1973). Dictionary of Education. New York : McGraw-hill Book.
- Han, S., Capraro, R. and Capraro, M.M. (2014). How Science, Technology, Engineeringand Mathematics (STEM) Project-based Learning (PBL) affects High, Middle andLow Achievers Differently: The Impact of Student Factors on Achievement. *International Journal of Science and Mathematics Education*, 13, 1089-1113.
- Harrow, A. (1972). *A Taxonomy of The Psychomotor Domain: A Guide for Developing Behavioral Objectives*. New York : Longman Inc.
- Kendler, Howard H. 1974. Basic Psychology. California : W.A. Benjamin, Inc.
- KM CHIL-PBL. (2558). การเรียนรู้ด้วยโครงงาน (*Project-based Learning*). Retrieved June 1. 2018 from <http://www.vcharkarn.com/vcafe/20230>.
- Krashen, S.D. (1987). *Principles and praticce in second language acquisition*. SanFrancisco : Alemany Press.
- Mihardi, S., Haraha, M.B. and Sani, R.A. (2013). *The Effect of Project Based LearningModel with KWL Worksheet on Student Creative Thinking Process in Physics Problems*. Journal of Education and Practice, 25, 188–200.
- Shaw, M.E. And Wright, J.N. 1967. Scale for the Measurement of Attitudes. New York : McGraw-Hill.
- Simpson, Elizabeth A. (1951). SRE better reading book2. Chicago : Science Research Association.
- Smith, William A. (1978). System concept, total. *Encyclopedia of Professional Management*, 1 : 1130-1132.
- Thurstone, L.L. (1964). *Attitude Theory and Measurement*. New York : John Wiley and Sons.
- Triandis, H.J. (1971). *Attitude and Attitude Change*. New York : Hartcourt Brace.
- Woodruff, A.D. (1961). *Basic Concept of Teaching*. Chandler Publishing Company.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินความเหมาะสมของแผน
การจัดการเรียนรู้และผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

รายวิชา ศ 23102 ทัศนศิลป์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ทัศนศิลป์กับการประกอบอาชีพ

เรื่อง การสร้างสรรค์ชิ้นงานในการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์

ห้องที่สอน ชั้น ม.3/1 สอนวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....เวลา.....น.- เวลา.....น.

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ภาคเรียนที่ 2

จำนวน 12 ชั่วโมง

เวลา 2 ชั่วโมง

ผู้สอน นายนัฐกุล เกตุชาติ

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

มาตรฐาน ศ 1.1 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อองค์ ศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2. ตัวชี้วัดชั้นปี ม.3/10 ระบุอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์และทักษะที่จำเป็นในการ ประกอบอาชีพนั้น ๆ

3. สาระสำคัญ มนุษย์นำความรู้ทางทัศนศิลป์มาออกแบบ โดยมุ่งเน้นเพื่อนำไปใช้ ประโยชน์ในชีวิตประจำวันมากกว่ามุ่งเน้นความงามทางศิลปะ อาชีพที่ เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์นั้นมีหลายอาชีพ ซึ่งแต่ละอาชีพจำเป็นต้องอาศัย ทักษะพื้นฐานที่เหมือนกันหลายประการ มาประยุกต์ใช้เพื่อทำให้ผลงาน ของตนเองประสบความสำเร็จ

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ด้านความรู้ (K)

- นักเรียนสามารถเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ได้เหมาะสมกับงานของตนเอง
- นักเรียนบอกรเหตุผลและประโยชน์ของชิ้นงานที่กลุ่มคนเองเลือก

2. ด้านทักษะกระบวนการ (P)

- นักเรียนใช้วัสดุ อุปกรณ์ แต่ละชนิดได้ถูกต้อง เหมาะสมตามลักษณะของงาน
- นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ชิ้นงานในการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ได้

3. ด้านคุณลักษณะ (A)

- นักเรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นในการทำงาน และมีความรับผิดชอบ
- นักเรียนเห็นคุณค่าในผลงานทางทัศนศิลป์

5. สาระการเรียนรู้

- การประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

6.1 ความสามารถในการแก้ปัญหา

- 1) การแสวงหาความรู้มาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ

6.2 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคัดแยก และการประเมิน

6.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- 1) ทักษะการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิต

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1) มีวินัย	นักเรียนปฏิบัติตามคำแนะนำของครู
2) ใฝ่เรียนรู้	นักเรียนพยายามหาคำตอบในสิ่งที่ครูถาม
3) มุ่งมั่นในการทำงาน	นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานที่ครุ�อบหมาย

8. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ให้ความรู้พื้นฐาน/กระตุ้นความสนใจ

1. ครูให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ชนิดต่าง ๆ

2. ครูแจกใบความรู้เรื่องวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในงานประดิษฐ์ชิ้นงาน

3. ครูเปิดคลิปวีดีโอ ตัวอย่างการสร้างชิ้นงานต่าง ๆ ทางทัศนศิลป์ จากยูทูป ให้นักเรียนดู เพื่อ

เป็นแนวทางในการปฏิบัติให้นักเรียน

ขั้นสอน

จัดกลุ่มร่วมมือ/แสวงหาความรู้

1. ครูให้นักเรียนเข้ากลุ่มตามที่แบ่งไว้ในช่วงเวลา เพื่อเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ที่จะสร้างสรรค์

ชิ้นงานตามที่แต่ละกลุ่มวางแผนไว้ และลงมือปฏิบัติ

2. ครูค่อยให้คำปรึกษานักเรียนที่ลงทะเบียน ให้คำแนะนำ สาธิต และช่วยเหลือนักเรียนในการ

สร้างชิ้นงาน ในส่วนที่นักเรียนทำไม่ได้

ขั้นสรุป

สรุปสิ่งที่เรียนรู้/นำเสนอผลงาน

1. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปองค์ความรู้ เรื่องวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในงานประดิษฐ์ วัสดุอุปกรณ์ จากธรรมชาติและสังเคราะห์ การใช้งานอุปกรณ์ต่าง ๆ และแนวทางขั้นตอนในการประดิษฐ์ชิ้นงานตามแผน ที่วางแผนไว้ให้สำเร็จ
2. ครูเสนอแนะเรื่องการใช้อุปกรณ์บางชนิดที่อาจเกิดอันตรายได้ เช่น มีด กรรไกร หรืออุปกรณ์ที่มีคม ห้ามน้ำมายอกรลอกกับน้ำ เพราะอาจเกิดอุบัติเหตุได้

9. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในงานประดิษฐ์ เช่น กระดาษ แผ่นไม้อัด ถุง ขาด ไม้ไผ่ ถ้วยกระดาษ ช้อนพลาสติก เป็นต้น
2. ตัวอย่างภาพและคลิปวีดีโองานผลิตภัณฑ์ทำด้วยมือ
3. ใบความรู้ที่ 3 เรื่อง วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในงานประดิษฐ์ผลงานทางศิลปะ
4. ใบงานที่ 3 เรื่อง อุปกรณ์ที่ใช้ในงานประดิษฐ์และตกแต่ง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

10. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัด/ประเมิน	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
<ul style="list-style-type: none"> -นักเรียนสามารถเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ได้เหมาะสมกับงาน ของตนเอง -นักเรียนบอกเหตุผลและ ประโยชน์ของชิ้นงานที่กลุ่ม ตนเองเลือก 	<ul style="list-style-type: none"> - ตรวจใบงานที่ 3 เรื่อง การสร้างสรรค์ ชิ้นงานในการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ 	<ul style="list-style-type: none"> ใบงานที่ 3 เรื่อง การสร้างสรรค์ ชิ้นงานในการ ประกอบอาชีพทาง ทัศนศิลป์ 	<ul style="list-style-type: none"> ระดับคุณภาพ ดีมาก (8 คะแนน ขึ้นไป)
<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนใช้วัสดุ อุปกรณ์ แต่ ละชนิดได้ถูกต้อง เหมาะสม ตามลักษณะของงาน - นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ ชิ้นงานในการประกอบอาชีพ ทางทัศนศิลป์ได้ 	<ul style="list-style-type: none"> -วัดทักษะกระบวนการ 	<ul style="list-style-type: none"> -แบบวัดทักษะ กระบวนการ 	<ul style="list-style-type: none"> ระดับคุณภาพ ดีมาก (8 คะแนน ขึ้นไป)
<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นในการทำงาน และมีความรับผิดชอบ - นักเรียนเห็นคุณค่าใน ผลงานทางทัศนศิลป์ 	<ul style="list-style-type: none"> -สังเกตพฤติกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> -แบบสังเกต พฤติกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> ระดับคุณภาพ ดีมาก (8 คะแนน ขึ้นไป)

12. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ขั้นมารยมศึกษาปีที่ 3/1

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้

แนวทางการพัฒนา

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้

แนวทางการแก้ไข

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ลิ่งทีเมืองได้ปฏิบัติตามแผน

เหตุผล

การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นายนัฐกุล เกตุชาติ)

วันที่.....เดือน..... พ.ศ. ....

ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระ

“ได้ทำการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้แล้วมีความคิดเห็นดังนี้”

1. เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่

- ดีมาก
- ดี
- พอดี
- ต้องปรับปรุง

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้นำเอากระบวนการเรียนรู้

- ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้ในการสอนได้อย่างเหมาะสม
- ที่ยังไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรปรับปรุงพัฒนาต่อไป

3. เป็นแผนการจัดการเรียนรู้

- นำไปสอนได้
- ควรปรับปรุงก่อนนำไปใช้

4. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
ลงชื่อ.....
ผู้ตรวจ

(นายธิติพงศ์ จริยนริชช์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ความคิดเห็นของฝ่ายวิชาการ

ลงชื่อ.....
ฝ่ายวิชาการ

(นายชัยเนตร บุญป้อง)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ความคิดเห็นของผู้บริหาร

ได้ทำการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้แล้วมีความคิดเห็นดังนี้

- ( ) แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบครบถ้วน
- ( ) สาระสำคัญมีความกระชับ ครอบคลุมเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้
- ( ) จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจนครอบคลุมการเรียนรู้
- ( ) สาระการเรียนรู้ถูกต้องตามหลักสูตรและหลักวิชาการ
- ( ) กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมสมกับวัยของผู้เรียน
- ( ) กระบวนการเรียนรู้เน้นผู้เรียน ได้เรียนรู้ควบคู่คุณธรรม
- ( ) สื่อการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระและวัยของผู้เรียน
- ( ) การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

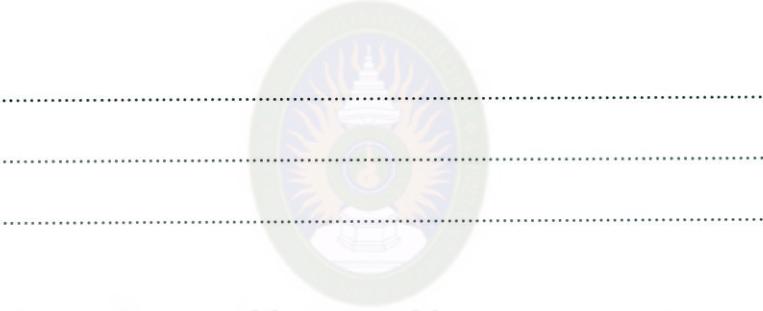

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
ลงชื่อ.....
ผู้บริหาร
(นายบൺพิท วิเท่ห์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนมหาชัยพิทยาคาร

วันที่.....เดือน..... พ.ศ. .....

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

**เรื่อง การสร้างสรรค์ชิ้นงานในการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1
คำชี้แจง ให้ครุผู้สอนประเมินลงในช่องจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน โดยให้ระดับคะแนนลง
ในตารางที่ตรงกับพฤติกรรมของผู้เรียน**

เลขที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรม/ระดับคะแนน				(10 คะแนน)
		มีความรู้ ணู ตั้งใจ และใช้รุ่ง สู่ความต้องการที่ต้องการ (2 คะแนน)	ทำงาน เสร็จ那次 ไม่คุย รบกวน (2 คะแนน)	ทำงาน กันผู้อื่นได้ เมื่อ รับผิดชอบ (2 คะแนน)	ทำงาน กันผู้อื่นได้ เมื่อ ได้รับคุณค่าเชิงผลงาน ทางทัศนศิลป์ (2 คะแนน)	

**มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY**
ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(นายนรรุกุล เกตุชาติ)

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนนจากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

- ให้ 2 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ
- ให้ 1 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมเป็นบางครั้ง
- ให้ 0 คะแนน เมื่อนักเรียนไม่แสดงพฤติกรรมที่ต้องการ

เกณฑ์การประเมินผล

คะแนน 8-10	คะแนน ระดับคุณภาพ	ดีมาก
คะแนน 5-7	คะแนน ระดับคุณภาพ	พอใช้
คะแนน 0-4	คะแนน ระดับคุณภาพ	ปรับปรุง

แบบวัดทักษะกระบวนการเรียนรู้

เรื่อง การสร้างสรรค์ชิ้นงานในการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1

คำชี้แจง ให้ครุผู้สอนประเมินลงในช่องจากการสังเกตทักษะกระบวนการของผู้เรียน โดยให้ระดับคะแนนลงในตารางที่ตรงกับพฤติกรรมของผู้เรียน

เลขที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรม/ระดับคะแนน			(10 คะแนน)
		ไม่ได้ทำตาม ภาระหนัก เนื่องจาก ไม่เข้าใจ (2 คะแนน)	ได้ทำตาม ภาระหนัก แต่ไม่ เข้าใจ (4 คะแนน)	ได้ทำตาม ภาระหนัก แล้วเข้าใจ มาก (6 คะแนน)	

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ลงชื่อ.....**ผู้ประเมิน**

(นายนัฐกฤต เกตุชาติ)

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนนจากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะกระบวนการ

ให้ 2 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ

ให้ 1 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมเป็นบางครั้ง

ให้ 0 คะแนน เมื่อนักเรียนไม่แสดงพฤติกรรมที่ต้องการ

เกณฑ์การประเมินผล

คะแนน 8-10 คะแนน ระดับคุณภาพ ดีมาก

คะแนน 5-7 คะแนน ระดับคุณภาพ พอดีใช้

คะแนน 0-4 คะแนน ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

แบบประเมินผลงานนักเรียน (ใบงาน)

เรื่อง การสร้างสรรค์ชิ้นงานในการประกอบอาชีพทางทศนคติป ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1
คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนตรวจสอบและประเมิน โดยพิจารณาจากผลงานของนักเรียน แล้วใส่คะแนนลงในช่องให้ตรงกับรายการที่กำหนด

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน		รวม (10) คะแนน
		มาตรฐาน การประเมิน	เกณฑ์ ประเมิน	
		สำหรับงานที่แสดงถึงความสามารถที่ได้รับการฝึกหัดอย่างดี	บอกรายละเอียดในหนังสือที่เขียนได้ดี	
		สำหรับงานที่แสดงถึงความสามารถที่ได้รับการฝึกหัดอย่างพอใช้	บอกรายละเอียดในหนังสือที่เขียนได้พอใช้	
		สำหรับงานที่แสดงถึงความสามารถที่ได้รับการฝึกหัดอย่างไม่ดี	บอกรายละเอียดในหนังสือที่เขียนได้ไม่ดี	

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
 ลงชื่อ.....**ผู้ประเมิน**

(นายนัฐกุล เกตุชาติ)

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนน โดยการพิจารณาจากผลงานของนักเรียน

ให้ 2	คะแนน เมื่อผลงานนักเรียนมีครบถ้วนและถูกต้อง
ให้ 1	คะแนน เมื่อผลงานนักเรียนปราฏตามรายการ
ให้ 0	คะแนน เมื่อผลงานนักเรียนไม่ปราฏตามรายการ

เกณฑ์การประเมินผล

คะแนน 8-10	คะแนน ระดับคุณภาพ	ดีมาก
คะแนน 5-7	คะแนน ระดับคุณภาพ	พอใช้
คะแนน 0-4	คะแนน ระดับคุณภาพ	ปรับปรุง

ใบงานที่ 3

เรื่อง การสร้างสรรค์ชิ้นงานในการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1

*****

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มศึกษา เรื่องการใช้วัสดุอุปกรณ์และการสร้างสรรค์งานในอาชีพทาง ทัศนศิลป์ และสรุปลงบนใบงานในรูปแบบแผนผังความคิด

เรื่อง...วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในงานประดิษฐ์ผลงานทางทัศนศิลป์

*****

1. วัสดุที่ใช้ในงานประดิษฐ์ แบ่งเป็น 2 ประเภทดังนี้

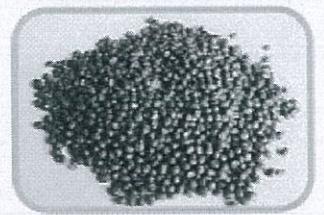
1. วัสดุจากธรรมชาติ ได้แก่ ก้อนหิน เปลือกหอย เมล็ดพืช ใบไม้/กิ่งไม้ เปลือกไข่ เป็นต้น

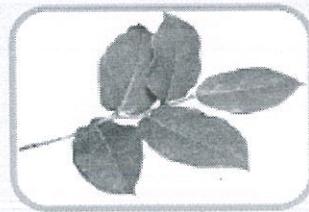
▲ ก้อนหิน

▲ เปลือกหอย

▲ เมล็ดพืช

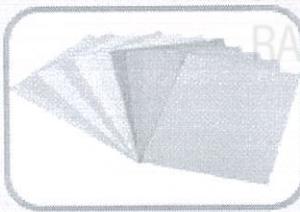

▲ ใบไม้ กิ่งไม้

▲ เปลือกไข่

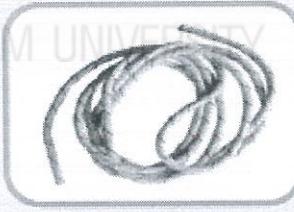
2. วัสดุสังเคราะห์ ได้แก่ กระดาษสี ผ้า เชือก กระป่อง ขวดพลาสติก แผ่นไม้อัด โฟม

▲ กระดาษ

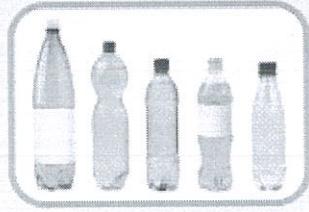
▲ ผ้า

▲ เชือก

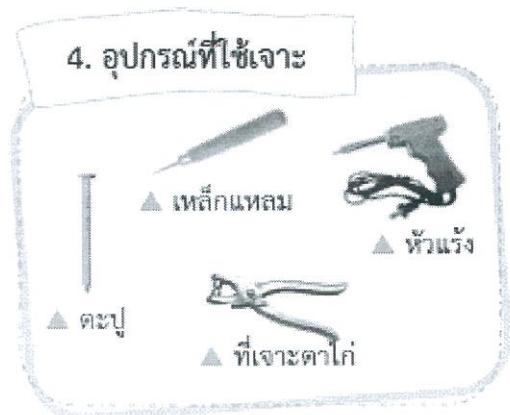
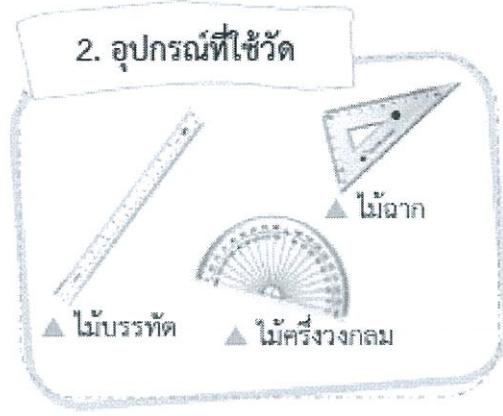

▲ กระป่อง

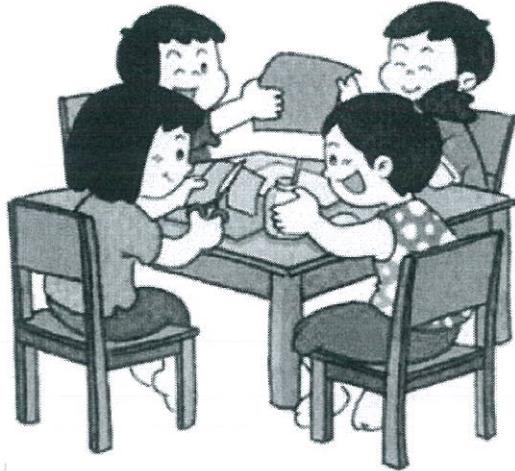
▲ พลาสติก

2. อุปกรณ์ที่ใช้ในงานประดิษฐ์ แบ่งตามลักษณะการใช้งานดังนี้

การใช้อุปกรณ์อย่างปลอดภัย

การใช้อุปกรณ์ทำงานประดิษฐ์ ควรคำนึงถึงความปลอดภัยดังนี้

1. ตรวจสอบสภาพของอุปกรณ์ ถ้าพบว่าชำรุดควรนำไปซ่อมแซมก่อนนำมาใช้
2. ศึกษาวิธีการใช้อุปกรณ์จากคู่มือการใช้งานให้เข้าใจ หรือสอบถามครูผู้สอน
3. ใช้อุปกรณ์อย่างถูกวิธี โดยทดลองใช้ก่อนนำมาใช้จริง
4. ทำงานในบริเวณที่มีแสงสว่างเพียงพอ โล่ง และไม่อับทึบ
5. ไม่นำอุปกรณ์ที่มีความแหลมคมมากห้อยล้อกัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

คำชี้แจง

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้นี้ จัดทำขึ้นสำหรับผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสม
ของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่องการสร้างสรรค์ชิ้นงานใน
การประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของ
เครื่องมือวิจัย

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
	มากสุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. สาระสำคัญ					
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
1.2 ความชัดเจนเข้าใจง่าย					
1.3 ความถูกต้องของเนื้อหา					
1.4 นำไปใช้ประกอบอาชีพได้มี					
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา					
2.2 ข้อความชัดเจนเข้าใจง่าย					
2.3 เหมาะสมกับวัยของนักเรียน					
2.4 ประเมินผลได้					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
	มากสุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. เนื้อหาสาระ					
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
3.2 มีความชัดเจน ไม่สับสน และน่าสนใจ					
3.3 เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน					
3.4 เหมาะสมกับเวลาที่สอน					
3.5 คำและภาษาใช้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน					
4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
4.1 สอดคล้องกับเนื้อหา					
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
4.3 เหมาะสมกับวัยของนักเรียน					
4.4 เหมาะสมกับเวลาที่สอน					
4.5 เร้าความสนใจของนักเรียน					
4.6 นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน					
4.7 นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม					
5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
5.2 สนองจุดประสงค์การเรียนรู้					
5.3 สอดคล้องกับเนื้อหา					
5.4 เหมาะสมกับระดับชั้นและวัยของนักเรียน					
5.5 เร้าความสนใจของนักเรียน					
5.6 ประหยัดเวลาในการสอน					
5.7 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
	มากสุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6. การวัดผลและประเมินผล					
6.1 สอดคล้องกับเนื้อหา					
6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
6.3 สามารถวัดและประเมินผลสิ่งที่ระบุไว้ได้					
6.4 เครื่องมือที่ใช้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน					
6.5 ส่งเสริมการวัดพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย					
รวม					
เฉลี่ย					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน
 (.....)

ตารางที่ ก.1

ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. สาระสำคัญ			
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
1.2 ความชัดเจนเข้าใจง่าย	4.20	0.84	มาก
1.3 ความถูกต้องของเนื้อหา	4.40	0.55	มาก
1.4 นำไปใช้ประกอบอาชีพได้มี	4.40	0.55	มาก
รวมเฉลี่ย	4.45	0.60	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้			
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	4.60	0.55	มากที่สุด
2.2 ข้อความชัดเจนเข้าใจง่าย	4.44	0.55	มาก
2.3 เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4.20	0.84	มาก
2.4 ประเมินผลได้	4.44	0.55	มาก
รวมเฉลี่ย	4.42	0.62	มาก
3. เนื้อหาสาระ			
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
3.2 มีความชัดเจน ไม่สับสน และน่าสนใจ	4.00	0.71	มาก
3.3 เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน	4.60	0.55	มากที่สุด
3.4 เหมาะสมกับเวลาที่สอน	4.80	0.45	มากที่สุด
3.5 คำและภาษาใช้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4.20	0.84	มาก
รวมเฉลี่ย	4.40	0.63	มาก

(๗๙)

ตารางที่ ก.1 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน			
4.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	4.80	0.45	มากที่สุด
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.60	0.84	มากที่สุด
4.3 เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	5.00	0.55	มากที่สุด
4.4 เหมาะสมกับเวลาที่สอน	4.80	0.55	มากที่สุด
4.5 เร้าความสนใจของนักเรียน	4.60	0.84	มากที่สุด
4.6 นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน	5.00	0.55	มากที่สุด
4.7 นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.80	0.55	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.80	0.62	มากที่สุด
5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้			
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
5.2 สนองจุดประสงค์การเรียนรู้	4.44	0.55	มาก
5.3 สอดคล้องกับเนื้อหา	4.20	0.84	มาก
5.4 เหมาะสมกับระดับชั้นและวัยของนักเรียน	4.44	0.55	มาก
5.5 เร้าความสนใจของนักเรียน	4.44	0.55	มาก
5.6 ประยุกต์เวลาในการสอน	4.60	0.55	มากที่สุด
5.7 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ	4.44	0.55	มาก
รวมเฉลี่ย	4.48	0.55	มาก
6. การวัดผลและประเมินผล			
6.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	4.80	0.45	มากที่สุด
6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.40	0.55	มาก
6.3 สามารถวัดและประเมินผลสิ่งที่ระบุไว้ได้	4.60	0.55	มากที่สุด
6.4 เครื่องมือที่ใช้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4.80	0.45	มากที่สุด
6.5 ส่งเสริมการวัดพุทธิพิสัย จิตพิสัย และ	4.60	0.55	มากที่สุด
ทักษะพิสัย			
รวมเฉลี่ย	4.60	0.52	มากที่สุด
โดยรวมเฉลี่ย	4.52	0.60	มากที่สุด

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินความสอดคล้อง
ผลการประเมินความสอดคล้อง และผลการวิเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เรื่อง การประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ จำนวน 30 ข้อ

วิชาทัศนศิลป์ ศ 23102 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ลงในรอบตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

ชื่อ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

1. ข้อใด ไม่ใช่ทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพทาง

ทัศนศิลป์

- ก. มีความคิดสร้างสรรค์
- ข. มีความรู้ทางด้านศิลปะ
- ค. มีความอดทนนานะพยายาม
- ง. มีประสบการณ์ทางด้านศิลปะ

2. หากนักเรียนมีความการที่จะสืบทอดงานศิลปะจากบรรพบุรุษนักเรียนควรประกอบอาชีพได้

- ก. ครุศิลป์
- ข. ช่างศิลป์
- ค. ศิลปินอิสระ
- ง. นักออกแบบผลิตภัณฑ์

3. ข้อใดไม่ใช่ทักษะสำคัญของผู้ประกอบอาชีพศิลปินอิสระ

- ก. ความเชี่ยวชาญในงานศิลปะ
- ข. มีความสามารถในการสื่อสาร
- ค. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- ง. มีความคิดสร้างสรรค์

4. อาชีพใดต้องมีความรู้พื้นฐานทางศิลปะเป็นอย่างดี

- ก. ครุศิลป์
- ข. ช่างศิลป์
- ค. ศิลปินอิสระ
- ง. นักออกแบบผลิตภัณฑ์

5. ส่วนประกอบที่สำคัญของอาชีพอิสระ คือข้อใด

- ก. มีเวลา
- ข. ทุนทรัพย์
- ค. ประสบการณ์
- ง. เชื่อมั่นในตนเอง

6. ข้อใด ไม่ใช่ทักษะของอาชีพผลิตภัณฑ์ด้วยมือ

- ก. มีเงินลงทุน
- ข. เข้าใจเรื่องตลาด
- ค. มีความคิดสร้างสรรค์
- ง. มีความสามารถในการจัดการ

7. ประโยชน์ของการประดิษฐ์ของใช้ชีวีเองคือข้อใด

- ก. มีความสวยงาม
- ข. ได้ฝึกฝีมือในการประดิษฐ์
- ค. ผลงานแข็งแรง
- ง. ได้ของที่ตนชอบ

8. ประโยชน์ของการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์นอกจากรายได้แล้ว ยังสามารถให้ส่งเด็กับสังคม

- ก. อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมผ่านชีวิตงาน
- ข. สร้างเศรษฐกิจให้กับสังคม
- ค. ทำให้ต่างชาติสนใจในสินค้าของไทย
- ง. ทำให้มีรายได้จากการสร้างผลิตภัณฑ์

9. กระบวนการที่สำคัญที่สุดในการสร้างผลงานศิลปะคืออะไร

- ก. การวางแผน
- ข. ความคิดสร้างสรรค์
- ค. ประโยชน์ใช้สอย
- ง. การผลิตชิ้นงาน

10. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของความคิดสร้างสรรค์

- ก. มีความคิดแตกต่างจากผู้อื่น
- ข. ลอกเลียนแบบได้เหมือนจริง
- ค. ผลงานที่สร้างมีความแปลกใหม่
- ง. มีความสามารถในการประดิษฐ์สิ่งใหม่

11. การนำมากไปตามมาตุกแต่งລາດລາຍໃຫ້ສ່ວຍງາມນ່າສັນໃຈເປັນຄວາມคิดสร้างสรรค์ข້ອໄດ

- ก. ความคล่องในการคิด
- ข. ความคิดละเอียดลออ
- ค. ความคิดริเริ่ม
- ง. ความยึดหยุ่นในการคิด

12. สีที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการเพ้นท์ภาพมากที่สุดคือสีชนิดใด

- ก. สีผุ้น
- ข. สีปีสเทอร์
- ค. สีอะครีลิก
- ง. สีน้ำมัน

13. การเพ้นท์ภาพถือเป็นงานศิลปะประเภทใด

- ก. จิตรกรรม
- ข. จิตรกร
- ค. สถาปัตยกรรม
- ง. ประติมากรรม

14. ข้อใดคือเสน่ห์ของสินค้าแบรนด์เมด

- ก. บ่งบอกสนิยมของผู้ซื้อ
- ข. มีราคาค่าประหයด
- ค. สะท้อนกลิ่นอายทางวัฒนธรรมที่แทรกอยู่
- ง. เป็นสินค้าที่มีชื่อดีเยี่ยวในโลก

15. เพราะเหตุใด สินค้าແຍນດ์ເມດ ຈຶ່ງເປັນທີ່ນິຍົມຫຼືເປັນຂອງຂວັງໃນວັນສຳຄັນຕ່າງໆ

- ກ. ເພື່ອເປັນສິນຄ້າທີ່ມີວາງຂາຍອ່າງແພຣ່ລາຍ ມີຄວາມໄດ້ຈ່າຍ
- ຂ. ເພື່ອສາມາດທຳເອງໄດ້ ແລະໃຊ້ງບປະມານນ້ອຍ
- ຄ. ເພື່ອມີຄາດທີ່ຄູກ ມີຄວາມໄດ້ຈ່າຍ ແລະສາຍງາມ
- ງ. ເພື່ອທຳໃຫ້ຜູ້ຮັບຮູສີກວ່າຂອງເຂັ້ມນັ້ນພິເສດຖາມໄມ່ເໜືອນໄຕຮູ

16. ຜູ້ຜົລິຕືສິນຄ້າ ແຍນດ์ເມດ ມັກພບປັບປຸງທາທີ່ເໜືອນ ກັນຄື່ອປັບປຸງທາໃດ

- ກ. ການປະຈາສັນພັນຮັບແລະການຕົລາດ
- ຂ. ຂາດແຮງງານຜູ້ຜົລິຕືທີ່ມີຜິມືອ
- ຄ. ຜົລິຕືໄດ້ຈຳນວນນ້ອຍແລະໃໝ່ເວລານັກ
- ງ. ສິນຄ້າໄດ້ກຳໄຮຄ່ອນໜ້າງນ້ອຍ

17. ລັກຂະນະເດັ່ນຂອງສິນຄ້າທີ່ຜົລິຕືດ້ວຍມືອ ຄື່ອຂໍ້ອີກ

- ກ. ໃຊ້ວັດທະນາຄາດ
- ຂ. ເປັນສິນຄ້າຮາຄາຄູກ
- ຄ. ໃຊ້ແຮງງານຄົນເປັນຫຼັກ
- ງ. ຈຳໜ່າຍຕາມແຫຼ່ງທ່ອງເຖິງວາ

18. ນາກສິນຄ້ານີ້ເດືອຍກັນ ຄຸນສນົມບັດທີ່ເໜືອນກັນ ສິ່ງທີ່ຈະທຳໃຫ້ສິນຄ້າແຕກຕ່າງແລະມີຄວາມໂດດເດັ່ນ
ຄື່ອຂໍ້ອີກ

- ກ. ການອອກແບບບຽບຈຸກັນທີ່ສາຍງາມ ດຶງດູດ
- ຂ. ຂໍ້ອແບຣນດີສິນຄ້າທີ່ນໍາເຂົ້າເຄື່ອ
- ຄ. ການໂພ່າສິນຄ້າຍ່າງແພຣ່ລາຍ
- ງ. ຕັ້ງຮາຄາທີ່ຄູກກວ່າແບຣນດີອື່ນ

19. ເພື່ອປະກອບອາຊີ່ພູ້ຜົລິຕືຜົລິຕືກັນທີ່ທຳດ້ວຍມືອ ຈຶ່ງຈຳເປັນຕ້ອງມີຄວາມຮູ້ເຮືອງການຕົລາດ

- ກ. ຈະໜ່າຍໃຫ້ການສ້າງຜົລິຕືກັນທີ່ສອດຄລັກກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ບໍລິການ
- ຂ. ທຳໄໜ້ໄໜ້ເປົ້າປຸ່ງເຂົ້າໃນການຜົລິຕືສິນຄ້າແລະການທາກເລທີ່ເໜີມະສມ
- ຄ. ເພື່ອຈະທຳໃຫ້ສາມາດທຳກຳໄຮໃນຮູກຈິນໄຟດີກວ່າຄົນທີ່ໄມ່ມີຄວາມຮູ້ເຮືອງການຕົລາດ
- ງ. ຮູກຈະປະສົບຜລສຳເຮົາໄຟດີປະກອບອາຊີ່ພູ້ຈະຕ້ອງມີຄວາມຮູ້ໃນທຸກໆ ດ້ວຍ

20. ข้อใดไม่ใช่ช่างสิบหมู่

ก. ช่างหุ่น

ข. ช่างปู

ค. ช่างรัก

ง. ช่างตี

21. ช่างสิบหมู่มีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าอะไร

ก. ช่างวงศ์

ข. ช่างหลวง

ค. ช่างเนพาย

ง. ช่างใน

22. การนำความงามทางศิลปะมาประยุกต์เข้ากับการดำเนินชีวิตประจำวัน คือข้อใด

ก. พานิชศิลป์

ข. นิเทศศิลป์

ค. ประยุกต์ศิลป์

ง. ศิลปะกับชีวิต

23. ข้อใดใช้เศษวัสดุเหมาะสมกับงานประดิษฐ์

ก. 木ดใช้ใบตองพับนก

ข. ฟ้าใช้เกล็ดปลาทำดอกไม้

ค. น้ำใช้กล่องกระดาษทำว่าว

ง. แก้วใช้ใบไม้ไผ่สำนปลา

24. ข้อใดคือวัสดุที่ใช้สำนปะตะเพียน

ก. ใบมะพร้าว

ข. ใบตอง

ค. ใบไฝ

ง. กระดาษย่น

25. ข้อใดคือข้อควรคำนึงถึงในงานประดิษฐ์

ก. ความแข็งแรง

ข. ความประหยัด

ค. ความสวยงาม

ง. ความคิดสร้างสรรค์

26. ข้อใดคือวัสดุที่ใช้سانปะตະเพียน

ก. ใบมะพร้าว

ข. ใบตอง

ค. ใบไผ่

ง. กระดาษย่น

27. ข้อใดใช้เศษวัสดุเหมาะสมกับงานประดิษฐ์

ก. 木ดใช้ใบตองพับนก

ข. พืชไข้เกลี้ดปลาทำดอกไม้

ค. นำ้ใช้กล่องกระดาษทำว่าว

ง. แก้วใช้ใบไม้ฝ่าสำปา

28. ข้อใดแสดงถึงลักษณะของผลงานออกแบบที่มีคุณค่ามากที่สุด

ก. ความประณีต

ข. ความประหยัด

ค. ความคิดสร้างสรรค์

ง. ความสวยงาม

29. ข้อใดไม่ใช่คุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ที่ดี

ก. ความแปลกใหม่ (Innovative)

ข. มีที่มา (Story)

ค. ระยะเวลาเหมาะสม (Timing)

ง. มีราคาที่ถูก (Cheap)

30. การออกแบบที่เขียนลงบนแผ่นกระดาษ ผ้าใบ หรือวัสดุอื่นที่มีพื้นระนาบเรียบ เป็นการออกแบบกี่มิติ

ก. 1 มิติ

ข. 2 มิติ

ค. 3 มิติ

ง. 4 มิติ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรื่อง การประกอบอาชีพทางทัศนคิลป์ จำนวน 30 ข้อ
วิชาทัศนคิลป์ ศ 23102 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ข้อ 1 ง	ข้อ 2 ข	ข้อ 3 ข	ข้อ 4 ก	ข้อ 5 ง
ข้อ 6 ก	ข้อ 7 ข	ข้อ 8 ก	ข้อ 9 ข	ข้อ 10 ข
ข้อ 11 ค	ข้อ 12 ง	ข้อ 13 ก	ข้อ 14 ค	ข้อ 15 ง
ข้อ 16 ก	ข้อ 17 ค	ข้อ 18 ก	ข้อ 19 ก	ข้อ 20 ง
ข้อ 21 ข	ข้อ 22 ค	ข้อ 23 ข	ข้อ 24 ก	ข้อ 25 ง
ข้อ 26 ก	ข้อ 27 ข	ข้อ 28 ค	ข้อ 29 ง	ข้อ 30 ข

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

**แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของ
แบบทดสอบสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**

โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง ทัศนศิลป์กับการประกอบอาชีพ

คำอธิบาย : โปรดพิจารณาแบบสอบถามต่อไปนี้ แต่ละข้อตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนี้เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพัฒนาระบุ
- 0 เมื่อยังไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนี้เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพัฒนาระบุหรือไม่
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนี้ไม่เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพัฒนาระบุ

วัตถุประสงค์เชิง พฤติกรรม	แบบทดสอบ	ระดับความ สอดคล้อง		
		+1	0	-1
1. นักเรียนสามารถ อธิบายทักษะพื้นฐานที่ สำคัญของผู้ประกอบ อาชีพทางทัศนศิลป์ได้	<p>1. ข้อใด ไม่ใช่ทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพทาง ทัศนศิลป์</p> <p>ก. มีความคิดสร้างสรรค์</p> <p>ข. มีความรู้ทางด้านศิลปะ</p> <p>ค. มีความอดทนมานะพยายาม</p> <p>ง. มีประสบการณ์ทางด้านศิลปะ</p>			
	<p>2. ทักษะพื้นฐานของการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์</p> <p>ข้อใดมีความจำเป็นน้อยที่สุด</p> <p>ก. มีความคิดสร้างสรรค์</p> <p>ข. มีประสบการณ์ทางด้านศิลปะ</p> <p>ค. มีความรอบรู้ทางด้านศิลปะหลายแขนง</p> <p>ง. มีความมานะ อดทน และพยายามแสวงหาความรู้ใหม่</p>			
	<p>3. หากนักเรียนมีความการที่จะสืบทอดงานศิลปะจากบรรพบุรุษนักเรียนควรประกอบอาชีพใด</p> <p>ก. ครุศิลปะ</p> <p>ข. ช่างศิลป์</p> <p>ค. ศิลปินอิสระ</p> <p>ง. นักออกแบบผลิตภัณฑ์</p>			

วัตถุประสงค์เชิง พุทธิกรรม	แบบทดสอบ	ระดับความ สอดคล้อง		
		+1	0	-1
1. นักเรียนสามารถอธิบายทักษะพื้นฐานที่สำคัญของผู้ประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ได้	4. รอบรู้เทคนิคเฉพาะด้านเป็นคุณสมบัติของอาชีพได้ ก. ช่างไม้ ข. ช่างปืน ค. ช่างหล่อ ^ก . ช่างศิลปะ			
2. นักเรียนสามารถจำแนกองค์ประกอบ และเห็นแนวทางปฏิบัติของอาชีพทางทัศนศิลป์ได้	5. ข้อใด ไม่ใช่ทักษะของอาชีพผลิตภัณฑ์ด้วยมือ ^ก . มีเงินลงทุน ข. เข้าใจเรื่องตลาด ค. มีความคิดสร้างสรรค์ ง. มีความสามารถในการจัดการ			
	6. ข้อใดไม่ใช่ทักษะสำคัญของผู้ประกอบอาชีพศิลปินอิสระ ^ก . ความเชี่ยวชาญในงานศิลปะ ข. มีความสามารถในการสื่อสาร ค. มีความเชื่อมั่นในตนเอง ง. มีความคิดสร้างสรรค์			
	7. อาชีพใดต้องมีความรู้พื้นฐานทางศิลปะเป็นอย่างดี ^ก . ครุศิลป์ ข. ช่างศิลป์ ค. ศิลปินอิสระ ^ง . นักออกแบบผลิตภัณฑ์			
	8. ส่วนประกอบที่สำคัญของอาชีพอิสระ คือข้อใด ^ก . มีเวลา ข. ทุนทรัพย์ ค. ประสบการณ์ ^ง . เชื่อมั่นในตนเอง			

วัตถุประสงค์เชิง พฤติกรรม	แบบทดสอบ	ระดับความ สอดคล้อง		
		+1	0	-1
2. นักเรียนสามารถ จำแนกองค์ประกอบ และ เท็ปแนวทางปฏิบัติของ อาชีพทางทัศนศิลป์ได้	9. ข้อใด ไม่ใช่ทักษะของอาชีพผลิตภัณฑ์ด้วยมือ <ol style="list-style-type: none"> มีเงินลงทุน เข้าใจเรื่องตลาด มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการจัดการ			
3. นักเรียนประยุกต์เห็น คุณค่าและยอมรับใน อาชีพทางทัศนศิลป์	10. ประโยชน์ของการประดิษฐ์ของใช้ชีวันของคือข้อใด <ol style="list-style-type: none"> มีความสวยงาม ได้ฝึกซ้อมในการประดิษฐ์ ผลงานแข็งแรง ได้ของที่ตนเองชอบ			
	11. ประโยชน์ของการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์นักจาก สร้างรายได้แล้ว ยังสามารถให้สิ่งใดกับสังคม <ol style="list-style-type: none"> อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมผ่านชิ้นงาน สร้างเศรษฐกิจให้กับสังคม ทำให้ต่างชาติสนใจในสินค้าของไทย ทำให้มีรายได้จากการสร้างผลิตภัณฑ์			
4. นักเรียนสามารถบอก กระบวนการต่าง ๆ ใน การสร้างผลงานศิลปะได้	12. กระบวนการที่สำคัญที่สุดในการสร้างผลงานศิลปะคืออะไร <ol style="list-style-type: none"> การวางแผน ความคิดสร้างสรรค์ ประโยชน์ใช้สอย การผลิตชิ้นงาน			

วัตถุประสงค์เชิง พฤติกรรม	แบบทดสอบ	ระดับความ สอดคล้อง		
		+1	0	-1
4. นักเรียนสามารถตอบกอก กระบวนการต่าง ๆ ใน การสร้างผลงานศิลปะได้	<p>13. ข้อใดไม่ใช้ลักษณะของความคิดสร้างสรรค์</p> <p>ก. มีความคิดแตกต่างจากผู้อื่น</p> <p>ข. ลอกเลียนแบบได้เหมือนจริง</p> <p>ค. ผลงานที่สร้างมีความแปลกใหม่</p> <p>ง. มีความสามารถในการประดิษฐ์สิ่งใหม่</p>			
	<p>14. การนำหัวใจใบลานมาตกแต่งลายให้สวยงามน่าสนใจ เป็นความคิดสร้างสรรค์ข้อใด</p> <p>ก. ความคล่องในการคิด</p> <p>ข. ความคิดละเอียดลออ</p> <p>ค. ความคิดริเริ่ม</p> <p>ง. ความยึดหยุ่นในการคิด</p>			
	<p>15. จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการเพ้นท์ภาพคืออะไร</p> <p>ก. เพื่อให้มีความชำนาญในการใช้สี</p> <p>ข. เพื่อความเพลิดเพลินในยามว่าง</p> <p>ค. เพื่อสร้างสรรค์งานและแสดงออกอย่างสร้างสรรค์</p> <p>ง. เพื่อฝึกฝนสมารถในการทำงาน</p>			
	<p>16. สีที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการเพ้นท์ภาพมากที่สุดคือสี ชนิดใด</p> <p>ก. สีผุ้น ข. สีโปสเตอร์</p> <p>ค. สีอะครีลิก ง. สีน้ำมัน</p>			
	<p>17. การเพ้นท์ภาพถือเป็นงานศิลปะประเภทใด</p> <p>ก. จิตรกรรม</p> <p>ข. จิตกร</p> <p>ค. สถาปัตยกรรม</p> <p>ง. ประติมากรรม</p>			

วัตถุประสงค์เชิง พฤติกรรม	แบบทดสอบ	ระดับความ สอดคล้อง		
		+1	0	-1
5. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสินค้าและเมดหรือสินค้าทำมือ	<p>18. ข้อใดคือเสน่ห์ของสินค้าแบรนด์เมด</p> <p>ก. บ่งบอกสนิยมของผู้ซื้อ</p> <p>ข. มีราคาค่าประทายด์</p> <p>ค. สะท้อนกลิ่นอายทางวัฒนธรรมที่แทรกอยู่</p> <p>ง. เป็นสินค้าที่มีชื่นเดียวในโลก</p>			
	<p>19. เพราะอะไรงานแบรนด์เมดจึงมีราคาสูงกว่างานพิมพ์</p> <p>ก. เพราะต้องใช้แรงงานคนเป็นจำนวนมาก</p> <p>ข. ความละเอียดและความประณีตมีมากกว่า</p> <p>ค. สินค้าแบรนด์เมดมีน้อยสินค้างานพิมพ์มีมาก</p> <p>ง. ราคาขึ้นอยู่กับผู้ขายสินค้าว่าจะกำหนดสูงแค่ไหน</p>			
	<p>20. เพราะเหตุใด สินค้าแบรนด์เมด จึงเป็นที่นิยมซื้อเป็นของขวัญในวันสำคัญต่าง ๆ</p> <p>ก. เพราะเป็นสินค้าที่มี wang ขายอย่างแพร่หลาย หาซื้อได้ง่าย</p> <p>ข. เพราะสามารถทำเองได้ และใช้บุปผามานน้อย</p> <p>ค. เพราะมีราคาที่ถูก หาซื้อง่าย และสวยงาม</p> <p>ง. เพราะทำให้ผู้บริโภครู้ว่าของขึ้นนั้นพิเศษไม่เหมือนใคร</p>			
	<p>21. ผู้ผลิตสินค้า แบรนด์เมด มักพบปัญหาที่เหมือน ๆ กันคือ</p> <p>ปัญหาใด</p> <p>ก. การประชาสัมพันธ์และการตลาด</p> <p>ข. ขาดแรงงานผู้ผลิตที่มีฝีมือ</p> <p>ค. ผลิตได้จำนวนน้อยและใช้เวลา長มาก</p> <p>ง. สินค้าได้กำไรค่อนข้างน้อย</p>			

วัตถุประสงค์เชิง พฤติกรรม	แบบทดสอบ	ระดับความ สอดคล้อง		
		+1	0	-1
5. นักเรียนมีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับสินค้าและ เมดหรือสินค้าทำมือ	22. ลักษณะเด่นของสินค้าที่ผลิตด้วยมือ คือข้อใด ก. ใช้วัสดุธรรมชาติ ข. เป็นสินค้าราคาถูก ค. ใช้แรงงานคนเป็นหลัก ง. จำหน่ายตามแหล่งท่องเที่ยว			
6. นักเรียนมีทักษะ ^{พื้นฐาน} ในการประกอบ อาชีพทางทัศนศิลป์	23. หากสินค้านิดเดียวกัน คุณสมบัติเหมือนกัน สิ่งที่จะทำให้ สินค้าแตกต่างและมีความโดดเด่นคือข้อใด ก. การออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่สวยงาม ดึงดูด ข. ชื่อแบรนด์สินค้าที่น่าเชื่อถือ ค. การโฆษณาสินค้าอย่างแพร่หลาย ง. ตั้งราคาที่ถูกกว่าแบรนด์อื่น			
	24. เพราะเหตุใดผู้ประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์จึงต้องเป็นผู้ที่มี ความอดทน มนãะ และพยายาม ก. เพราะงานศิลปะเป็นงานที่ยากมากต้องอาศัยความ อดทนในการสร้างสรรค์ ข. เพราะงานศิลปะได้เงินน้อยจนนังต้องอดทนทำให้ได้มากที่สุด ค. เพราะการประสบความสำเร็จจะต้องใช้เวลาและพบ เจอกับอุปสรรคจำนวนมาก ง. เพราะสังคมปัจจุบันไม่มีอ้ออำนวยในการประกอบอาชีพ ทางทัศนศิลป์			
	25. เพราะเหตุใดผู้ประกอบอาชีพผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ทำด้วยมือ จึงจำเป็นต้องมีความรู้เรื่องการตลาด ก. จะช่วยให้การสร้างผลิตภัณฑ์สอดคล้องกับความ ต้องการของผู้บริโภค ข. ได้เปรียบคู่แข่งในการผลิตสินค้า/การทำเลที่เหมาะสม ค. เพราะจะทำให้สามารถทำกำไรในธุรกิจได้ดีกว่าคนที่ไม่ มีความรู้เรื่องการตลาด ง. ธุรกิจจะประสบผลสำเร็จได้ผู้ประกอบอาชีพจะต้องมี ความรู้ในทุก ๆ ด้าน			

วัตถุประสงค์เชิง พุทธิกรรม	แบบทดสอบ	ระดับความ สอดคล้อง		
		+1	0	-1
7. นักเรียนสามารถ จำแนกแยกแยะอาชีพทาง ทัศนศิลป์ได้	<p>26. ถ้าเป็นคนซ่างคิดควรประกอบอาชีพใดทางทัศนศิลป์</p> <p>ก. ครุศิลปะ</p> <p>ข. ช่างศิลป์</p> <p>ค. ศิลปินอิสระ</p> <p>ง. นักออกแบบผลิตภัณฑ์</p>			
	<p>27. ข้อใดไม่ใช่ช่างสิบหมู่</p> <p>ก. ช่างหุ่น ข. ช่างบุ</p> <p>ค. ช่างรัก ง. ช่างตี</p>			
	<p>28. ช่างสิบหมู่มีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าอะไร</p> <p>ก. ช่างวงศ์</p> <p>ข. ช่างหลัง</p> <p>ค. ช่างเฉพาะ</p> <p>ง. ช่างใน</p>			
	<p>29. อาชีพนักออกแบบผลิตภัณฑ์และอาชีพศิลปินอิสระมีทักษะ ใดที่เหมือนกัน</p> <p>ก. มีความเชื่อมั่นในตนเอง</p> <p>ข. รอบรู้เทคโนโลยีเฉพาะด้าน</p> <p>ค. มีความคิดสร้างสรรค์</p> <p>ง. เข้าใจเรื่องการตลาด</p>			
8. นักเรียนทราบถึงงาน ทัศนศิลป์ที่มีอยู่ใน ชีวิตประจำวัน	<p>30. การนำความงามทางศิลปะมาประยุกต์เข้ากับการ ดำรงชีวิตประจำวัน คือข้อใด</p> <p>ก. พานิชศิลป์</p> <p>ข. นิเทศศิลป์</p> <p>ค. ประยุกต์ศิลป์</p> <p>ง. ศิลปะกับชีวิต</p>			

วัตถุประสงค์เชิง พฤติกรรม	ข้อสอบ	ระดับความ สอดคล้อง		
		+1	0	-1
9. นักเรียนสามารถเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ ให้เหมาะสมกับงานประดิษฐ์	31. ข้อใดใช้เศษวัสดุเหมาะสมกับงานประดิษฐ์ ก. 木 ไม้ไผ่ ข. พาใช้เกล็ดปลาทำดอกไม้ ค. นำใช้กล่องกระดาษทำว่าว ง. แก้วใช้ใบไม้ไผ่สำนปลา			
	32. ข้อใดคือวัสดุที่ใช้สำนปลาแต่เพียง ก. ใบมะพร้าว ข. ใบตอง ^{ใบตอง} ค. ใบไผ่ ง. กระดาษย่น			
	33. เศษวัสดุคือข้อใด ก. กล่องตินสอ ข. ชุดน้ำ ^{ชุดน้ำ} ค. ตินสอสี ง. กระดาษสี			
	34. ข้อใดคือข้อควรดำเนินงานประดิษฐ์ ก. ความแข็งแรง ข. ความประทัยด ค. ความสวยงาม ง. ความคิดสร้างสรรค์			
	35. ข้อใดคือวัสดุที่ใช้สำนปลาแต่เพียง ก. ใบมะพร้าว ข. ใบตอง ^{ใบตอง} ค. ใบไผ่ ง. กระดาษย่น			

วัตถุประสงค์เชิง พฤติกรรม	ข้อสอบ	ระดับความ สอดคล้อง		
		+1	0	-1
9. นักเรียนสามารถเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ ให้เหมาะสมกับงานประดิษฐ์	36. ข้อใดใช้เศษวัสดุเหมาะสมกับงานประดิษฐ์ ก. 木ดใช้ใบตองพับนก ข. พืชใช้เกล็ดปลาทำดอกไม้ ค. น้ำใช้กล่องกระดาษทำว่าว ง. แก้วใช้ใบไม้ฝ่าสำนปลาน			
10. นักเรียนมีความรู้เรื่องการออกแบบผลิตภัณฑ์ และงานประดิษฐ์เบื้องต้น	37. ข้อใดแสดงถึงลักษณะของผลงานออกแบบที่มีคุณค่ามากที่สุด ก. ความประณีต ข. ความประยัต ค. ความคิดสร้างสรรค์ ง. ความสวยงาม 38. ข้อใดไม่ใช่คุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ที่ดี ก. ความแปลกใหม่ (Innovative) ข. มีที่มา (Story) ค. ระยะเวลาเหมาะสม (Timing) ง. มีราคาถูก (Cheap) 39. การออกแบบที่เขียนลงบนแผ่นกระดาษ ผ้าใบ หรือวัสดุอื่น ที่มีพื้นราบเรียบ เป็นการออกแบบกี่มิติ ก. 1 มิติ ช. 2 มิติ ค. 3 มิติ ง. 4 มิติ			
	40. การเน้นให้เกิดจุดเด่นในการออกแบบควรเน้นที่จุดใดเป็นสำคัญ ก. จุดลักษณะคือส่วนประทานของภาพ ข. จุดรองลงมาหรือส่วนรองประทาน ค. ส่วนประกอบหรือพวกรายละเอียดอย้อย ง. ส่วนบนและส่วนล่างของภาพ			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ลงชื่อ..... ผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ข.1

ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของแบบทดสอบวัดผล

สมมุติฐานทางการเรียน โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	0	+1	+1	0	3	0.60	สอดคล้อง
2	0	+1	0	+1	+1	3	0.60	สอดคล้อง
3	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
4	0	+1	+1	0	+1	3	0.60	สอดคล้อง
5	+1	0	+1	+1	0	3	0.60	สอดคล้อง
6	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
7	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	สอดคล้อง
8	+1	+1	0	0	+1	3	0.60	สอดคล้อง
9	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	สอดคล้อง
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
12	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
13	+1	0	+1	+1	0	3	0.60	สอดคล้อง
14	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	สอดคล้อง
15	+1	+1	0	+1	0	3	0.60	สอดคล้อง
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
17	+1	0	+1	+1	0	3	0.60	สอดคล้อง
18	0	+1	0	+1	+1	3	0.60	สอดคล้อง
19	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
20	0	+1	+1	0	1	3	0.60	สอดคล้อง

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ)

ข้อที่	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
21	0	0	+1	+1	+1	3	0.60	สอดคล้อง
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
23	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
24	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
26	0	0	+1	+1	+1	3	0.60	สอดคล้อง
27	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	สอดคล้อง
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
29	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
30	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบบังคับอยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 และมีความสอดคล้อง เฉลี่ยที่ 0.76

ตารางที่ ข.2

ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (B) และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (r_{cc})

ของแบบทดสอบวัดผลลัมภ์ทอีทางการเรียน

ข้อที่	P	B	แปลผล	ข้อที่	P	B	แปลผล
1	0.35	0.57	ใช้ได้	16	0.70	0.34	ใช้ได้
2	0.30	0.66	ใช้ได้	17	0.60	0.52	ใช้ได้
3	0.40	0.48	ใช้ได้	18	0.50	0.50	ใช้ได้
4	0.40	0.66	ใช้ได้	19	0.45	0.59	ใช้ได้
5	0.30	0.81	ใช้ได้	20	0.25	0.55	ใช้ได้
6	0.55	0.61	ใช้ได้	21	0.50	0.30	ใช้ได้
7	0.55	0.43	ใช้ได้	22	0.40	0.48	ใช้ได้
8	0.65	0.41	ใช้ได้	23	0.40	0.48	ใช้ได้
9	0.55	0.54	ใช้ได้	24	0.70	0.34	ใช้ได้
10	0.70	0.34	ใช้ได้	25	0.40	0.48	ใช้ได้
11	0.70	0.52	ใช้ได้	26	0.45	0.39	ใช้ได้
12	0.60	0.30	ใช้ได้	27	0.65	0.23	ใช้ได้
13	0.50	0.39	ใช้ได้	28	0.60	0.52	ใช้ได้
14	0.45	0.46	ใช้ได้	29	0.60	0.52	ใช้ได้
15	0.30	0.34	ใช้ได้	30	0.30	0.66	ใช้ได้

ค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งฉบับ (r_{cc}) 0.94

ค่าความยากง่าย (P) ระหว่าง 0.25 – 0.70

ค่าอำนาจจำแนก (B) อยู่ระหว่าง 0.23 – 0.81

ตารางที่ ข.3

ผลคะแนนทดสอบวัดผลลัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เรื่อง การประกอบอาชีพทางหัตถศิลป์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เลขที่	คะแนนเต็ม (30)	เฉลี่ยร้อยละ	เลขที่	คะแนนเต็ม (30)	เฉลี่ยร้อยละ
1	21	70.00%	17	22	73.33%
2	28	93.33%	18	24	80.00%
3	22	73.33%	19	25	83.33%
4	24	80.00%	20	20	66.66%
5	21	70.00%	21	26	86.66%
6	27	90.00%	22	24	80.00%
7	22	73.33%	23	28	93.33%
8	22	73.33%	24	25	83.33%
9	27	90.00%	25	23	76.66%
10	26	86.66%	26	27	90.00%
11	22	73.33%	27	25	83.33%
12	20	66.66%	28	23	76.66%
13	24	80.00%	29	27	90.00%
14	25	83.33%	30	25	83.33%
15	20	66.66%	31	24	80.00%
16	26	86.66%	32	24	80.00%

คะแนนเฉลี่ย 24.03 คิดเป็นร้อยละ 80.10%

ภาควิชา ค

แบบวัดทักษะปฏิบัติการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์
แบบประเมินความสอดคล้องของแบบวัดทักษะปฏิบัติ
และการประเมินแบบวัดทักษะปฏิบัติ

**แบบประเมินทักษะปฏิบัติ เรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์
โดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน วิชาทัศนศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**

ข้อ	ชื่อ-สกุล	แบบประเมินทักษะปฏิบัติ											
		ความรู้			ความเข้าใจ			ขั้นปฏิบัติ			จำนวน		
1		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													

RAJABHAI MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินที่ 15 สรุป ผลการ ประเมิน											
ข้อบ่งชี้ที่ 15 คะแนนที่ได้ (15)											
ข้อบ่งชี้ที่ 15 จำนวน											
ข้อบ่งชี้ที่ 15 จำนวน											
13	ขอ-สกุล										
14											
15											
16											
17											
18											
19											
20											
22											
23											
24											
25											
26											
27											

ข้อ	ชื่อ-สกุล	ข้อปฏิบัติ									คะแนนที่ได้ (15)			สรุปผลการประเมิน
		ความรู้			ความเข้าใจ			ความสามารถ			คุณภาพ			
28		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	ผ่าน
29														ผ่าน
30														ผ่าน
31														ผ่าน
32														ผ่าน

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(นายนัฐกุล เกตุชาติ)

วัน.....เดือน..... พ.ศ. ....

เกณฑ์การประเมินผล

คะแนน 11-15 คะแนน ระดับคุณภาพ ดี

คะแนน 6-10 คะแนน ระดับคุณภาพ พoใช้

คะแนน 0-5 คะแนน ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

**เกณฑ์การประเมินทักษะปฏิบัติ เรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์
โดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน วิชาทัศนศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**

รายการประเมิน	เกณฑ์การประเมินการปฏิบัติ		
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
ขั้นความรู้ความเข้าใจ การเตรียมการการ วางแผน และเลือกใช้ วัสดุอุปกรณ์เหมาะสม กับงาน	เมื่อนักเรียนมีการเตรียมการ มีการวางแผน ในการทำงาน และเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ให้ เหมาะสมกับชิ้นงานของกลุ่ม ตนเองเป็นอย่างดี	เมื่อนักเรียนมีการ เตรียมการ มีการ วางแผน และ สามารถเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ได้	เมื่อนักเรียนไม่มีการ เตรียมการ ไม่มีการ วางแผน และไม่ สามารถเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ได้
ขั้นปฏิบัติ ใช้วัสดุและอุปกรณ์ ทำงานได้ถูกต้อง และปฏิบัติงานด้วย ความตั้งใจคล่องแคล่ว	เมื่อนักเรียนสามารถใช้วัสดุ และอุปกรณ์นำมาทำงานได้ ถูกต้อง และสามารถ ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ คล่องแคล่ว และกระตือรือร้น อย่างเห็นได้ชัด	เมื่อนักเรียน สามารถใช้วัสดุและ อุปกรณ์ทำงานได้ และปฏิบัติงานด้วย ความตั้งใจ	เมื่อนักเรียนไม่ สามารถใช้วัสดุและ อุปกรณ์ทำงานได้ และปฏิบัติงานอย่าง ล่าช้า
ขั้นปฏิบัติ การขึ้นรูป การวาด ลวดลาย และการ เลือกสี การใช้สี การลงสี	เมื่อนักเรียนสามารถ สร้าง แบบหรือขึ้นรูป ตามที่ วางแผนไว้ได้ มีการวาด ลวดลาย มีการเลือกใช้สี และสามารถระบายสีได้ อย่างสวยงาม	เมื่อนักเรียนสร้าง แบบหรือขึ้นรูปได้ มี การวาดลวดลาย มี การเลือกใช้สี และ ระบายสีได้	เมื่อนักเรียนไม่ สามารถสร้างแบบ หรือขึ้นรูปได้ ตลอดจนไม่มีการ สร้างลวดลายและ การลงสี
ขั้นปฏิบัติ การตรวจเช็คคุณภาพ ของงานและจัดเก็บ อุปกรณ์ อย่างเป็น ระเบียบ	เมื่อนักเรียน มีการตรวจเช็ค [*] คุณภาพความเรียบร้อยของ ชิ้นงาน และจัดเก็บอุปกรณ์ที่ ใช้แล้วอย่างเป็นระเบียบ เรียบร้อยและสะอาด	เมื่อนักเรียน มีการ ตรวจเช็คสภาพของ ผลงานตนเอง และ เก็บอุปกรณ์ที่ใช้แล้ว เข้าที่	เมื่อนักเรียน ไม่ตรวจ เช็คสภาพของผลงาน ว่าเรียบร้อยหรือไม่ และไม่เก็บอุปกรณ์ที่ ใช้แล้วให้เข้าที่

รายการประเมิน	เกณฑ์การประเมินการปฏิบัติ		
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
ขั้นชำนาญ สามารถสร้างชิ้นงาน แบบเดิมได้อีกรัง จนได้ชิ้นงานตามแผน และมีความสวยงาม	เมื่อนักเรียน สามารถ สร้างสรรค์ชิ้นงานแบบเดิม ได้อีกรัง ในระยะเวลาที่ รวดเร็วกว่าเดิมจนได้ชิ้นงาน ตามแผน มีประโยชน์ใช้สอย และมีความสวยงาม	เมื่อนักเรียน สามารถสร้าง ชิ้นงานแบบเดิมได้ อีกรัง แต่คุณภาพ ลดลง และใช้ เวลานาน	เมื่อนักเรียน ไม่ สามารถสร้าง ชิ้นงานแบบเดิมได้ อีก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

**แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างรายการประเมิน
กับเกณฑ์การประเมินทักษะปฏิบัติของนักเรียน ในเรื่องการประกอบอาชีพ
ทางทัศนคิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาแบบสอบถามต่อไปนี้ แต่ละข้อตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยทำเครื่องหมาย ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

+1 เมื่อแนใจว่าข้อคำถามนี้เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมที่ระบุ

0 เมื่อยังไม่แนใจว่าข้อคำถามนี้เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้นหรือไม่

-1 เมื่อแนใจว่าข้อคำถามนี้ไม่เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมที่ระบุ

รายการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน	ความสอดคล้อง		
		+1	0	-1
ขั้นความรู้ความเข้าใจ การเตรียมการการวางแผน และเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์เหมาะสม กับงาน	3 คะแนน เมื่อนักเรียนมีการเตรียมการ มีการวางแผน ใน การทำงาน และเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ ให้เหมาะสมสมกับ ชิ้นงานของกลุ่มตนเอง 2 คะแนน เมื่อนักเรียนมีการเตรียมการ มีการวางแผน และสามารถเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ได้ 1 คะแนน เมื่อนักเรียนไม่มีการเตรียมการ ไม่มีการวางแผน และไม่สามารถเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ได้			
ขั้นปฏิบัติ ใช้วัสดุและอุปกรณ์ ทำงานได้ถูกต้อง และปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ คล่องแคล่ว และกระตือรือร้น อย่างเห็นได้ชัด	3 คะแนน เมื่อนักเรียนสามารถใช้วัสดุและอุปกรณ์ ทำงานได้ถูกต้อง และสามารถปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ คล่องแคล่ว และกระตือรือร้น อย่างเห็นได้ชัด 2 คะแนน เมื่อนักเรียนสามารถใช้วัสดุและอุปกรณ์ ทำงานได้ และปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ 1 คะแนน เมื่อนักเรียนไม่สามารถใช้วัสดุและอุปกรณ์ ทำงานได้ และปฏิบัติงานอย่างล่าช้า			

รายการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน	ความสอดคล้อง		
		+1	0	-1
ขั้นปฏิบัติ การขึ้นรูป การวาด ลวดลาย และการเลือกสี การใช้สี การลงสี	3 คะแนน เมื่อนักเรียนสามารถ สร้างแบบหรือขึ้นรูปตามที่วางแผนไว้ได้ มีการวาดลวดลาย มีการเลือกใช้สี และสามารถถ่ายทอดได้อย่างสวยงาม 2 คะแนน เมื่อนักเรียนสร้างแบบหรือขึ้นรูปได้ มีการวาดลวดลาย มีการเลือกใช้สี และระบายสีได้ 1 คะแนน เมื่อนักเรียนไม่สามารถสร้างแบบหรือขึ้นรูปได้ ตลอดจนไม่มีการสร้างลวดลายและการลงสี			
ขั้นปฏิบัติ การตรวจเช็ค คุณภาพของงาน และจัดเก็บอุปกรณ์อย่างเป็นระบบ	3 คะแนน เมื่อนักเรียน มีการตรวจเช็คคุณภาพความเรียบร้อยของชิ้นงาน และจัดเก็บอุปกรณ์ที่ใช้แล้วอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อยและสะอาด 2 คะแนน เมื่อนักเรียน มีการตรวจเช็คสภาพของผลงานตนเอง และเก็บอุปกรณ์ที่ใช้แล้วเข้าที่ 1 คะแนน เมื่อนักเรียน ไม่ตรวจเช็คสภาพของผลงานว่า เรียบร้อยหรือไม่ และไม่เก็บอุปกรณ์ที่ใช้			
ขั้นชำนาญ สามารถสร้าง ชิ้นงานแบบเดิมได้อีกรัง จนได้ชิ้นงานตาม แผนและความ สวยงาม	3 คะแนน เมื่อนักเรียน สามารถสร้างสรรค์ชิ้นงานแบบเดิมได้อีกรัง ในระยะเวลาที่รวดเร็กว่าเดิมจนได้ชิ้นงานตามแผน มีประโยชน์ใช้สอยและมีความสวยงาม 2 คะแนน เมื่อนักเรียน สามารถสร้างชิ้นงานแบบเดิมได้อีกรัง แต่คุณภาพลดลง และใช้เวลานาน 1 คะแนน เมื่อนักเรียน ไม่สามารถสร้างชิ้นงานแบบเดิมได้อีก			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ลงชื่อ..... ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

ตารางที่ ค.1

ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างรายการประเมินกับเกณฑ์การประเมินทักษะปฏิบัติของนักเรียน ในเรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนคิลป์โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
2	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช่ได้
3	+1	0	0	+1	+1	3	0.60	ใช่ได้
4	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช่ได้
5	+1	0	0	+1	+1	3	0.60	ใช่ได้

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 และมีความสอดคล้อง เฉลี่ยที่ 0.76

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ค.2

ผลคะแนนการประเมินทักษะปฏิบัติของนักเรียน

เรื่อง การประกอบอาชีพทางทัศนคิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เลขที่	คะแนนเต็ม (15)	เฉลี่ยร้อยละ	เลขที่	คะแนนเต็ม (15)	เฉลี่ยร้อยละ
1	12	80.00%	17	14	93.33%
2	15	100%	18	14	93.33%
3	12	80.00%	19	12	80.00%
4	13	86.66%	20	11	73.33%
5	13	86.66%	21	15	100%
6	14	93.33%	22	13	86.66%
7	14	93.33%	23	14	93.33%
8	13	86.66%	24	14	93.33%
9	12	80.00%	25	13	86.66%
10	13	86.66%	26	12	80.00%
11	11	73.33%	27	13	86.66%
12	10	66.66%	28	15	100%
13	12	80.00%	29	14	93.33%
14	13	86.66%	30	15	100%
15	12	80.00%	31	13	86.66%
16	12	80.00%	32	15	100%

คะแนนเฉลี่ย 13.062 คิดเป็นร้อยละ 87.08%

ภาคผนวก ง

แบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาทัศนคิลป์

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบวัดเจตคติของนักเรียน
และการประเมินของแบบวัดเจตคติจากผู้เชี่ยวชาญ

**แบบสอบถามเพื่อวัดเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ที่มีต่อการเรียนวิชาทัศนศิลป์ เรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อวัดความคิดเห็นที่ผู้เรียนมีต่อการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์
2. แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบที่มีต่อการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบ

คำชี้แจง : แบบสอบถามนี้ออกแบบขึ้นเพื่อสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบ

โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่เหมาะสมกับคำตอบของท่าน

เพศ ชาย หญิง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ตอบที่มีต่อการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์

คำชี้แจง : แบบสอบถามนี้ออกแบบขึ้นเพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกอบอาชีพทาง

ทัศนศิลป์ โปรดอ่านข้อความด้วยความรอบคอบและใส่เครื่องหมาย / ในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของ ท่านต่อการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์

5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 = เห็นด้วย 3 = ไม่แน่ใจ 2 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วย
อย่างยิ่ง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์

ความคิดเห็นของนักเรียน	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (5)	เห็นด้วย (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่เห็น ด้วย (2)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (1)
ด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ					
1. ข้าพเจ้าเข้าใจขั้นตอน ตลอดจนการคิด และลงมือปฏิบัติสร้างสรรค์ชิ้นงาน					
2. วิชาทัศนศิลป์เป็นวิชาที่สามารถพัฒนา ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ได้					

ความคิดเห็นของนักเรียน	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (5)	เห็นด้วย (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่เห็น ด้วย (2)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (1)
3. ข้าพเจ้ามีความรู้เกี่ยวกับทักษะสำคัญของการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ หลากหลายอาชีพเพิ่มมากขึ้นจากเดิม					
4. การเรียนรู้เรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ทำให้เกิดการพัฒนาความคิด สร้างสรรค์					
5. วิชาทัศนศิลป์เป็นวิชาที่ทำให้ข้าพเจ้า รู้สึกว่าเป็นคนกล้าคิดกล้าทำและกล้าแสดงออกถึงความแตกต่าง					
6. ข้าพเจ้าได้รับความรู้ในกระบวนการการทำงานอย่างเป็นขั้นเป็นตอน					
7. หลังจากได้ลงมือปฏิบัติตัวชิ้นงานทำ ให้ได้รับรู้ถึงปัญหาและหาแนวทางแก้ไข					
8. เข้าใจหลักการใช้วัสดุอุปกรณ์ ให้เหมาะสมกับชิ้นงานที่แตกต่างกัน					
9. ข้าพเจ้าได้รับความรู้เรื่องการวางแผน การตลาดจากที่ไม่เคยรู้มาก่อน					
10. การเรียนทัศนศิลป์กับการประกอบอาชีพทำให้เกิดทักษะในการคิดการวางแผนและความต้องการที่จะพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้นไป					
ด้านความคิด และความรู้สึก					
1. การเรียนเรื่องทัศนศิลป์กับการประกอบอาชีพทำให้ข้าพเจ้ามองเห็น ช่องทางในการประกอบอาชีพในอนาคตได้					
2. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าอาชีพทางทัศนศิลป์ เป็นอาชีพที่มีความมั่นคง					
3. วิชาทัศนศิลป์เป็นวิชาที่เรียนรู้ได้ไม่ ยากสำหรับข้าพเจ้า					
4. ข้าพเจ้ามีความมั่นใจในการสร้างสรรค์ ผลงานทางทัศนศิลป์มากขึ้นจากเดิม					

ความคิดเห็นของนักเรียน	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (5)	เห็นด้วย (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่เห็น ด้วย (2)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (1)
5. ข้าพเจ้าเชื่อว่าการเรียนเรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์จะมีประโยชน์ชีวิตในอนาคตได้					
6. การเรียนเรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ทำให้ข้าพเจ้าค้นพบตัวตนว่าชอบในงานศิลป์					
7. ข้าพเจ้ามีความมั่นใจในการสร้างสรรค์ชิ้นงานมากขึ้นหลังจากได้ลงมือปฏิบัติ					
8. ข้าพเจ้ามีความต้องการที่อยากรู้เรียนเรื่องทัศนศิลป์กับการประกอบอาชีพอีกหากมีโอกาส					
9. หลังจากเรียนเรื่องนี้แล้วข้าพเจ้ามีความต้องการอย่างจะสร้างสรรค์ผลงานเพื่อสร้างรายได้					
10. ข้าพเจ้ามีความสุขมากเมื่อได้เรียนวิชาทัศนศิลป์เรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

แบบวัดเจตคติของนักเรียน

ที่มีต่อการเรียนวิชาทัศนศิลป์ เรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ส่วนของผู้เขี่ยวชาญ)

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาแบบสอบถามต่อไปนี้ แต่ละข้อตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

+1 เมื่อแนใจว่าข้อคำถามนี้เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมที่ระบุ

0 เมื่อยังไม่แนใจว่าข้อคำถามนี้เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้นหรือไม่

-1 เมื่อแนใจว่าข้อคำถามนี้ไม่เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมที่ระบุ

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
ด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ			
1. ข้าพเจ้าเข้าใจขั้นตอน ตลอดจนการคิด และลงมือปฏิบัติสร้างสรรค์ ชิ้นงาน และลงมือปฏิบัติสร้างสรรค์ชิ้นงาน			
2. วิชาทัศนศิลป์เป็นวิชาที่สามารถพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ได้			
3. ข้าพเจ้ามีความรู้เกี่ยวกับทักษะสำคัญของการประกอบอาชีพทาง ทัศนศิลป์หลายหลายอาชีพเพิ่มมากขึ้นจากเดิม			
4. การเรียนรู้เรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ทำให้เกิดการพัฒนา ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์			
5. วิชาทัศนศิลป์เป็นวิชาที่ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็นคนกล้าคิดกล้าทำและ กล้าแสดงออกถึงความแตกต่าง			
6. ข้าพเจ้าได้รับความรู้ในกระบวนการการทำงานอย่างเป็นขั้นเป็นตอน			
7. หลังจากได้ลงมือปฏิบัติตัวชิ้นงานทำให้ได้รับรู้ถึงปัญหาและหาแนว ทางแก้ไข			

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
ด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ			
8. เข้าใจหลักการใช้วัสดุอุปกรณ์ ให้เหมาะสมกับชิ้นงานที่แตกต่างกัน			
9. ข้าพเจ้าได้รับความรู้เรื่องการวางแผน การตลาดจากที่ไม่เคยรู้มาก่อน			
10. การเรียนการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ ทำให้เกิดทักษะในการคิด การวางแผนและความต้องการที่จะพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้นไป			
ด้านความคิดและความรู้สึก			
1. การเรียนเรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ ทำให้ข้าพเจ้ามองเห็น ช่องทางในการประกอบอาชีพในอนาคตได้			
2. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าอาชีพทางทัศนศิลป์เป็นอาชีพที่มีความมั่นคง			
3. วิชาทัศนศิลป์เป็นวิชาที่เรียนรู้ได้ไม่ยากสำหรับข้าพเจ้า			
4. ข้าพเจ้ามีความมั่นใจในการสร้างสรรค์ผลงานทางทัศนศิลป์มากขึ้นจาก เดิม			
5. ข้าพเจ้าเชื่อว่าการเรียนเรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์จะมี ประโยชน์ชีวิตใน อนาคตได้			
6. การเรียนเรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ทำให้ข้าพเจ้าค้นพบตัวตน ว่าชอบในงานศิลป์			
ด้านความคิดและความรู้สึก			
7. ข้าพเจ้ามีความมั่นใจในการสร้างสรรค์ชิ้นงานมากขึ้นหลังจากได้ลงมือ ปฏิบัติ			
8. ข้าพเจ้ามีความต้องการที่อยากรู้เรื่องทัศนศิลป์กับการประกอบ อาชีพอีก หากมีโอกาส			

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
9. หลังจากเรียนเรื่องนี้แล้วข้าพเจ้ามีความต้องการอยากระสร้างสรรค์ผลงานเพื่อสร้างรายได้			
10. ข้าพเจ้ามีความสุขมากเมื่อได้เรียนวิชาทัศนศิลป์เรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ..... ผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (.....)
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ๔.๑

ผลการประเมินความสอดคล้อง แบบวัดเจตคติของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนวิชาทัศนศิลป์ เรื่องการประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	0	+1	+1	0	3	0.60	สอดคล้อง
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	0.60	สอดคล้อง
3	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
4	0	+1	+1	0	+1	3	0.60	สอดคล้อง
5	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
6	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
7	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	สอดคล้อง
8	+1	+1	0	0	+1	3	0.60	สอดคล้อง
9	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	สอดคล้อง
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
12	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
13	+1	0	+1	+1	0	3	0.60	สอดคล้อง
14	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	สอดคล้อง
15	+1	+1	0	+1	0	3	0.60	สอดคล้อง
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
17	+1	0	+1	+1	0	3	0.60	สอดคล้อง
18	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
19	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
20	0	+1	+1	0	1	3	0.60	สอดคล้อง

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 มีค่าเฉลี่ยที่ 0.75

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ ศธ ๐๔๔๐.๐๖/ว ๘๙๐๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม
๔๕๐๐

๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนมหาชัยพิทยาคาร

ด้วย นายนัฐกฤต เกตุชาติ รหัสประจำตัว ๖๐๔๐๑๐๕๒๐๑๒๕ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง หัตถศิลป์กับการประ同胞อาเซียน โดยการจัดกิจกรรมการ
เรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความ
เรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะกรรมการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อ
การวิจัยกับประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๗/๑ จำนวน ๓๖ คน เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัย
ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กฤษิต บุญทองเดิง)
รองคณบดี วิทยาการพัฒนคณบดีคณะครุศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
โทรศัพท์ ๐๔๓-๘๑๒๒๒๓๓

ที่ ศธ ๐๔๙.๐๒/ว ๘๙๐๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม
๔๕๐๐๐

๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนมหาชัยพิทยาการ

ด้วย นายธนกร เกตุชาติ รหัสประจำตัว ๖๐๘๐๓๐๕๒๐๑๒๕ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง ทัศนศิลป์กับการประกอบอาชีพ โดยการจัดกิจกรรมการ
เรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มสารการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความ
เรียบง่าย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือ^๑
และเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชาชน คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๑ จำนวน ๓๕ คน
เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และห่วงเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภูมิตร บุญทองเดิง)
รองคณบดี รักษาการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร.๐๘๒
ที่ คศ พิเศษ/๒๕๖๑ วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑
เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เข้าร่วมตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรกานต์ จังหาร

ด้วย นายนัฐกุล เกตุชาติ รหัสประจำตัว ๖๐๘๐๑๐๕๙๐๑๖๔ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาทำการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะปฏิบัติการประกอบอาชีพ โดยการจัดกิจกรรมการ
เรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มสารการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความ
เรียบร้อย บรรลุความต้องการของอาจารย์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงได้ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เข้าร่วมตรวจสอบ
ความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ .....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภูษิต บุญทองเดิง)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการและประกันคุณภาพ
รักษาการแทน คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร.๐๘๒
ที่ คศ พิเศษ/๒๕๖๑ วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๑
เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เขียนข่าวโดยตรงสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ต.ดร.อรัญ ชัยยะเด่อง

ด้วย นายนรรุกุล เกตุชาติ รหัสประจำตัว ๖๐๘๐๑๐๕๒๐๑๒๕ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง หัวศึกษาที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ โดยการจัดกิจกรรมการ
เรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความ
เรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงโปรดเรียนเชิญท่านเป็นผู้เขียนข่าวโดยตรงสอบ
ความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ .....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภูษิต บุญทองเดิง)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการและประกันคุณภาพ
รักษาการแผน คณบดีคณะครุศาสตร์

ที่ ศธ ๐๕๕๐.๐๒/ ๔๙๐๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม

๔๙๐๐

๒๕ วันวาน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เขี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาท เนื่องเอลิม

ด้วย นายนรรุกุล เกตุชาติ รหัสประจำตัว ๖๐๘๐๓๐๕๒๐๑๒๕ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะปีกับการประกอบอาชีพ โดยการจัดกิจกรรมการ
เรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มสารการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความ
เรียบร้อย บรรลุความต้องการของโครงงาน

คณะกรรมการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงได้ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เขี่ยวชาญตรวจสอบ
ความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ .....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กุยชิต บุญทองเดิง)

รองคณบดี รักษาการแผนคณบดีคณะครุศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
โทรศัพท์ ๐๘๓-๗๑๒๒๓๓

ที่ คร ๐๕๔๐.๐๒/ว ๘๙๐๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม
๔๕๐๐๐

๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เข้าร่วมตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เรียน อาจารย์อิติพงศ์ จิรยนรัชช์

ด้วย นายนัฐกุล เกตุชาติ รหัสประจำตัว ๖๐๕๐๑๐๕๒๐๑๒๕ นักศึกษาปีริญญาโท สาขาวิชา
หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง ทัศนศิลป์กับการประกอบอาชีพ โดยการจัดกิจกรรมการ
เรียนรู้แบบโครงการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความ
เรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะกรรมการคุณครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงได้ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เข้าร่วมตรวจสอบ
ความถูกต้องของเนื้หาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ .....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้อำนวยการคณะศิลปศาสตร์ บัญthon นิติ)
รองคณบดี รักษาการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๗๖๒๓๓

ที่ ศธ ๐๔๔๐.๐๖/ว ๘๙๐๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม
๔๕๐๐

๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เข้าร่วมตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เรียน อาจารย์บัณฑิต วิเนท์

ด้วย นายนัฐกุล เกตุชาดี รหัสประจำตัว ๖๐๔๐๑๐๕๒๐๑๒๕ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในวิถีทางการศึกษา ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่อง พืชศิลป์กับการประกอบอาชีพ โดยการจัดกิจกรรมการ
เรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ขั้นแม่ยมศึกษาปีที่ ๓” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความ
เรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะกรรมการคุณธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงได้ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เข้าร่วมตรวจสอบ
ความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการรับและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสังคม การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กฤษิต บุญทองเดิง)
รองคณบดี รักษาการแทนคณบดีคณะศิลปศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๑๒๒๓๓

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นายนัฐกุล เกตุชาติ
วันเกิด 26 พฤศจิกายน 2531
ที่อยู่ 146/4 ถ.หน้าสถานี ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์ จ.บุรีรัมย์ 31000
E-mail Ndesignburiram@gmail.com

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2553 ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) เกียรตินิยมอันดับสอง
สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศิลปะและการออกแบบ
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

พ.ศ. 2562 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.)
สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY